

A BÉRMÁLÁS KEGYELME

A BÉRMÁLKOZÓ IFJÚSÁGNAK

AJÁNLJA

HANAUER Á. ISTVÁN

VÁCI PÜSPÖK

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT
AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA
BUDAPEST

A BÉRMÁLÁS KEGYELME

A BÉRMÁLKOZÓ IFJÚSÁGNAK

AJÁNLJA

HANAUER Á. ISTVÁN

VÁCI PÜSPÖK

Második átdolgozott kiadás

EGYHÁZI JÓVÁHAGYÁSSAL

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT
AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA
BUDAPEST

Stephaneum nyomda, Budapest.
Felelős : ifj. Kohl Ferenc.

ELŐSZÓ.

Az isteni gondviselés kifürkészhetetlen akaratából, nagy kegyelméből már húsz éve vagyok egy nagy, milliós egyházmegye főpásztora. Tiszttem szerint négyévenként bejártam az egész egyházmegyét, eddig összesen ötször, annak minden plébániáját a kánoni látogatással kapcsolatban kiosztottam a bérálás szentségét mintegy négyszázezer hívőnek, legtöbbnyire szentbeszédben megmagyarázva a bérálás értelmét, nagy jelentőségét a keresztény életben. Közrebocsátom ezeket a kötetlen elmélkedéseket híveim épülésére, magamnak és kedves papjaimnak kedves emlékül a szent szolgálat felemelő óráira a hívő nép és a

püspök ünnepeire, hogy tovább hirdessék a Szentlélek dicséretét, amikor a kor előhaladásával ajkaimról már egyre ritkábban hallhatják és akkor is, amikor ajkaimon már végképen elnémul a szó.

BEVEZETÉS.

A hívek összessége a bérmáláskor lép a püspökkel közvetlen érintkezésbe. Kedves alkalom úgy a főpásztornak, mint a felnövekvő híveknek, hogy egyszer az életben szemtől szemben állnak egymással. A püspök, mint Krisztus meghatalmazott küldötte kiosztja a Szentlélek megígért kegyelmeit és gyengéd arcsimogatással, amely a békecsókot helyettesíti, fogadja a hűséges követésre jelentkezőt; a bérmálkozó megértést, beleegyezést, teljes odaadást, imádást jelentő *Amen*-nel köszönti az őt meglátogató Szentlelket, aki biztatást és kegyelmet hoz az élet számára.

Ilyenkor a püspök néhány rövid szóval tanítja a bérmálkozót, rámutat a kegyelem nagyságára és megmagyarázza, hogyan kell azzal élni. Nagy öröm volt, míg tehettem, hogy az egyházmegye minden plébániáján ismételve megmagyarázzam a nap jelen-

tőségét, hogy a szentségi kegyelmet felhasználva, töretlen hűséggel éljék katolikus életüket. Mivel ezt most már egyre ritkábban tehetem, ebbe a kis könyvbe foglaltam össze mindazt, amit minden egyes bérálás alkalmával mindenütt szeretnék elmondani; a bérálkozóknak lelkére kötni, amit a nagy nap emlékéből az egész élet számára meg kell őrizni. Szeretném, ha ezeket később is olvasván, e nagy nap emléke meg elevenednék lelkükben és az élet minden körülményei között erőt merítenének belőle.

Adja Isten, hogy e könyvecske gondolatjai a megbérált híveket segítsék, hogy szent hitünket szeretve, abban magukat boldognak érezzék, az élet küzdelmeiben a bérálás kegyelmétől segítve az akadályokat legyőzzék, mindenkor helytálljanak és úgy a maguk életében, mint a közéletben a katolikus elveket megvallják és diadalra segítsék.

AZ IFJÚSÁG NAPJA.

A bérmálás az ifjúság nagy ünnepe. Az ifjúság tudja, érzi ezt és azért nagy várakozással néz a nagy nap elé. Az Egyház most egyenesen hozzá küldi főpásztorait, vele szemtől szemben állva tőle veszi a Szentlélek jelét. A többi szentséget, amelyekre minden hívőnek szüksége van, még a legméltóságosabb Oltáriszentséget is, minden, még a legfiatalabb pap is feladhatja; de a bérmálást a latin egyházban csak maga a püspök. Nagy kegyelmek forrása a bérmálás, az ifjúság napja ez.

Az Úr földi életében is nagy kegyelmeket tartogatott az ifjúság számára. Mindenkor szabadon magához engedte a fiatalságot, szerette, gyönyörűsége telt romlatlan lelkében, erősíteni akarta kegyelmeivel, hogy az élet meg ne rontsa, hogy el ne hervadjon az élet tavaszán, amely döntő az ember egész életre. Szerette, ha kicsinyei-

ket hozzá hozták az édesanyák, hogy megáldja őket. Még nagyobb gondja volt a felnövekvő ifjúságra. Minden lépten-nyomon kimutatta irántuk szeretetét. Meg is értették, ragaszkodtak hozzá. Nemcsak a virágvasárnapi diadalmas bevonuláson vitték a legnagyobb szerepet, más alkalmakkor is köréje sereglettek. Legkedvesebb tanítványa volt az ifjú Szent János. Három legnagyobb csodáját is fiatalokkal művelte: halottaiból mindössze hármat, három fiatal kedvencét: a naimi ifjút, Jairus leányát és az ifjú Lázárt támasztotta fel. Lázárt és két fiatal leánytestvérét, Mártát és Máriaát is kitüntette szeretetének jeleivel, utazásai közben náluk szokott megpihenni. A Mester érkezése mindig ünnep volt a három jó testvér számára. A gazdag ifjút is, aki az örök élet felől kérdezte meg a Mestert, így vezeti be az evangélium: «rátekintve megszerette őt».¹

A megtévedt ifjú lelkek felett érzett szánakozó szeretetét mutatja a tékozló fiúról szóló példabeszéde és a bűnbánó Magdolnával való találkozása. Mindkettő iránt olyan mély részvétet mutat az Úr, amely bizalmat és re-

¹ Márk 10, 21.

ményt önthet minden megtévedt fiú és leány szívébe, hogy visszaszerezhetik még az ő barátságát és elvesztett kegyelmét.

Titeket is épúgy szeret az Üdvözítő, Kedves gyermekeim; a ti számotokra külön szentséget rendelt a bérálás szentségében, hogy kimutassa hozzátok való szeretetét.

Minden kornak megvan a maga szentsége, amelyen keresztül adja az Úr azokat a kegyelmeket, amelyek abban a korban a legszükségesebbek: a csecsemőké a kezestség, a felnőttkorba lépőké a házasság, a haldoklóké az utolsókenet. A ti korotokban, amikor az ember a gyermekorból észrevétlenül átlép először az ifjak és hajak, majd a felnőttek közé, amikor a test felserdülve megerősödik, benne eddig ismeretlen erők, vágyak lépnek fel, erősebb, eddig ismeretlen kísértéseknek is van kitéve most egészen különös szükség van Isten kegyelmére. Ennek a kornak számára, a ti számotokra alapította az Üdvözítő az erősítés (confirmatio) szentségét, a bérálást, hogy a testtel együtt a lélek is felserdüljön, megerősödjék és elbírra viselni most már a nagyobb kísértéseket is.

Nevezetes korszaka az ember életének

a serdülő kor. Ez a nagy érés kora, amikor a gyermek felnőtté érik. Észrevétlenül történik a nagy változás. Amint a test lassanként felveszi a felnőtt formáit, lelkében is új vágyak, ösztönök támadnak fel, zavarják nyugodt lelkiállapotát, sokszor oly erővel támadnak a fiatal lélekre, mint egy vihar, amely erős fákat is kimozdít helyükből. Ebben a lelki kavarodásban fegyvertársat kap a bérmlásban, a Szentlélekben, aki most segítségül jön, a rend, béke és tisztaság lelke, hogy megsegítsen a sok forrongásban, nagy összevisszaságban, háborúságban, hogy lelkünkben helyreálljon a nyugalom, rend és béke.

Ebben a korban nagy tettvágy feszíti az embert. Ilyenkor az ifjú ember hajlik *meggondolatlanságra*. A bérmlásban kapjuk a bölcsesség Lelkét, hogy megóvjon minden meggondolatlanságtól.

Míg az ember nincs teljesen kiforrva, nagy gyengéje az *állhatatlanság*: nem ellensége a jónak, de nincs kitartása, hamar kifárad, ellankad. Milyen nagy kincs most az erősség Lelke.

Most e gyermekkorban még ismeretlen vágyak, ösztönök ébrednek, amelyek elbódít

tanak és romlásba visznek. Alacsony, aljas vágyak vetik fel fejüket, amelyek felül akarnak kerekedni és rajtunk uralkodni. Mekkora szükség van arra, hogy a tisztaság Lelke erősítse bennünk a tisztaság szeretetét, megóvjon a tisztátalanságtól és minden aljas, vad ösztöntől.

Mikor fiatalkorunkban az élet megnyílik előttünk, csak magunkra gondolunk, másokról egészen megfeledkezünk, legtöbbszörre *önzők* leszünk. Azért nagy kegyelem most a szeretet Lelke, hogy ne lépjünk az életbe jóság nélkül, hogy a szeretet nemesítse meg a feltörő nyers erőket és tartsa féken az önzést.

A fiatal, duzzadó erő könnyen *elbizakodottá* tesz, úgy, hogy még Istenről is könnyen megfeledkeznénk. Sok gyermek, aki eddig jámbor volt, most *elhidegül*. Az istenfélelem Lelke, a bérnálás nagy kegyelme fogja most lelkünket egyensúlyban tartani, hogy Istent ne tévesszük szemünk elől. Isten félelme a bölcsesség kezdete.¹

Amikor az Üdvözítő ebbe a szentségbe számotokra kegyelmeinek bőségét rejtette,

¹ Zsolt. 110, 10.

különös jósággal azt is elrendelte, hogy ezt maga a püspök adja fel nektek. Így minden felnövekvő katolikusnak legalább egyszer életében alkalma van szemtől szemben állni az apostolutóddal, aki mindegyiteket nevén szólít, az ő kezéből veszitek az életre szóló nagy kegyelmeket, hogy annál hűségesebben rendeljétek alá magatokat az Egyház vezetésének.

A bérnálásban a pünkösdi tűz száll az ifjú lelkekbe. A fiatalság maga is tűz, de nem mindig tiszta, füstnélküli tűz, amely Isten szolgálatában ég, hanem sokszor a szenvedélyek tüze, amely kormoz és elhamvaszt. Legyen bennünk tűz, lobogó, tettekre kész életerő, amely nem a szenvedélyek fojtó füstjével, hanem a Szentlélek tiszta lángjával, jó illatot terjesztve ég. «Azért jöttem, hogy tüzet bocsássak a földre; akarom, hogy felgyulladjon.»¹

¹ Luk. 12, 49.

PÜNKÖSD.

Miért kellett pünkösdkor eljönni a Szentléleknek és leszállani az apostolokra? Hisz karácsonykor az Örök Ige, a második isteni személy már leszállott a földre, emberi alakot vett fel, közöttünk lakott, tanítványokat gyűjtött, elhozta az evangéliumot, minket szavával és példájával megtanított az istenes életre, magát értünk feláldozva, kiengesztelte Istent?

Maguk az apostolok érezték, hogy a karácsonyi úrjövettel még nincs befejezve az Üdvözítő munkája, a karácsonyra még a pünkösdek kell következni. Az apostolok féltek attól az időtől, amikor az Úr már nem lesz velük. Mi lesz akkor? Hogyan fognak megfelelni a nagy feladatnak? Óriási feladatot bízott rájuk az Úr. Hirdetni az evangéliumot az egész világon, minden teremtménynek!¹ Tudták, hogy a

¹ Márk 16, 15.

nagy munkát ellenséges világban kell végezniök; akik Jézust gyűlölik, őket is gyűlölni, üldözni fogják.¹

Amikor ezekre a nehézségekre gondoltak és félni kezdtek, azzal biztatta őket az Úr: ha el is megy, nem hagyja őket árván,² hanem elküldi nekik a Szentlelket, aki állandóan támogatja, felvilágosítja, vezeti, vigasztalja őket és végig velük fog maradni.³ Tehát most már tudjuk, hogy ezért jött el pünkösdkor a Szentlélek.

Az Istenfia akkor sem maradhatott volna mindvégig velünk, ha nem kellett volna a kereszten meghalnia. Az ember természet szerint megöregszik és elérkezik az élet végére. Mint valóságos ember, az Údvözítő is elérkezett volna az élet végére, amikor már tovább nem maradhatott volna velünk, akkor sem, ha kivételképpen nem kellett volna emberi halállal meghalnia. Különben is emberi természete már előbb is akadálya volt annak, hogy mindenütt jelen legyen, egyformán közel minden tanítványához Jeruzsálemben, később Athénben, Rómában, majd

¹ Ján. 15, 20. ² U. o. 14, ³ U. o. 16, 17.

az ó= és újvilág összes országaiban egy= aránt. Amíg csak kevés tanítvány volt, ad= dig mindig vele együtt maradhattak, vele jártak=keltek és rá támaszkodhattak. De mihelyst az Egyház terjedni kezdett, szük= ség volt másvalakire, egy másik vigaszta= lóra, az igazság lelkére,¹ aki éppen azért, mert lélek, láthatatlanul kísérheti az apos= tolokat nehéz utaikon, velük lehet szárazon és tengeren, amikor a híveket rejtekben tanítják éppen úgy, mint mikor az areopág előtt állnak, amikor börtönben ülnek, ami= kor a szent könyveket leírják éppen úgy, mint mikor prédikálnak. És amikor már az apostolok vérükkel pecsételték az evan= géliumot, azoknak is, akik utánuk jöttek és az Egyház előljárói lettek, épúgy szük= ségük volt az ő erejére és világosságára, mint az apostoloknak. Ezt az állandó se= gítséget hozta meg a pünkösöd az Anya= szentegyháznak.

De nemcsak az apostoloknak és az Anyaszentegyháznak, hanem a mi lelkünk= nek is szüksége van Jézus tanításán és pél= dáján kívül a Szentlélek kegyelmére.

¹ Ján. 14, 17.

Jézus tanítása és példája előttem mindig szent és követendő. De elég erős leszek-e mindig azt követni? Ehhez nem elég, hogy tudom és belátom. Az élet útja nehéz, kísértések között vezet. Hogyan fogjuk az élet harcát megharcolni? Gyermekkorunkban minderről még nagyon keveset tudunk. De közeledik az idő, amikor mi is a harc kellő-közepében állunk, és szükségünk lesz segítségre. Ezt hozza nekem a pünkösöd: a Szentlélek száll lelkembe és erőt ad. «Fentről jövő erővel fogtok megtelni.»¹ «A rátok szálló Szentlélek erejét fogjátok megkapni»,² ígérte az Úr tanítványainak.

Hol és mikor száll lelkembe a Szentlélek? Először már a keresztségben, azután nagyobb bőségben a bérházban, azért nevezik a Szentlélek szentségének. Így már bízhatom, hogy az evangéliumi törvényt meg tudom tartani. Amíg a Szentlélek kegyelmében vagyok, számíthatok az ő segítségére. «Mindenre képes vagyok abban, aki engem erősít.»³ Az ő kegyelme világosság és erő, az ő bírása boldogság.

¹ Luk. 24, 49. ² Ap. csel. 1, 8. ³ Filip. 4, 13.

Imádkozzunk hosszan az emauszi tanítványok kérésével: «Maradj velünk, Uram, mert nélküled sötét éjszaka borul ránk, amelyben eltévedünk és elveszünk.»

*

Az év két nagy ünnepe, a karácsony és a pünkösd a mi üdvösségünk nagy misztériumát vetíti lelkünk elé, de mindegyik más oldalról. Mindkettő Isten megjelenését a világban mutatja nekünk. A karácsony a Megváltó nagy művének bevezetése, amihez nem volt szükséges az ember közremunkálása. A pünkösd az üdvösség munkálásában segítségünkre jövő Szentlélek művét vezeti be. Szent Ágoston tanítása: aki téged megváltott minden közreműködésed nélkül, nem akar üdvözíteni a te közremunkálásod nélkül.

Karácsonykor a fagyos télben, amikor a nap legrövidebb, az éjszaka csendjében, e puszta magányában született a Megváltó. Csak tanulatlan pásztorok voltak közelben, a nagy világ nem vett róla tudomást.¹ Mi nt kisgyermek jött, növekedett, lassanként lett

¹ Ján. 1, 10.

ismert csodái és tanítása által, hamarosan szembekerült ellenségeivel, akik látszólag legyőzték, de a végső diadal az övé lett, feltámadva minden diadalmaskodott és felment a mennybe. Rövid ideig úgy látszott, hogy ezzel minden be van fejezve.

A pünkösd felveszi a fonalat és tovább szövi az üdvösség munkáját. A pünkösd arculata külsőleg egészen más. Pünkösdt akkor üljük, amikor a nap legmagasabban jár az égbolton, amikor tüzes sugaraival érleli asárgulókalászokat. Ekkor, világosnappal Jeruzsálem közepén, amikor ott éppen nagy ünnep volt, amelyre messze országokból, a világ, négy tájáról összejöttek a népek, hatalmas zúgástólkísérve, tüzes nyelvek alakjában szállott le a Szentlélek az apostolokra.

Miért van ez a nagy különbség a két eljövétel között? Az Örök Ige eljövételét nem volt szükséges még feltűnőbbé tenni, mert látható testben jelent meg közöttünk, ismerős családi körben nevelkedett, élete nyilvánvaló volt, mindenki szeme előtt folyt le, beszédeit hallották, csodáit látták: «hirdetjük nektek, amit hallottunk, amit szemünkkel láttunk, amit néztünk és kezünk

tapintott az élet Igéjéről».¹ A Szentlélek ellenben lélek, nem látható, sem megfogható, az ő jövetelét feltűnő külső jelekkel kellett észrevehetővé tenni. A Szentlélek nemcsak önmagában nem látható, hanem működése is láthatatlanul folyik le a lélek belsejében; könnyen elveszíthetjük szemünk előtt, ha nem fordítjuk rá figyelmünket. Nem a világ zajában, hanem a lélek csendjében szól hozzánk, hallatja szavát.

¹ Ján. I. lev. 1, 1.

KISÉRT AZ ÉLET.

A bérmálás, confirmatio, megerősítés. Mire? Az élet küzdelmeire. Mindnyájan érezzük, hogy erre nagy szükség van, mert az élet, amely ránk vár, nagyon küzdelmes, sok kísértést rejt magában, próbára teszi a mi katolikus hitünket, sokszor megremegtetí szívünket és bizalmatlanságra hangol az isteni gondviselés iránt. Szent Péter apostol figyelmeztet minket, hogy csak erős hittel lehet az élet kísértésének ellenállni.¹

Az Üdvözítő nemcsak szóval hívja fel figyelmünket az élet nagy kísértéseire, hanem megkísértetésével mintegy sajátmagán mutatja, minő nagy kísértésekre lehetünk életünk folyamán elkészülve. «Jézus telve Szentlélekkel, eltávozott a Jordántól és a Lélektől a pusztába vitték és megkísér-

¹ Pét. I. lev. 5, 8, 9.

tetett az ördögtől.»¹ Az evangéliumnak egyik legtitokzatosabb eseménye az Üdvözítő megkísértése. A szentek szentje olyan közel engedte magához a gonosz lelket, hogy őt bűnre kísértse. Igen nagy okának kell lenni, hogy ezt megengedte az Úr. Mindjárt a kerestség után; a pusztában imádságban töltött negyven nap után; szigorú böjtölés után közeledett hozzá a kísértő.

Minket is kísért az élet. Sok kegyelmet kaptunk a kerestségben; de az élet durva keze, a szegénység nyomorúsága, az élvezetek csillogása, a test csábítása sok gyenge pillanatot okoznak nekünk, kísértésbe jövünk.

A kísértőnek taktikája, hogy mindig a gyenge oldalon támad, amelyet eleve kikapogatott. Ebből azt is következtethetjük, hogy ahonnét a legtöbb kísértés támad, az a leggyengébb oldalunk.

A hosszú böjtöléstől kiéhezett Üdvözítőt azzal kísérti a gonosz lélek, hogy változtassa át a lábainál heverő rengeteg követ kenyérré és csillapítsa vele éhségét, és eb-

¹ Luk. 4, 1. 2.

ben ne a Szentlélekre hallgasson, aki őt a pusztába vezette, hanem őreá, a Szentlélek ellenségére.

A kenyér az élet nagy kísértése. Sok szegény gyermek már kicsi korában megtanulja, minő nagy kincs a kenyér, minő nagy nélkülözés, ha nincs kenyér; milyen nehéz munkával kell a szülőknek megkeresni a kenyeret és minő szomorú sors az, ha valaki nem kap munkát és nem tudja megkeresni a kenyeret. De a szerencsésebbeknek sem kell soká várni, hogy megismerjék, minő nagy gond a kenyér gondja!

Itt leselkedik ránk a gonosz szellem. Minő könnyű dolga van, ha minket kísérteni akar: súgja, hogy lehet kenyeret keresni, ha igaz módon nem, hát másképen; ha nem akad munka, megy munka nélkül is.

Mekkora kísértés a munkanélküliség? Miért nincs munka? Miért nincs kenyér? Hisz akkor hiába imádkozunk szüntelen: mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma! A kenyér hiánya nagy kísértéssé válik, megingatja a hitet Krisztusban! sokan pártolnak el Krisztustól a kenyér miatt! Pedig soknak *azért nincs kenye, mert nincs Krisztusa.*

Hogyan győzi le a kenyér kísértéseit Krisztus? «Írva vagyon, hogy nemcsak kenyérből él az ember, hanem minden igéből, amely az Úr szájából jő.»¹ Ez a megfejtése a bajnak: mindenki csak a kenyérrel, a maga kenyerével, a meggazdagodással törődik és megfélekedzik az Isten által hirdetett ígéről, az élet alaptörvényeiről; Az igazságosságról és a szeretetről; a földi boldogulást elébe helyezték az örök életnek, az anyagot a léleknek, a pénzt az embernek. Ez a forrása milliók nyomorúságainak, a vagyon összehalmozásának kevesek kezében, mind ebből származik. Térjen vissza a világ Krisztushoz, ismerje el az ő törvényét és megint lesz kenyér mindenki számára.

A kenyérkérdés egyaránt kísértés szegény és gazdag számára. A bérnálás kegyelme, amikor minket megerősít a hűségben Krisztushoz, segít annak legyőzésében.

Kísértés a gazdagság. Kísértés a szegénység.

Az apostol figyelmezteti a gazdagokat: «Akik gazdagok akarnak lenni, beleesnek

¹ Luk. 4, 4.

az ördög csapdájába», «Jaj nektek, gazdagoknak», mondja az Úr, mert könnyen belesznek a kísértésbe, a pénzért, meggazdagodásért elfeledkeznek az evangélium törvényéről. Magában nem bűn a vagyonszerzés, gazdagság; de sokszor elszakít Krisztustól.

Kísért a szegénység is. Sok munkást Krisztus ellenségeinek táborába kerget a szegénység. Krisztust okozzák a gazdasági élet bajaiért. Nem akarják tudni, hogy Krisztus egyháza nem gazdasági rendszer; nem gazdasági elveket tanít, hanem erkölcsi alapigazságokat, amelyek azonban a gazdasági életnek is alapját képezik. Kizárólagosan Krisztus műve, hogy igazságosság és szeretet van a világon, amely még a gonoszt sem hagyja nyugodtan élvezni gonoszsága gyümölcseit.

Krisztus a szegények barátja; aki a szegénységet bántja, Krisztust bántja. Ahonnét elűzték Krisztust, ott a szegénynek nincs pártfogója. Térjen vissza a munkás Krisztushoz, aki maga is szegénynek született, a munkás életét élte és jajt mondott azokra a gazdagokra, akik a munkásban (szegénységben) nem látják a testvért.

A bérmálás szentsége minket meg akar

erősíteni nemcsak hitben, hanem szeretetben is, áldozatban és türelemben. A gazdagtól azt kívánja, hogy szeresse a szegényt; a szegénytől, hogy jobban szeresse Krisztust, ne őt okozza az embernek keménysívségéért, ne pártoljon el tőle, mert Krisztus sohasem pártol el tőle.

Más kísértéseket is hoz az élet. Krisztust is háromféleképen kísértette meg a gonosz lélek. A keresztény élet nagy feladata, hogy a kísértések ostroma alatt is hívek maradjunk és amit a keresztségben keresztszüleink helyettünk fogadtak, amellet ki tartóan álljunk, keresztségi fogadalmunkat az egész életen keresztül megtartsuk, ebben kell minket a bérmlás kegyelmeinek segíteni.

ŐRIZD MEG KERESZTSÉGEDET.

A keresztelés végén a keresztelőpap a megkeresztelt kezébe égő gyertyát ad és ennek a jelképes szertartásnak magyarázatául ezt mondja: «Vedd ezt az égő gyertyát és kifogástalanul *őrizd meg keresztségedet*, tartsd meg Isten parancsait, hogy amikor az Úr a mennyegzőre jön, elébe siethess a menyország csarnokában minden szentekkel együtt, és elnyerjed az örök életet és élj örökön örökké.» A keresztségnek, a keresztségben nyert kegyelmeknek megőrzése és a fogadalmaknak megtartása a keresztény egész életének nagy feladata. Az ehhez szükséges kegyelmeket a bér-málásban osztja ki a Szentlélek, megerősít mindenben, amit a keresztségben kaptunk. A megbérmált katolikusnak erősen kell állnia, a keresztségben vállalt kötelességeit hűséggel kell teljesítenie. A keresztségben nyert kegyelem megsegített a gyermek-

koron keresztül, hogy ártatlanul, jámborul éljünk. De hogy felnövekedve, az élet egyre növekvő nehézségeivel és kísértéseivel szemben is hívek tudjunk maradni, keresztségünket meg tudjuk őrizni, erre kapjuk a bértálás szentségének a kegyelmét.

Mi az, amit a keresztségből meg kell őriznünk? mire kell nekünk a bértálás kegyelmét felhasználnunk? Erről maguk a keresztség szertartásai adnak nekünk felvilágosítást.

A szertartás azzal kezdődik, hogy a keresztelőpap ezt a kérdést intézi a keresztelendőhöz: Mit kérsz Isten Anyaszentegyházából? A keresztelendő feleli: A hitet. Tovább: A hit mit ad neked? Az örök életet. Ha tehát az életre be akarsz menni, tartsd meg a parancsolatokat: szeresd a te Uradat, Istenedet, teljes szívedből és teljes lelkedből és teljes elmédből; felebarátodat pedig mint tennenmagadat. Ezután felkérdezi a keresztelendőtől az apostoli hitvallás három fő fejezetét: a hitet a mindenható Atyában, Jézus Krisztusban, a Szentlélekben és az Anyaszentegyházban.

Tehát az első, amit a keresztségből az egész életen át meg kell őrizni: a hit, még=

pedig az egész katolikus hitet. A hit alapja a megigazulásnak, belőle folyik a parancsok megtartása és az egész katolikus élet. Aki nem hisz, elkárhozik (Luk. 16, 16), tanítja az Üdvözítő, hit nélkül lehetetlen tetszeni az Istennek (Zsid. 11, 6.), folytatja az apostol, aki a maga élete végén is abba helyetzi főképen bizalmát, hogy a hitet végig megtartotta (2 Tim. 4, 7.). A bér-málás is elsősorban ebben erősíti meg a bér-málkozót, hogy hitét mindvégig meg-örizze és gyakorolja.

Azért a katolikus embernek jól kell ismerni a maga hitének tanítását. A régi keresztény világban, amikor legnagyobb-részen felnőttek kereszteltek, a nagy-szombaton történő keresztelést a nagy-böjtben hosszabb előkészület előzte meg, amelynek legfontosabb része az apostoli hitvallás tanítása (traditio symboli) volt, amelyről később vizsgán kellett beszámolni (redditio symboli). A hitben való jártasság igazolására a keresztelés alkalmával ma is el kell mondani az apostoli hitvallást.

A keresztségben fogadalmat is teszünk: «Ellene mondasz-e az ördögnek?», kérdezi a keresztelő és folytatólagosan tovább kér-

dezi: «És minden cselekedeteinek», «És minden pompáinak», amire a keresztelendő minden kérdésre megismételve feleli: «El= lene mondok!» Ez a nekünk idegenszerűen hangzó kérdés az őskeresztény időkben ma= radt fenn, amikor a kisebb számú és szegény keresztények a nagyszámú és gazdag po= gánysággal álltak szemben és a fény, gaz= dagság és erkölcsi szabadosság kísértéseinek kellett ellenállni. Az ördög pompái és cse= lekedetei a pogány erkölcstelenséget és a pompázó pogány istentiszteletet jelentet= ték, mint a gonosz lélek országának meg= testesítését. Ma a keresztények között üti fel fejét a pogányság: a vallástalanság, az erkölcstelenség életmódban, divatban, iro= dalomban, legfőképpen a családi életben. Ennek az újpogányságnak kell határozott «nem»-et mondani, akár belsőkben kísért, akár kívülről támad ránk. Ma a bérálás= kor meg kell újítani ezt a keresztségi foga= dalmamat, *nemet* kell mondanom minden pogányságnak, akár mint szabados erkölcs, akár mint modern irodalom, akár tudo= mány, akár művészet színe alatt jelentkezik. Hű maradok keresztségi fogadalmamhoz.

Maga a keresztség vízzel való lemosás=

ban áll, jelképe a bűnök lemosásának, a lélek megtisztulásának, újjászületésének Krisztus kegyelméből. Ez az, amit a keresztségből az egész életen keresztül meg kell őrizni a bérálás kegyelmével. A kegyelem által a bűntől megtisztulva Isten gyermekei leszünk. Az istenfiúság kegyelmében megmaradni, ebben élni le az életet, ez a legfőbb, amire minden törekvésünknek irányulni kell.

*

Annak, amit e keresztségben nyertünk és amit a bérálás segítségével az egész életen át meg kell őriznünk, gyönyörű jelképe és beszédes összefoglalása a fehér ruha, amelyet a keresztség végén a kereszteselők ezekkel a szavakkal ad át a most már megkereszteltnek: Vedd e fehér ruhát (vestem candidam), ne essék rajta folt, úgy jelenjél meg a mi Urunk ítélőszéke előtt, hogy elnyerjed az örök életet. A régi keresztények a keresztségnél egészen fehérbe öltöztek és ezt nyolc napon át húsvétvasárnaptól fehérvasárnapig viselték, hogy állandóan eszükben tartsák a nagy kegyelmeket, és nagy kegyelemnek tartották, ha

valaki ez alatt a nyolc nap alatt halt meg és ezt sírfeliratán is megörökítették: *De-cessit in albis*, a keresztelőruhában költözött el.

Lehet-e fehér ruhát az egész életen át viselni, hogy azon folt ne essék? Óriási vigyázat és gond kell hozzá. Lehet-e a lelket az egész életen át fehéren, folt nélkül megőrizni a keresztség ártatlanságában? Emberileg nem, sőt még az is igen nagy munkába kerül, hogy megőrizzük olyan nagy mocskok nélkül, ami nagy kárt tenne benne. Különösen nehéz megőrizni attól a bűntől, amelynek a neve is tisztátalanság, amelyről az apostol azt kívánja, hogy még a neve se említették keresztények között.¹

Pedig éppen serdülőkorban lépnek fel kísértések a lélek tisztasága ellen. Ezeket a kisgyermek még egyáltalán nem ismerheti; annál nagyobb erővel lépnek fel a rohamos fejlődés, a serdülés korában. Nagy fontossággal bír, hogy ne győzedelmeskedjenek a most sarjadozó ösztönök. A bér-málásban kapjuk a nagy segítségeket, új kegyelmekkel jön a Szentlélek és segít

¹ Efez. 5, 3.

tisztán megőrizni a léleknek a keresztségben kapott fehér ruháját.

Tiszta élet! Minő gyönyörűség Isten szemében, ha valaki lelke tisztaságát az egész életen át megőrzi! Tiszta ifjúkor, tiszta házasság és tisztaság egész életen keresztül!

*

A keresztelés befejezéseképen a keresztelőpap a megkeresztelt kezébe égő gyertyát ad, ezeknek a szavaknak kíséretében: Vedd ez égő gyertyát és kifogástalanul őrizd meg keresztségedet, tartsd meg Isten parancsait, hogy amikor az Úr a menyegzőre jön, elébe siethess, a mennyország csarnokában minden szentekkel együtt elnyerjed az örök életet és örökön örökké élj. Alapvető intelem az egész élet számára: megőrizni a keresztséget, annak nagy kegyelmeit és megtartani az ígéretek, amiket fogadtunk.

Egy középkori legenda fogja nekünk ezt a szép szertartást megmagyarázni. A középkorban az emberek, ha nagyot vétkeztek, nagy bűnbánatot tartottak és súlyos vezeklést vettek magukra. Egy nagy bűnös lovag

fogadalmat tett, hogy bűnei kiengesztelésére elzarándokol a Szentföldre, kezében égő gyertyával és a folyton égő gyertyát az Üdvözítő sírjára fogja tűzni. Gondolhatjuk, minő fáradságos volt útja szárazon és vízen, kezében az égő gyertyával, hogyan kellett annak lángját őrizni, hogy ki ne aludjék szélben, esőben, minő hősi küzdelemmel tudta elvinni a Szentföldre és útjának célpontjához, az Üdvözítő sírjára tűzni.

A keresztségben is ilyen égő gyertyát adtak kezünkbe és ugyanakkor lelkünkben is felgyuladt a szent láng, amelynek nem szabad kialudni, azt folyton ápolni, védeni kell, míg el nem érünk az igazi szentföldre, az Úrhoz, aki minket a menyegzőre vár. Ehhez kell nekünk a bérmlás kegyelme. Állandóan gondoznunk, ápolnunk kell a szent lángot, amely lelkünkben kigyulladt; mint az okos szűzeknek, nekünk is állandóan gondoskodni kell olajról, amellyel a szent lángot tarthatjuk, nehogy a balgaszűzek szomorú sorsára jussunk.

*

Sajátságos dologgal találkozunk a régi keresztényeknél: egyesek a keresztséget a halálig halasztották. Így olvassuk az első keresztény császár, Nagy Konstantin életében, hasonlóképen Szent Ágoston atyjának életében is, dacára annak, hogy elfogadták a kereszténységet, elméjük meghajolt a keresztény vallás fönsége előtt, a kereszténységet mégis elhalasztották és csak akkor, keresztelkedtek meg, amikor már érezték a közeledő halált.

Ez semmiképen sem volt helyes, nem felelt meg az Egyház felfogásának. Bár a keresztségnek téves magyarázata volt, mégis az igazságnak egy magva van benne, aminek félreértésén alapult. Tudták ezek a régi keresztények, hogy a keresztség kivételes nagy kegyelmekkel jár, nagyon jól tudták, hogy a keresztségben a lélek teljes bocsánatot nyer, minden foltjától megtisztul és aki a keresztség után hamarosan meghal, egyenesen a mennyországba jut. Ilyen kegyelemteljes állapotban akarták átlépni az örökkévalóság küszöbét és azért, hogy az élet kísértései között a kegyelem állapotát a keresztség után el ne veszítsék, a keresztséget az élet végére halasztották.

Abban nekünk is követnünk kell őket, hogy a keresztség kegyelmét megőrizzük halálig. Ezt köti lelkünkre a keresztelő, amikor az égő gyertyát nekünk átadja. De ezt másképen kell elérnünk. Ehhez nagy lelki erő kell, amit attól a kegyelemtől várunk, amelyet a bérálásban kapunk.

PÜNKÖSD UTÁN.

A kereszténység tavasza, az első keresztények élete mindig különösen megragad minket. Rajta van még az első pünkösöd lehellete, benne érzik még a Szentlélek tüze, amelytől a mi szívünk is lángot fog. A bérálásban minket is áttüzesít a Szentlélek, eleven tetterővel hozzáfogunk, hogy életünk, mint az első keresztényeké, megfeleljen az evangéliumnak.

Az első keresztények életéről nem sok részletet tudunk; de róla néhány jellemző, megkapó vonást megörökített számunkra Szent Lukács az Apostolok cselekedeteinek könyvében. Ebből a néhány jellemző vonásból eleven képet alkothatunk magunknak az első keresztények pünkösöd utáni, hitből fakadó, kegyelemtől harmatos életéről, mely mintául szolgálhat nekünk, mit vár tőlünk a Szentlélek a bérálás után.

«Állhatatosak valának az apostolok taní=

tásában, a kenyértörésben és az imádságban»,¹ mondja róluk Szent Lukács; néhány szó, amely mégis az egész életet átfogja.

Az első szó, amit róluk hallunk, hogy állhatatosak valának. A bérnálás után a fiatal kor állhatatlansága helyébe férfias állhatatosságnak, lankadatlan kitartásnak kell lépnie. A bérnálkozó gyermekből nem lesz egyszerre felnőtt ember, de kell, hogy a komoly dolgot komolyan fogja fel és játékos kedve mellett is tudja, hogy a lélek ügyét a gyermeknek is époly komolyan kell intézni, mint a felnőtteknek.

Miben voltak különösen állhatatosak az első keresztények? Az apostolok tanításában. Ez az első a mi számunkra is: meg kell ismernünk az apostolok tanítását. Amíg ezzel nem vagyunk tisztában, nem is jöhetünk katolikusszámba; e nélkül egész vallási életünk homokra vagy ingoványra van építve. Katolikus gyermeknek, a felnőtteknek méginkább, tudni kell számot adni hitéről magának és másoknak is.

Hol találjuk meg az apostolok tanítását? Seholy másutt, egyedül az apostoli Anya-

¹ Ap. csel. 2, 42.

szentegyházban. Hisz azért nevezzük az Egyházat apostolinak, mert minden változtatás nélkül őrzi és nemzedékről nemzedékre minden fogvatkozás nélkül tovább adja az apostolok tanítását. A katolikus egyház püspökei és papjai ma is ugyanazt prédikálják és tanítják, amit az apostolok tanítottak.

Ez az apostoli tanítás van röviden összefoglalva a katekizmusban. Azért kell nekünk nagyra tartani a katekizmust, nemcsak míg iskolába járunk, hanem az egész életen keresztül. Szégyen a felnőtt katolikus emberre, ha nem tudja azt, amit gyermekkorában tanult és jól tudott. Ha nem tudja, nem is tud aszerint élni. A katekizmus legyen megbecsült családi könyv, amelyből csendes esténként közösen felolvasva ápolja a család az apostolok hitét.

A második, amiben nekünk is állhatatosnak kell lennünk, a kenyértörés. Kenyértörésnek az első keresztények a szentmisét nevezték, amelyben mindenki, aki jelen volt, részesült a megtört kenyérben, áldozott. A megbérmált katolikusnak is állhatatosnak kell lenni a kenyértörésben, nagyra kell tartani a szentmisét, arra hét-

köznapokon is el kell járni, hacsak valami képen időt tudunk rá találni és értelmes imádsággal kell kísérni: a szent mise áldozat bemutatását. Buzgón hívő időkben nem történt, hogy a misében egyedül a pap áldozott volna. Áldozzunk legalább havonként, ha lehet hetenként; és meg fogja őrizni mibennünk a jóban való kitartást. Mostantól fogva áldozunk többször mint eddig, és buzgóbban mint eddig. A régi keresztényekről mondja a Szentírás: «Egyenesszívvel vevék boldogan az eledelt». Minket ne vezessen soha az áldozóasztalhoz hiúságvagy megszokás, hanem alázatos vágyakozás, Istent kívánó lelkület.

A harmadik, amiben keresztény őseink állhatatosak voltak, az imádság. Az imádság a levegő, amely nélkül a hívő lélek nem élhet. A bérnálás után imádságunknak jobbnak, többnek kell lenni, mint eddig volt. Legyen imádságunknak rendes ideje, órája és ne egykönnyen térjünk el tőle. Nem elég, ha ajkunk imádkozik és elmondjuk valamely imádság szavait; mélyedjünk bele a szavak értelmébe, az imádság gondolatába, a szavak szárnyán szálljon fel lelkünk Istenhez.

Necsak magunk imádkozzunk, hanem együtt, közösen az egész család. A közös családi imádság, amint azt eleink gyakorolták, megszenteli a családi életet és megőrzi őket az eleven katolikus hitben.

Azután vegyünk szívesen részt a közös istentiszteleteken és a nagy áhítatgyakorlatokon. A fönséges imákat a közös áhítatgyakorlatokon a Szentlélek sugallja, ez az igazi katolikus áhítat. Ilyenkor Isten gyermekei, az ő megszentelt családja együtt lép a mennyei Atya elé, hogy hozzá könyörögjön, vagy a vett jókért hálát adjon, az ilyen imádságon különös áldás van.

Ez a nagy közösség, egy családba tartozás a régi keresztényeknél mindent átfogott, mindenre kiterjedt, az anyagi javakra is, amelyek sokszor még a testvéreket is szétválasztják. Csodálatos dolgot mond a Szentírás: «És mindnyájan, akik hívének, együtt valának és mindenük közös vala, birtokaikat és jószágaikat eladák és szétosztogatták mindazoknak, akik amint rászorultak.»¹ Nem választotta el őket egymástól a vagyon, könnyen megváltak tőle,

¹ Ap. csel. 2, 44. 45.

hogyan megosszák a szegények között. «A hívők sokaságának pedig egy szíve=lelke vala, beszéli tovább Szent Lukács és senki sem mondá magáénak, ami birtokában vala, hanem mindenük közös vala. Nem is vala közöttük senki szűkölködő. Mert mind=azok, akiknek földjük vagy házaik vala, azok árát, amiket eladának, elhozák és az apostolok lábai elé tévék. És azután elosztatik mindazoknak, akik amint rászorulnak!»¹ Nagy tanulság van ebben a mai világ számára. Amikor annyi közöttünk a szűkölködő és éhező. Ha nem is követhetjük mindnyájan szószerint az első keresztyéket, lelkünket meg kell tisztítani az önzéstől és kapzsiságtól. Akinek nincs szíve a szegényhez, abban a bérnálás után sem lakik a Szentlélek. Rossz testvér az, aki abból, amije van, nem juttat szűkölködő testvérének. Aki nem érzi a testvér gondját, baját, annak lelkében még nem volt igazi pünkösöd.

¹ U. o. 4, 32—35.

ISTEN KEZÉN.

(A kegyelmi élet.)

Csodálatos mélységű szót mond az apostol a rómaiakhoz írt levelében: «Isten szeretete kiöntetett a mi szíveinkbe a Szentlélek által, aki nekünk adatott.»¹ Miért jött a Szentlélek pünkösdkor? azért jön mindegyikünkhöz a bérálásban, hogy Isten szeretetének bizonyítékait hozza és minket megerősítsen Isten szeretetében. Isten szeretete hozzánk való jósága, kegyelemteljes leereszkedése, hogy minket gyermekeivé fogad és malasztjaival lehetővé teszi nekünk, hogy Isten gyermekeinek életét éljük. És mindez a Szentlélek műve, azért jön a bérálásban, hogy ezt az életet mibennünk megerősítse és állandóvá tegye. Mint a tavaszi napsugár, megindítja a természet életét, kibontja a rügyeket, elő-

¹ Rom. 5, 5.

csalja a virágokat, úgy serkenti ki lelkünk=ből kegyelmeinek segítségével Isten gyermekeinek életét.

Nem a bérálásban nyílik meg nekünk a kegyelmi élet; hisz a keresztségtől kezdve már abban kell élnünk. A keresztségben a kisgyermek életéhez, a bérálásban már a felnőtt ember életének nagyobb küzdelmeihez szabja a Szentlélek és nagyobb bőségben osztja ki nekünk kegyelmeit. Mint a meleg eső és napsugár a természetet nagyobb tevékenységre ösztönzi és bővebb gyümölcseréshez segíti, a bérálás is a már addig elnyert kegyelmeket jobban megtermékenyíti és gazdagabb virágzásba hozza.

A kegyelmek koronája a megszentelő malaszt, amely nekünk az istenfiúságot adja, legfőbb kincsünk, a kötelék, amely minket Istenhez fűz, a lélek nemessége, minket Istennel rokonná tesz,¹ záloga Isten szeretetének, örökségünknek,² az örök boldogságnak.³ A jegygyűrű, amellyel a Szentlélek minket magával eljegyez. Az eljegyzés addig tart, míg ez a zálog birtokunkban

¹ Pét. 1, 4.

³ Tit. 3, 7.

² Rom. 8, 17.

van. Lelkünkben lakik, ameddig a megszentelő malaszt birtokában vagyunk, nem is hagy el, míg mi őt el nem hagytuk.¹ Hogy ez meg ne történjék, azért jön a Szentlélek a bérálásban, hogy mélyebben meggyökeresesse bennünk e megszentelő malasztot, felszítsa bennünk Isten szeretetét, hogy elszakíthatatlanná tegye a barátságot, amelyvel Isten minket megajándékozott.

A megszentelő malaszt hiánya a lélek halála, elveszítjük Isten barátságát, amely nélkül lelkünk kiszáradt fa, kiapadt forrás, terméketlen sivatag, holt tenger, kiégett csillag, árvíz és pusztulás, ahol paradicsom lehetne, ahol előbb templom volt, amelyben a Szentlélek lakott.

Figyelmeztet az apostol: Ne oltsátok ki a Szentlelket.² Mint szélben óvjuk a gyertya lángját, hogy ki ne oltsa a vihar, úgy kell vigyáznunk, hogy ki ne aludjék lelkünkben a Szentlélek lángja. A bérálás után, bármibe kerül is, minden harcot végig kell harcolnom, hogy el ne veszítsem a kegyelmet, amely záloga az örök életnek.

Mint a fa törzséből az ágak, úgy nő ki a

¹ Zsid. 13, 5.

² Thess. 5, 19.

megszentelő malasztból a természetfeletti élet, erényes cselekedetek, amelyekhez kapjuk a segítő malasztokat. Amint a fán a gyümölcs nem a törzsön, hanem az ágakon terem, úgy termik meg a segítő malasztok a jócselekedeteket. Mindezekben a Szentlélek mutatkozik bennünk, hol világosságot gyújt, hol erőt önt belénk, ellensúlyozza a kísértést, elűzi a szomorúságot, kitartásra buzdít és győzelemre segít.

Isten szeretete úgy gondoz minket, mint a szülő gyermekét. A keresztség után a megkereszteltet a Szentlélek ölében hordozza, nem kíván tőle sokat. A bérmlás után már mintegy kézen vezet, iskolába járát minket, tanít járni, cselekedni, küzdeni. Nem elég csak kérni Isten segítségét, hanem meg kell fognom a vezető kezet, el kell vele indulnom, magamnak is küzdenem kell. Ha szól és hív, követnem kell; ha kísértéstől óv, azt kerülnöm kell; ha nehezemre esik is, ki kell tartanom.

Szent Pál nagy lelkiharcaiban már-már elcsüggedett és kérte az Urat, hogy szabadítsa meg őt. Az Úr azt felelte neki: elég neked az én kegyelmem. Mi is bizalommal fordulhatunk hozzá segítségért; az imádság

az a segélykiáltás, amelyet ő mindig meghallgat és mellénk áll segítő kegyelmével.

De az imádság ne az ajak, hanem a szív imádsága legyen. Merüljünk el az imádság szavaiba, az evangélium elbeszélésébe, az örök igazságokba, ezeken mint Jákob lajtorjáján Istenhez emelkedünk, áttörjük a földi élet korlátait. Isten előtt az anyjához simuló kisgyermek bizalmával kibeszéljük lelkünk ügyes-bajos dolgait, szükségeit és imáadásba, hálaadásba, könyörgésbe vagy engesztelésbe merülünk.

Az imádság első leckéjét a tanítványok az Üdvözítőtől vették. Később a Szentlélek vette őket iskolájába. A bérnálásban minket is tanítványaivá fogad: «Segítségére van erőtlenségünknek, mert nem tudjuk, miképpen kell kérnünk; maga a Lélek jár közbe értünk szavakba nem foglalható sóhajtásokkal».¹ A bérnálás után imádságunknak jobbnak, rendesebbnek, közvetlenebbnek és bizalomteljesebbnek kell lennie, mert a Szentlélek velünk és bennük imádkozik.

¹ Rom. 8, 26.

KITARTANI.

Nagy tűzzel, sok reménységgel indul három fiú a 400 méteres síkfutó versenyre. Az első kör egészen jól megy, a nézők még csak találgatják, melyik lesz a nyertes. Mind= egyiket biztatják barátai. Az utolsó forduló= nál az első lemarad, majd reménytvesztetten kiáll. Kiáll a másik is, csak a harmadik éri el a célt.

Addig, amíg csak játékról van szó, nem nagy a baj. Csakhogy így van az életben is, sőt az örök üdvösség koronáját is az nyeri el, tanítja az Üdvözítő,¹ aki végig kitart.

Ha a golyót a fegyverből kilövik, azzal már nem kell semmit sem tenni, az célhoz ér, ha jól volt a célhoz beállítva. Másként van az emberrel: nem elég elindítani. Mint a versenyfutót állandóan biztatják az embe= rek, bátorítják, az embernek mindenben

¹ Máté 10, 22; 24, 13.

állandó támogatásra, új erősítésre van szükség. A bérálásban kapjuk az új erősítést, az erősség lelkét, de nem úgy, hogy csak lökést adjon nekünk, mint a puska vagy ágyú a golyónak, hanem hogy velünk maradva, mindig meríthessünk belőle erőt és kitartást.

A vértanuk történetében olvassuk annak a 40 katonának esetét, akik Örményországban Sebaste városában szenvedtek vértanuhalált. Amikor a 40 keresztény katonát a pogány bíró semmiféle kínzással sem tudta hitében megtántorítani, télnék idején éjszakára mezítelenül jeges tóba állította őket, hogy megfagyva elpusztuljanak. A pogány őr nagy csodálkozással látja, hogy őket fény veszi körül, angyal száll le hozzájuk és közöttük 39 koszorút oszt ki. Még magához sem tér csodálkozásából, amikor a negyvenedik, akinek fején nem lát koszorút, a szenvedéstől megtörve elhagyja társait és megtagadja hitét. Ennek láttára a pogány őr levetkőzött, s a 39 vértanu közé állt a tóba és mint negyvenedik velük együtt vértanuhalált szenvedett.

Kitartani, végig kitartani, csak ez hoz győzelmet. Mit ér minden fiatalos neki=

buzdulás, ha azután nincs folytatás; mit ér a folytatás, ha nincs befejezés, nincs végig kitartás? Ez az egyedül nehéz az életben. Valamit elkezdeni, arra mindenki képes; de befejezni, ahhoz erős akarat, kitartás, állhatatosság kell.

A világ történetében a Megváltó eljövetelén kívül alig van nagyobb horderejű esemény, mint Amerika felfedezése Kolumbusz Kristóf által. Kolumbusz első útja nemcsak merész vállalkozás volt, hanem útközben is kimondhatatlan nehézségekkel kellett megküzdenie. Mindenki türelmét, bizalmát vesztette és lázadoztak Kolumbusz ellen. Egyedül Kolumbusz nem ingott meg, végig kitartott és kitartását csodálatos eredmény, Amerika felfedezése követte, annak nyomán a világ történelmének, művelődésének és magának a kereszténységnek is új korszaka kezdődött.

Minő bátorító, biztató, hogy a Szentlélek többi ajándékai között az erősség lelkét is hozza nekünk a bérálásban. A kitartást biztosítja az erő, hogy a cél előtt ne törjünk, hogy a mi fejünkről ne hiányozzék a győzelem koszorúja. Nem elég ártatlan gyermeknek lenni; nem elég jó fiúnak, jó

leánynak lenni; neked jó férfiúnak, jó asz= szonynak kell lenned. Nem elég, ha jó tanuló vagy, jó embernek is kell lenned. Nem elég, hogy felveszed az élet kereszt= jét; azt az egész életen át kell hordoznod. Ki kell tartani; végig kitartani!

ÚTRAVALÓ.

Nagy aggodalmuk van a szülőknek, mikor növekvő gyermekeiket kénytelenek a szülői házból kibocsátani. Ki fog rájuk gondot viselni? hol találnak menedéket az élet sok kísértése előtt? Sokszor már fiatalon, 10—14 éves korban, kell fiúkat, leányokat kiadni a házból, hogy iskolába jár hassanak. Mások munkába, szolgálatba állnak, műhelybe, gyárba járnak, mint cselédek városba kerülnek, magukra hagyva, egyedül az ismeretlen társaságban, környezetben. Milyen nehéz ez a szülőnek! Mivé fognak ott fejlődni? Mennyi kísértés leselkedik az ifjú lelkekre! Mit csináljon a szegény szülő? Ellátja gyermekét útravalóul jótanácsokkal; amit legjobb orvoszernek gondol, azt ajánlja neki. Aranyat érnek a bölcs apai, anyai szavak, ha a gyermek megszívleli azokat.

Nemcsak a szülők, az egyház is aggódik

a felnövekvő, szülői házból szárnyrakelő ifjúságért. Az Egyház hosszú élete alatt sokat tapasztalt. A tékozló fiúról szóló példabeszédet az Úr nemcsak az ifjúságnak szánta okulássul, hanem mindnyájunknak, a szülőknek is, az Egyháznak is: hogy mindig gondja legyen az ifjúságra, amelyet könnyű kísértésbe ejteni, elcsábítani, léprevenni. Ezért teszi az Egyház papjai kötelességévé, hogy nagy gondjuk legyen az ifjúságra. Nagy aggság az Egyháznak ez a felnövekvő, szárnyrakelő ifjúság. Mitévő legyen? Hogyan gondoskodjék róla? Mint a gondos szülők, ő is útravalót ad a féltett ifjúságnak. Mit?

Az Egyháznak többféle útravalója van hívei számára. Azok számára, akik a nagy utat az örökkévalóságba készülnek megtenni, az utolsó kenettel együtt útravalóul (viaticum) adja az Úr szent testét. Azok számára, akik új otthont, családot alapítanak, útravalója a házasság szentsége.

A serdülő, az életbe kilépni készülő fiatalság számára is tartogat egy útravalót: a bérmlást.

A kis 15 éves Szent Pancratiusnak az üldözés kitörésekor édesanyja selyemzsinó=

ron nyakába akasztotta vértanu atyjának szivaccsal felitatott vértanuvérét: útravalóul, hogy az üldözésben bátran megálljon, mint vértanu fia, méltó legyen atyjához.¹ A keresztet vitéznek, mikor a sok veszedelemmel járó háborúba indult, útravalóul a keresztet tűzték mellére: hogy emlékeztesse őt, hogy a keresztért harcol.

A bértálásban is keresztet ír az Egyház homlokotokra: hogy életetekkel sohase hozzatok szégyent a keresztre! Keresztessévitézékké avat az Egyház, akiknek lelkük szent földjét kell meghódítani a kereszt számára. Nagy Konstantin császár az ütközet előtt a keresztet látta az égen ezzel a felirattal: In hoc signo vinces, e jelben fogsz győzni. Ez a győzelem jele a te számodra is. Légy hű a keresztnek: Krisztus és az Egyház tanításához, akkor győzni fogsz! Ragyogjon a kereszt az életedben úgy, mint ma a chrisma a homlokodon, lássék meg minden cselekedetedben, hogy igazán és egészen keresztény vagy.

A kereszt homlokodon jele annak, ami lelkedben történt: útravalóul lelkedbe szállt

¹ L. Wiseman: Fabiola.

a Szentlélek. Őt kapták az apostolok útravalóul pünkösd napján: az ő erejében indultak el a világot megtéríteni. Te is övele indulj el az életbe.

Búcsúzásul arcodat megsimogatva mondja a püspök: Béke veled! A katolikus Egyház búcsúcsókja ez a te arcodra a nagy napon. Ezzel bocsát ki az életbe. Ne szomorítsd meg életeddel édesanyádat az egyházat!

Amíg a bérmlás kegyelmét őrzöd, nyugodt lehet édesanyád, az Egyház és kedves szüleid, nem fogsz elesni, győzni fogsz!

AZ ÚTITÁRS.

A Szentlélek vezetését az élet útvesztői között szépen példázza nekünk Rafael arkangyal, mint az ifjú Tóbiás vezetője és gondviselője.

Amikor az öreg Tóbiás vakságra jutván, nagy szegénységében fiát el akarja küldeni a távoli Medeába, hogy rokonától, Gabeltől visszakérje a neki kölcsönadott tíz ezüst talentumot, nagy a szülők aggsága, hogy ki vezeti el fiukat az ismeretlen úton Medeába és ki viseli az úton gondját a tapasztalatlan ifjúnak. Amikor az ifjú Tóbiás megbízható útitársat keres, «talála egy szép ifjút, ki felövezve áll vala, és mintegy induláshoz felkészülve. És nem tudván, hogy az Isten angyala, üdvözlé őt és mondá: honnét való vagy, jó ifjú? tudod-e az utat, mely a medek országába viszen?» Minő nagy volt az egész család öröme, amikor megtudták, hogy az ifjú az utat, sőt magát

Gabelt is ismeri és vállalkozik arra, hogy fiúkat el fogja kísérni.

Ilyen aggodalommal néznek a jó szülők gyermekeik életútja elé, amely szintén ismeretlen országba vezet. Minő nagy kegyelem, hogy nem egy angyal, hanem maga a Szentlélek vállalja magára a vezetést. Amint az ifjú Tóbiás örömmel fogadta az angyal vezetését, örömmel kell fogadnunk a bérnálásban a Szentlelket és kérnünk kell, hogy legyen vezetőnk és gondviselőnk.

Útközben — így beszéli el a Szentírás — az ifjú Tóbiás a Tigris-folyóban nagy halat fogott és az őt kísérő angyal tanácsára elvette annak szívét, máját és epéjét, hogy azokat orvosszerekül használja a gonosz lélek cselvetései és a vakság ellen. Ezekkel űzte el Sára mellől a gonosz szellemeket és gyógyította meg atyja vakságát.

A Szentlélek is ez ellen a két veszedelem ellen akar minket főképen oltalmába venni. A lélek vaksága ellen, amikor az ifjú embert a kísértés elkápráztatja. Az ifjú nem néz a jövőbe, csak a pillanat nyújtotta gyönyörűsége; nem néz felfelé, csak lefelé; nem törődik lelkével, jövőjével, az

örökkévalósággal. A gonosz lélek cselvetései leselkednek rá mindenfelé az életben. Nagy szüksége van olyankor a bölcsesség, tanács, erősség és istenfélelem Lelkére.

A hal mája, amelynek füstölésével Tóbiás az ördögöt elűzte és epéje, amellyel atyja vakságát meggyógyította, csak élettelen eszközök, jelek Isten kezében, aki az ő angyalát, Rafaelt küldötte el, általa üzentte el a gonosz lelket és gyógyította meg Tóbiás vakságát.¹ Azért az angyal neve is Rafael, azaz «Isten orvossága». A Szentlélek az igazi orvosa lelkünknek, akitől sebeink orvoslását kérjük.

Az angyal a sok kegyelmet, amiben részesültek, úgy magyarázza, hogy az «Úr elé vitte imádságaikat».² Náluk is, mint nálunk, az imádság a kegyelmeknek legbőségesebb forrása, a Szentléleknek főfő eszköze. A bérnálás után a mi imádságunknak maga a bennünk lakozó Szentlélek ad súlyt és erőt, és biztosítja azok hatását.

Az ifjú Tóbiásnak az volt szerencséje, hogy oly készségesen hallgatott a Szentlélek szavára, amikor az angyal által tudtára adta

¹ Tób. 12, 14. ² U. o. 3, 25, 12, 12.

akarátát. Ezt az engedelmes lekületet a jó édesapa nevelte bele fiába, akinek példás élete és atyai bölcs intelmei a jó gyermek lelkében megtermették gyümölcseiket. Mielőtt fiát útnak bocsátotta volna, búcsúzóul mintegy végrendeletül a következő szavakat intézte hozzá: «Halljad, fiam, az én szám ígéit és azokat szívedbe alapul helyezd. Tiszteld anyádat életed minden napjában. Életednek teljes napjaiban elmédben legyen az Isten és óvd magadat, hogy valaha bűnbe ne egyezz és el ne hagyjad a mi Urunk, Istenünk parancsait. Amint lehet, úgy légy irgalmas; ha sokad leszel, bőven adj, ha kevesed leszel, igyekezzél keveset is örömet adni. Óvd magadat minden paráznaságtól; a kevélységet sohase hagyd elmédben vagy beszédedben uralkodni. Kenyeredet az éhezőkkel és szűkölködőkkel egyed és ruházatodból főd be a mezteleneket. Tanácsot mindenkor bölcstől kérj. Minden időben áldjad az Istent és kérjed őt, hogy utaidat igazgassa és minden tanácsaid őbenne maradjanak.»¹ Így lesz a jó szülő a Szentlélek eszköze és

¹ Tób. 4, 2—20.

kegyelmeinek hordozója. A szülői intelem a Szentlélek szava. Boldog a szülő, aki intelmeiben csak a Szentlélek tolmácsa akar lenni és a gyermek, aki azt, mint a Szentlélek szavát fogadja és megtartja.

Ne maradj magadban egyedül; lépj be nelked való katolikus ifjúsági egyesületbe, ott nem lesz egyedül, hasonlókorú társakban sok támaszra fogsz találni, az egyesület vezetőjében biztos tanácsadóra, a tisztes szórakozás megőriz az unalom kísértéseitől, az ott szerzett ismeretségek hasznosak lesznek az életben, bőséges alkalom nyílik az önképzésre a műveltség különböző terén.

Emericana; legényegylet; agrárifjúsági legényegylet; dolgozó nők; nőszövetség; Mária=kongregáció, kalot stb.

Legyen egy bizalmas lelkipásztorod (gyónató atyád), akivel olyan bizalmas viszonyban vagy, mint kicsi korodban édesanyáddal, aki előtt nem rested felhozni legtitkosabb gondolataidat és tetteidet és kikéred az ő tanácsát minden fontos dologban. Gyónáson kívül is éppen úgy beszélhetsz vele, mint gyónásban, egyformán tartja a titkot mindenben.

BOLDOG, AKI IGAZ BARÁTOT TALÁL.

Fiatal korban semmi után sem kívánczik úgy az ember, mint egy megértő, hű barát után, akinek szívét feltárhatja és vele közölheti örömét, bánatát és a jövőre vonatkozó terveit. És ha az ifjúkorban szerzett jóbarát híven kitart mellettünk meglett férfkorunkban is, akkor értjük igazán a Szentírás szavainak mélységeit: «Boldog, aki igaz barátot talál», «Nagy ótalom a hűséges barát», «A hűséges barát az élet orvosa».¹

Azonban a gondos szülő nem nézi aggodalom nélkül gyermeke barátkozását, mert aminő áldás a jóbarát, ép olyan veszedelmes lehet a rossz társ, aki magát jóbarátnak adja ki. Szent Ágoston is rossz cimborákat tartott barátainak fiatal éveiben és jórészen

¹ Eccli. 6, 14, 16, 25, 12.

ezeknek köszönhette, hogy oly mélyre süllyedt.

A bérálásban rátalálunk arra az igazi jóbarátra, akiben sohasem fogunk csalatkozni.

Az igazi baráttól azt várjuk, hogy mellettünk jóban=rosszban mindig hűségesen kitartson. A Szentléleknél hűségesebb, kitartóbb barátot nem is tudunk elképzelni. Malasztjával megelőz minket, előre int, figyelmeztet; azután velünk marad, küzdelmeinkben, kísértéseinkben bátorít és támogat; még akkor is, ha hűtlenek lennénk hozzá, a rossz lelkiismeret rémeit küldi ránk, hívogat vissza a jó útra, addig súgja minden tékozló fiúnak fülébe a mentő gondolatot: felkelek és visszamegyek, amíg csakugyan meg is teszi. «Az élet orvossága a hűséges barát.»

Mennyi bajnak elejét venné egy jó tanács a maga idejében és a maga helyén. Milyen baj az, mikor tanácstalanul állunk az életben, legjobb barátaink sem tudnak sokszor tanácsot adni. Csak a Szentlélek az a jóbarát, akihez mindig fordulhatunk tanácsért, ő a tanács lelke. Csak azután meghallgassuk őt.

A régi világban választottainak néha álomban osztotta tanácsait, mint Szent Józsefnek, néha prófétaelkű férfiút küldött hozzájuk, mint Náthánt Dávid királyhoz. Hozzánk is néha belső szóval fordul, más-kor lelkiatyánk az álatala küldött próféta, aki hol szelíd szóval, hol keményen szól hozzánk, mint Náthán próféta a bűnös Dávidhoz.

Lelkiatyádban lásd mindenkor a Szentlélek küldöttét, aki téged mindig szeretettel fogad és tétovázó lépteidnek megmutatja az utat, amelyet követned kell.

Az igazi baráthoz nem fordulunk hiába szükségünkben, nem zárja be ajtaját, ha rajta kopogtatunk. Ez a barátság próbája. A Szentléleknek minden kincse, minden kegyelme, segítsége mindenkor rendelkezésre áll: mindenkor kaphatunk annyi kegyelmet, amennyire szükségünk van.

Szomorúságunkban és bajainkban a baráttól vigasztalást várunk. Senki sem vigasztalhat meg minket jobban, mint: a vigasztaló Szentlélek.

NEHÉZ ÚTON.

Nem mindig olyan könnyű a Szentlélek munkája, mint Rafael arkangyalé volt a romlatlan szívű ifjú Tóbiásnál. Könnyű akkor, amikor a szülők és a családi körülmények mind a kegyelem szolgálatába szegődnek és segítik a Szentlélek munkáját. De nehéz olyankor, amikor a Szentlélek ebben akadályra talál.

Ilyen nehéz munkája volt a Szentléleknek azzal az ifjúval, aki később megkeresztelkedvén, mint Szent Ágoston az Egyháznak egyik legragyogóbb csillaga lett.

Fényes tehetséggel megáldva, az előkelő pogány fiatalság életét élte, beletemetkezve minden bűnös élvezetbe, amiket akkor a nagyvárosi élet nyújtott, amint azt ma is látjuk a magára hagyott fiatalságnál.

Anyja már keresztény volt és annak révén megismerte a keresztény tant, a keresztények szigorúan erkölcsös életét és

nem is tagadhatta meg tőle az elismerést. Így lassan felébredt benne az alvó lelkiismeret és tiltakozott az eddigi könnyelmű életmód ellen. De az élet gyönyörűségei oly erővel tartották fogva, hogy soká nem tudta magát bilincseikből kiszabadítani.

Milanóba jött, ahol akkor Szent Ambrus volt a püspök. A szent püspök prédikációi, amelyekről az egész város beszélt, mindig jobban felzavarták lelkének bűnös nyugalmat. Így támadt benne az a felséges lelki harc, amelyet «Vallomások» (Confessiones)¹ című könyvében maga ír le. A Szentlélek kegyelmének harca ez a romlott természettel.

Amint anyja megtudta, hogy fia Milanóban időzik, hazájából, Afrikából fia után indult, hajóra szállt, hogy megmentse. «Lelkét megacélozta a jámborság, utánam jött szárazon és vizen. Te voltál bizodalma minden viszontagságában. Még ő erősítette a tengeri út bajai között a hajósokat, pedig egyébként ezek szoktak lelket verni a tengeren még tapasztalatlan és rémüldöző utasokba; beígérte nekik a szerencsés meg=

¹ Szent Ágoston vallomásai. Fordította: dr. Vass József. Budapest, 1917.

érkezést, mert neki meg Te ígérted meglátomás útján.» (Vall. VI. 1.) «Naponta ontotta könnyeit», rendületlenül imádkozott, hogy még életében megláthassa fia megtérését.

Ágoston lelkében egyre elkeseredettebb lett a harc. Az egyik oldalon látta anyjának szép keresztény életét; a másikon a bűnös élvezetek tettek rá lenyűgöző hatást. Szabadulni akart a bűn karjaiból, értelme már meghajolt, de akarata gyenge volt, hogy szétörje a bilincseket. «Akaratom az ördög hatalmában volt. Gúzszt csavart belőle kezemre, lábamra. Akaratom ugyanis gonosz irányt vett; így szabadult el bennem a szenvedély; azután engedtem a szenvedélynek s az szokássá erősödött, s mivel nem próbáltam ellenállni a szokásnak, igámmá vált. Így kapcsolódtak egymásba a láncszemek, amelyekkel — valóságos bilincsláncnak nevezhetem őket — kegyetlen rabság tartott fogva engem.» (VIII. 5.) Keresi a szabadulást. Nagy hatást tett rá egyes előkelő pogányok megtérése. Az igazságot már egészen világosan látja, de a teljes meghódolást húzta=halasztotta. «Mindenfelől bizonítottad nekem, hogy az igaz, amit Te mondasz; győztes igazságodnak semmit

sem tudtam válaszolni, mint álmos dadogást: mindjárt, rögtön, várj egy keveset. De a sok mindjártnak nem volt vége és a kevés várakozás igen hosszúvá nyúlt.» (VIII. 5.)

Egy napon azután eldőlt a csata. (VIII. 8.) «Szörnyű volt belső küzdelmem. Elszántan vívtam lelkemmel, szívem volt közös csataterünk. Arcomon, lelkemen a küzdelem nyomaival kirohantam a kertbe. Leroskadtam, azt sem tudtam, hogyan, az egyik fügefafa alá s szabadon eresztettem könnyeimet. Patakként ömlöttek szemeimből kedves áldozatul Neked s talán nem ezen szavakkal, de ebben az értelemben szakadatlanul panaszkodtam előtted: És te, Uram, meddig, óh meddig haragszol egészen? Ne emlékezzél régi gonoszságunkra. Mert éreztem, hogy bűneim rabja vagyok és panaszos szóval kiáltoztam: mikor lesz vége ennek az örökös holnapra hagyatkozásnak? miért nem most mindjárt? miért nem szakítja meg ez az óra életem gyalázatosságát?» Egyszerre csak játszó gyermekek énekét hallja a szomszéd kertből: Tolle — lege, tolle — lege, Vedd — olvasd, vedd — olvasd. «Felugrottam, mert égi parancsot

láttam e jelben, hogy nyissam ki a Szentírást és olvassam el a szemembe ötlő legelső fejezetet. Felkaptam, olvastam: «Nem töbzódásokban, részegeskedésekben, nem ágyasházakban és szemtelenségekben, nem versengésben és irigykedésben, hanem öltözzetek fel az Úr Jézus Krisztusba és a testet ne ápoljátok kívánságok szerint». (Rom. 13, 13.) Nem akartam tovább olvasni, nem is volt szüksége. Amint ugyanis a mondat végére értem, mintha a biztos megnyugvás fénye árasztotta volna el szívemet, a kétkedésnek urolsó árnyéka is eloszlott belőlem. Onnan anyámhoz sietünk, jelentjük a dolgot. Örül. Elmondjuk, hogyan történt. Ujjong örömében, győzelmet emleget, áldást mond neked, ki «mindent megtehetsz böven azon túl is, amit kérünk vagy értünk». Mert látta, hogy «sokkal többet megadtál bennem, mint amennyit panaszos könnyeivel és sóhajtásaival kérni szokott részemre.» (VIII. 12.)

Hosszú, nehéz úton jutott el Szent Ágoston a lélek békéjéhez. Kezdetben küzdött a Szentlélek kegyelme ellen, de később győzedelmeskedett benne a kegyelem ereje. Hálából a Szentlélek iránt, hogy nem hagyta

elveszni, megírta tévelygéseinek és hazatérésénektörténetét, amely épúgy, mint a tékozló fiú esete, sok rossz útra tévedt, de azután jobb útra tért fiatal léleknek is története.

Mennyi vigasztalás van ebben azok számára, akik egy-egy szeretett fiatal lélekért aggódnak, amelyet az élet viharában veszélyeztetve látnak. Szent Ambrus püspök Szent Monikát azzal szokta vigasztalni, hogy nem lehet, hogy a fiú, akiért anyja annyi könnyet ontott és annyit imádkozott, elveszék. Úgy van. Ha a szülő példája és imádsága egyesül a Szentlélek malasztjával, alig lehetséges, hogy a gyermek elveszék.

Ime, minő szívós kitartással folytat ostromot a Szentlélek egy lélek megmentéséért. Hátha még az a lélek a bérmlás óta a Szentlélek pecsétjével el van neki jegyezve. Hány nehéz bűnösnek szolgált haldokló ágyán vigasztalására, hogy a hitet, a Szentlélek hitét nem tagadta meg. Az Egyház is arra hivatkozik a haldoklóért mondott imájában: «vétkezett, de hitt». Mint Szent Ambrus és Szent Monika, mi se adjuk fel a reményt, támogassuk a kegyelem munkáját, hogy a Szentlélek győzelemre segítse a vergődő szíveket.

A NAGY VIGASZTALÓ.

Az Üdvözítő a Szentlelket állandóan Parakletosnak nevezte, amit mi rendesen vigasztalónak szoktunk fordítani. A parakletos szó többet jelent : szószólót, pártfogót, de vigasztalót is. Mi legszívesebben ezt az utóbbi értelmét vesszük, mert sokat szenvedő lelkünknek jól esik tudni, hogy van egy nagy vigasztalónk, akinek vigasztalása nem üres szó, hanem sebeket hegesztő balzsam, gyógyító kegyelem.

Sok embernek már gyermekkorán nagyon szomorú, nagy szegénység, sokszor nyomor, árvaság virrasztanak bölcsője felett. Előbb vagy utóbb beköszöntenek a nehéz napok: gondok, aggodalmak, az élet csalódásai, küzdelmei, félreértések, megbántások, sikertelenség, erkölcsi hajótörés, anyagi romlás, betegség, halál. A kevés szerencsés ember mellett igen sok van, akit a szerencse nem hordoz tenyerén, csak nagy

küzdelmek árán tudja magát a hullámok felett tartani. Hová forduljunk vigasztalásért?

Ha neked elég néhány üres szó, ha sebed csak olyan, mint mikor a gyermek megvágja, megmegszúrja ujját, anyja ráfúj, megcsókolja és erre rendbe jön, akkor menj jószívű emberekhez, az ő résztvevő szavuk is elég balzsam lesz a sebre.

Maga a keresztény élet komolysága, a sok tilalomfa, amit a keresztény erkölcs tan emel a világ sok szépsége és élvezete elé, sokszor kislelkűvé tesz és elcsüggeszt. Ilyenkor, mikor az erkölcsös élet nehézsége kislelkűvé, szomorúvá tesz, segítségünkre jön a nagy vigasztaló és megmutatja a hervatag örömök értéktelenségét és a krisztusi élet mélyén rejlő igazi örömeket és napsugarakat.

Vannak mély sebek, nagy fájdalmak. Ki orvosolja ezeket? Csak ha bánatod az Isten gondviselésébe temeted, ha a csapások súlya alatt is rendületlen hittel nézel fel Isten szeretetére, ha az ő jósága előtted megfogható valóság, amely minden létezőnél bizonyosabb neked — akkor meg tudsz békülni minden sors-

ban; meg tudsz nyugodni, le tudod tenni Isten kezébe sorsodat, örömedet, bánatodat, életedet; akkor lassanként tudsz egyet akarni Istennel akkor is, amikor keményen meglátogat; akkor majd fogod látni a szerető kezet is, amely a keserű orvosságot nyújtja, lassanként többet gondolsz a szerető kézre, mint a keserű orvosságra és hálás is tudsz lenni Istennek erős szeretetéért, amely a megpróbáltatásban nyilatkozik meg.

De hol vesszük azt az erős hitet, ki vezet el minket ekkora belátásra? Nem az okosság Lelke, aki megtanít arra, hogy ne érzelmeink után induljunk, ne hagyjuk azokat magunkon uralkodni, hanem nézzünk a dolgok mélyére? nem a bölcsesség Lelke, aki az élet nagy kérdéseiben minket eligazít? Nem a Szentlélek a mi bajunk orvosa, aki nek minden sebünk számára van enyhítő balzsama? Jézus az evangéliumban a sok beteg meggyógyításával arra mutatott rá, hogy jövetelének célja, hogy a lélek minden bajának orvosa legyen. Most pedig maga helyett a Szentlelket küldi el nekünk, hogy ő legyen sebeink orvosa, a mi nagy vigasztalónk.

A bérálásban nyerjük az erőt, hogy ne legyünk kislelkűek, hanem hős lélekkel viseljük az élet terhét, nem dacos elszánnással, hanem a hit világosságával járjuk az élet útját. A Szentlélekkel teljes Szent István diakonus az eget megnyílni látta maga felett. Akiben erős a hit, az előtt mindig meg van nyitva az ég: látja a mennyei dolgokat, Isten változatlan jóságát és szerető gondviselését, látja Isten bölcs terveit, amelyekbe a mi bajaink is bele vannak szőve; látja, hogy Isten mindent úgy intéz, hogy mindent hasznunkra fordíthassunk. Így vigasztal minket a Szentlélek.

JELEK ÉS KÉPEK.

Csodálatos jelek kísérték az első pünkösdkor a Szentlélek eljövetelét az apostolokra. Nagy vihar közepette szállt le tüzes nyelvek alakjában. A láthatatlan Lélek látható jelekkel adja tudtunkra leszállását és e sokféle kegyelmet, amivel választottait megajándékozta. Az Üdvözítő is képes hasonlatokkal és beszédes cselekedetekkel hozza közelebb a mi értelmünkhöz a kegyelem természetét és működését. Ezek a jelek és képek bevezetnek minket a kegyelem titkaiba, amelyet a bérálásban nyerünk.

Az Üdvözítő keresztelesekor galamb alakjában mutatta magát a Szentlélek. Azóta a Szentlelket galamb alakjában ábrázoljuk a keresztkúton, a szószéken és képeken. A bérálásban is ilyenféleképpen gondolhatjuk: szívünk galambdúc, amelybe beszállani és benne lakást venni kíván, a mennyei tiszta szeretetet hozza és addig

marad nálunk, amíg békében őrizzük őt. A szeretetnek és jóságnak növekedni kell a bérmlás után és gondosan kerülni kell mindent, amivel a galambot megzavarnánk és elűznénk magunktól.

A megbérmlt gyermek, mint a szeretet és béke galambja, engedelmességgel és jósággal térjen vissza a szülői házba, tartson távol tőle minden békétlenséget.

Pünkösdkor szélviharban érkezett a Szentlélek és tűznyelv alakjában szállott le az apostolokra. A láthatatlanul érkező szél, a meg nem fogható láng a láthatatlan és tapasztalatlanok számára elérhetetlen kegyelem jelképei. Mint a vihar, a kegyelemnek sem lehet ellenállni. Lángnyelvek alakjában szállott az apostolokra. A lángnak nincs teste, de van ereje, fénye, melege; azért képe a Szentlélek erejének, amely a lelket világossággal, meleggel tölti be, felgyújtja, áttüzesíti. A láthatatlan kegyelem ereje nagy, mint a szélvészé, és tüze tesz minket a bérmlás utánra erősekké, legyőzhetetlenekké, mint a vértanúk, ha a kegyelem erejét felhasználjuk.

Rálehellés alakjában adta az Úr a Szentlelket apostolainak húsvét napján, mintegy

saját lelkét lehellve beléjük, ezzel értésükre adva, hogy a Szentlélek az ő lelke, hogy ő adja nekünk, küldi hozzánk. Hogy a Szentlélek az életető lélek bennünk. Mintha a kegyelem az ő lelkének egy része volna; ha nem is része, annak mása, mintha bennünk ezentúl már az ő lelke élne és működne. A teremtés napján is úgy lehellte Isten Ádámba az életető lelket; az újjászületés napján is az új élet lelkét, a Szentlelket lehelli belénk. Szent Pál is ilyenféleképen értette a kegyelem működését: élek én, már nem én, hanem él bennem Krisztus, az én életem külső fele más, de belső, rejtett felének olyannak kell lenni, mint Krisztusé: «a ti életetek legyen elrejtve Krisztussal Istenben». A megbérmált katolikus érezze Jézus sz. Szíve tiszteletének mélyebb értelmét, hogy életét egészen Krisztus törvénye, sőt az ő sz. Szíve szerint kell intéznie.

A megbérmált katolikus életető lelke a Szentlélek, neki kell magát átadnia, hogy vezesse; az ő irányítását tanulékonyan befogadva, azt magáévá kell tennie. Az ő ajándékainak útmutatását követve lesz bennünk teljessé az élet.

Maguk az apostolok nem rálehelléssel, hanem kézfeltétellel adták tovább a Szentlelket, mert nem saját lelküket adták, hanem két kézzel osztották a nagy ajándékot, amit maguk ingyen, nagy bőségben kaptak.¹ A püspök is kézfeltétellel osztja ki a bérmlást és jelzi a kegyelem kiáramlását, amikor homlokunkra a kegyelmet jelentő illatos krizmával felírja a szentkereszt jelét. A kézfeltétel és a felkenés a birtokbavételt jelenti a Szentlélek részére. Ezzel a Szentlélek a maga számára lefoglal, birtokba vesz minket és különös kegyelméről, védelméről biztosít: «Nem tudjátok, hogy a ti tagjaitok temploma a Szentléleknek, aki bennetek van, akit az Istentől kaptatok és nem vagytok a magatoké.² Azzal, hogy magunkat a Szentléleknek átadtuk, nem veszítettünk, hanem nyertünk, még pedig kimondhatatlanul sokat. Amíg mi az ő vezetése alatt megmaradunk, addig az ő szeretete és békéje velünk marad.

A püspök kezeinek feltételekor a szent krizmával keresztet ír a bérmlálkozó hom-

¹ Máté 10, 8.

² I. Kor. 6, 19.

lokára. A kereszt a Szentlélek bélyege, pecsétje, amivel az övéit megjelöli. Az illatos olaj a láthatatlan Lelket jelenti: amint homlokunkon ragyog a szent kenet, úgy kell lekünknek a kegyelem fényétől ragyogni; amint ragyog a homlokunkra rajzolt kereszt, úgy kell a keresztnek bele-rajzolódnia minden tettünkbe és beszédünkbe és életünkben is úgy fényleni, hogy mindenki láthassa rajtunk, hogy mi a keresztnek vagyunk tanítványai és követői.

A felkenés felszentelés, consecratio, Istennek, szentelés. Amikor a püspök a keresztet homlokunkra rajzolja, azt a Szentlélek ugyanakkor lelkünkbe beleégeti, ráütve pecsétjét, azt birtokába veszi: „meg vagytok pecsételve az ígéret Szentlelkével, aki a mi üdvösségünk záloga”.¹ Ezzel a Szentlélek egészen magának foglal le, eszemet, szívemet, testemet, lelke-met, minden szereplésemet, megnyilatkozásomat. Bennem mindennek, mindenkor az ő szolgálatában kell állni, az ő országához tartozni, az ő világosságából, kegyelméből élni.

¹ Ef. I. 13, 14.

A SZENTLÉLEK AJÁNDÉKAI.

Az egész természet felülről kapja az életet, napsugárból, harmatból és esőből él; enélkül a föld minden tápláló ereje semmit sem ér. Az ember is csak a Szentlélek felülről jövő kegyelmének erejétől támogatva lehet igaz és erős ember.

Kézzelfogható ez az apostolok példáján, akik a legközvetlenebbül hallották Jézus tanítását, előttük állt az ő felséges példája és mégis úgy jártak, mint a gyermek, mikor járni tanítják, amint a vezető kéz egy kicsit magára hagyja, megtántorodik. Ők is mindig kicsinyesek voltak, önzők, csak magukra, előmenetelükre, az Isten országában elfoglalandó helyükre gondoltak; kicsinyhitűek, gyengék, féltek minden szenvedéstől, hitványak voltak a legünnepélyesebb órában, az utolsó vacsoránál, az Olajfákhegyén, a főpapnál. „Amint a rájuk leszálló

Szentlélek erejét elnyerték»,¹ a próféták ihlete, a mártírok bátorsága szállta meg őket, és a pogány világ legyőzőivé, az új világ megalapítóivá lettek.

Nekünk is elküldötte az Úr a Szentlelket, el is nyertük a bérálásban az ő kegyelmét. Amikor a püspök a bérálás előtt felettünk kiterjesztett kezekkel áldást adott, elsorolta azt a hét ajándékot, amit a Szentlélek nekünk hozott, hogy azokkal lelkünket erőssé, nemessé, gazdaggá, természetfölötti életre képessé tegye: «Küldd el reá mennyből hét ajándékával (septiformem) Szentlelkedet: a bölcsesség és értelem Lelkét, a tanács és erősség Lelkét, a tudás és jámborság Lelkét, töltsd be őt kegyelmesen a te félelmed Lelkével az örök életre.» Ezt a hét nagy ajándékot kapjuk mi a bérálásban, ezek teszik igazi pünkösddé a bérálás napját.

1. A *bölcsesség* Lelke felemeli lelkemet, hogy a földiek felett ne felejtsem el a földöntúliakat, hogy mindig úgy éljek, mint akire még egy örökélet is vár. A keresztény bölcsesség arra tanít, hogy a közel fekvő anyagi, földi érdekeken és szempontokon

¹ Ap. csel. 1, 8.

kívül még felfelé is kell tekintenem és a földi érdekeket a lélek érdekeinek alá kell rendelnem és sokszor áldozatul kell hoznom. «Úgy éljünk a földi jókkal, hogy az örökkévalókat miattuk ne veszítsük el.»¹

2. Ehhez az emberi ismereteken kívül még más tudományra is van szükségem, amelybe engem a *tudás* Lelke vezet be. Járatosnak kell lennem a léleknek, hitnek tudományában. Ez az, amire az Egyház tanítja az ő gyermekeit, a katekizmus nagy igazságai ezek, amelyekre nemcsak gyermekkorunkban, hanem az egész életen keresztül szükségünk van. Ez a lelke tudománya, amit nem szabad elfelejtenem, hanem mindig emlékezetemben kell tartanom; a nagy kincs, amely az életben mindig kisegít.

3. Hitbeli ismereteim nem arra valók, hogy azokat csak lelke mélyébe rejtve őrizzem; hanem azoknak kell irányítaniok az egész életet. Az *értelem* Lelke érteti meg velem, hogyan függ össze életem hitemmel; megtanít arra, mi Jézus szavainak

¹ Sic transeamus per bona temporalia, ut non amittamus aeterna. Collecta in Dom. III. p. Pent.

és a hit titkainak igazi értelme az én számomra, mit kívánnak tőlem, hogyan kell azokhoz szabni életemet. Hitbeli ismereteimet állandóan gyarapítanom kell, hogy hitem értelmes¹ legyen, hogy mikor minden téren új ismeretekre teszek szert, ne maradjak tudatlanságban hitem felől.

Sokat tudunk és hiszünk is minden ki-nyilatkoztatott igazságot, de nem támaszkodunk életünkkel a mi hitünkre! Minő más színben, fényben tűnnek fel előttünk a hitigazságok, amikor Isten kegyelmében vagyunk, mint mikor idegeneknek érezzük magunkat Istennel szemben, amikor inkább kerüljük, mint keressük Isten közelségét. A kegyelem állapotában a Szentlélek ajándéka, az *értelem* az, ami bennünk világít és helyesen mutatja nekünk Isten törvényét és akaratát. Amikor nem vagyunk a kegyelem állapotában, ez a világosság hiányzik nekünk.

Minő elágazók az emberek véleményei jóról, rosszról, igazságról, igazságtalanságról! Az egyik békének nevezi, ami a másiknak valóságos megsemmisítése. Mikor szü-

¹ Róm. 12, 1.

nik meg ez a bábeli zavar, mikor lesz legalább a főbb dolgokban mindenkinek egyező véleménye? Ne napi események és ujságcikkek után igazodjunk, hanem az örök szempontokra szegezzük tekintetünket. Minő csodálatos könnyűséggel, vagy inkább könnyelműséggel hiszünk el egyes dolgokat, egy beszélgetés, egy ujságcikk elég, hogy esküdjünk rá; komoly igazságokat pedig nem tudunk, nem akarunk elfogadni. Nem tudunk helyesen cselekedni, ha nincsenek helyes gondolataink, elveink. Ne induljunk fél igazságok után, hanem a nagy, egész igazságokhoz ragaszkodjunk.

Imádság és elmélkedés, a Szentlélek kegyelme kell ahhoz, hogy hitünkkel ne csak tisztában legyünk, hanem arra támaszkodni is tudjunk. De önmagunkkal is csak így tudunk tisztába jönni, lelkünk gyenge oldalát úgy megismerni, hogy tudjuk, mire van szükségünk.

4. Amikor azután az élet válaszút elé állít, amikor valamit el kell dönteni, valamely nagy kérdést, pályaválasztást, házasságot, a *tanács* Lelkéhez kell fordulnom, hogy megmutassa nekem, melyik a helyes út, mit válasszak. Ha a Szentlélek szavára

hallgatunk, mindig úgy fogunk dönteni, amint azt igazi javunk, lelkünk érdeke kívánja.

5. Ha már tudjuk, mit kell tennünk, akkor bátorság és erő kell, hogy azt meg is tegyünk.

Az *erősség* Lelkétől kérjük, hogy minket erősekké tegyen. Mit ér minden jószándék, ha gyávák és gyengék vagyunk és nem hajtjuk végre a jót, amit elhatároztunk? Kevés erős és sok gyenge ember van; a kevés erős után indul a sok gyenge. Minő baj, ha a kevés erős gonosz és a sok jó gyenge! A kisgyermekre nem szégyen, ha gyenge, de szégyen a felnőtt emberre; szégyen, ha a megbérmált katolikus gyáván meghátrál a keresztény élet nehézségei előtt, ha a vallásosan emberek megjegyzései előtt félénken visszavonul. Így megint csak a gonoszak uralma jöhet el. Hányszor panaszkodunk a rossz emberek nagy hatalma miatt! Nem lennének olyan hatalmasak, ha nem lenne annyi jó ember gyenge. A gyenge jóság semmit sem ér; aki jó, annak erősnek, bátornak is kell lenni. Az igazi jóság erős és bátor a szenvedés óráiban is, mint Jézus, aki minden jósága, szelídsége és alázatos=

sága mellett sem félt soha sem és nem hátrált meg kötelessége teljesítésében senki előtt egy lépést sem.

6. Mennél jobban hiányzik ebben a világban a tisztelet és hála mindenki iránt, annál nagyobb kegyelem, hogy a Szentlélek minket a *jámborság* lelkével megihlet, hogy készséggel, gyermeki indulattal adjuk meg Istennek, amivel neki tartozunk és állandóan bizalmas érintkezésben maradunk Istennel. Ahol a szeretet tökéletes és gyengéd, ott nem fog hiányozni a tisztelet és hála sem. Mennél inkább Isten gyermekeinek érezzük magunkat, annál készségesebben szolgálunk Istennek, annál nagyobb bizalommal fordulunk feléje. Az igazi jámborság jókká, gyengédekké és tisztelettudóvá tesz az emberek iránt is.

7. Sokféle félelem van a világon. Maga az Úr figyelmeztet: «Ne féljete azoktól, akik megölik a testet, de a lelket nem tudják megölni; hanem féljete inkább attól, aki a testet és a lelket is képes a gehennára vetni».¹ Sok az emberfélelem közöttünk, jobban félünk attól, hogy megszólhatnak, ki-

¹ Máté 10, 28.

nevetnek, elmaradottnak tartanak, mint az Istentől. Mennyi gyengeségnek forrása az emberfélelem!

Az igazi *istenfélelem* nem annyira a büntetéstől fél, inkább a szeretet aggódása, hogy megbántja az Istent, elveszti az ő barátságát. Ez a Szentlélek ajándéka, amelyről azt mondja a zsoltár,¹ hogy «Isten félelme a bölcsesség kezdete».

Ma, mikor minden felsőbbség tekintélye alá van ásva, ápoljuk magunkban Isten félelmét. Nemcsak a bölcsességnek, hanem a társadalmi rendnek és családi békének is kezdete az Isten félelme. «Féld az Istent, tartsd meg parancsait, ebben van az egész ember.»² Csoda-e, ha a kisebb tekintélyek lesüllyednek az emberek előtt, amikor egyesült erővel támadják Isten tekintélyét? A magunk élete is csak akkor lesz rendezett, fegyelmezett, ha annak alapját Isten félelme képezi.

¹ 110, 10.

² Préd. 12, 13.

A SZENTLÉLEK SZAVA.

Bár a Szentlélek ma nem úgy, mint régen, próféták által adja tudunkra akaratát, hanem általában az Egyház tanítása által, azért mindegyikünkhez külön-külön is szól, még pedig a lelkiismeret szava által. Ez is próféta, akit a Szentlélek küld hozzánk. Aki lelkiismeretére hallgat, annak lelkében mindig pünkösöd van, ahhoz a Szentlélek beszél.

Szent Monika fia, Szent Ágoston, pogány ifjú korában anyja intelmei és könnyei dacára is folytatta könnyelmű, bűnös életét. Az anya könnyei és Szent Ambrus prédikációi végre is felébresztették az alvó lelkiismeretét, a bűnös ifjú lelkiismeretének szavára hallgatva megtért és az Egyháznak egyik legdicőbb szentje lett. A Szentlélek a lelkiismeret által szólt hozzá.

A lelkiismeret rendszerint csendesen szól, úgyhogy csak az hallja meg szavát,

aki nagyon figyel rá; de sokszor mint orkán felkorbácsolja lelkünket és éget, mint a tűz, ha benne bűnös dologra talál.

A lelkiismeret tükör, amelyben mi látjuk a Szentlelket; mint síma víztükörön az égbolt, a mi lelkünkben az ő arculata rajzolódik le, amikor lelkiismeretünk élénk tárja a követendő utat, sugallja: az igazságosságot, becsületet, igazmondást, jóságot, szelídséget, tisztaságot, szeretetet, türelmet, kitartást, állhatatosságot.

A lelkiismeret a lélek törvénykönyve, amelyben fel lehet találni, mi a helyes, jó, mit szabad, mit kell és mit nem szabad tennünk. Az erkölcsi élet legfőbb törvénye, hogy mindig a lelkiismeret szavára hallgassunk.

De a lelkiismeret nem mindenkor és mindenkiiben egyforma tökéletességgel mutat, azt ápolni és nevelni kell, hogy mindenkor hű tükre, tolmácsa legyen a Szentléleknek. Az elhanyagolt lelkiismeret olyan, mint az elhomályosult tükör. Ha nem fordítunk rá nagy gondot ifjúkorunkban, nem fejlesztjük és neveljük, fejletlen marad és felnőtt korunkban már nem lesz képes minket eligazítani az életben.

A lelkiismeret legjobb nevelője a szentgyónás. Aki szívesen gyónik és jól gyónik, gondos lelkiismeretvizsgálattal, akinek gyónása lelki előmenetellel jár, az nyugodt lehet, hogy a Szentlélek vezetése alatt áll. A gyóntató atya olyan, mint az evangélium embere, akire a 38 éves beteg várt, hogy a tőbe segítse,¹ amikor az angyal felzavarja a vizet. A felzavart víz a felzavart lelkiismeret képe, amely keresi a gyógyulást. A bűnös lelkiismeret nyugalma a halál nyugalma, nyugtalansága a gyógyulás útja.

A Szentlélek azt kívánja tőlem, hogy mindenkor és mindenben a lelkiismeret szavát kövessem, mert ez az Ő szava. A bérmentés után kétszeres kötelesség a lelkiismeret szavára gondosan figyelni és azt pontosan követni.

De sokszor nemcsak egy hangot hallok lelkemben, hanem vásári zsivaj van, mintha egyszerre többen szólnának hozzám, mindegyik hang a maga pártjára akar téríteni. Aki megszokta mindig a Szentlélek szavaira hallgatni, az, mint ahogy Izsák, szelíd csengéséről felismerte fia, Jákob szavát,

¹ Ján. 5.

fel fogja ismerni a sok közül a Szentlélek szavát és követni fogja azt.

A lelkiismeret szavát gondosan meg kell különböztetni a bennem felébredő különböző érzelmektől és hangulatoktól. Az érzelmek néha támogatják a lelkiismeret szavát, de sokszor ellenzik azt, el akarják nyomni; kísértenek, el akarnak kedvetleníteni, a kötelességet túlságosan terhesnek tüntetik fel előttünk. Ha lelkiismereti aggályaink vannak, azok is zavarják a tiszta látást, kifárasztanak és így elveszik kedvünket a buzgó vallásos élettől. Mászor szomorú, vigasztalan gondolatok, sötétség, szárazság üli meg lelkünket. Ez egy sem a Szentlélek szava.

Nem könnyű az ilyen zűrzavaros gondolatok között eligazodni és sokszor csak lelkiatyánk tud rajtunk segíteni és kibogozni az összekuszált szálakat, ő is csak akkor, ha engedjük magunkat erősen kézen fogni és behúnyt szemmel követjük őt a szédítő ösvényen.

Általánosságban nem a Szentlélektől valók azok a gondolatok és érzelmek, amelyek, túlzók, minket a lelki élettől elidegenítenek, elkedvetlenítenek; csak az jön a

Szentlélektől, ami a kötelesség útját, a lelki-életet előttünk szépnek mutatja, érte lelkesít és feléje vonz. Általában aminek eredete, eszközei, célja tiszta, jó, az a Szentlélektől jön, azt nyugodtan követhetjük.

A Szentlélek rendszerint halkan szól hozzánk, az ő szavát csak akkor halljuk biztosan, ha nyugodt csendben magunkban hazatérünk. A lelki ember magába visszatérve figyel a belső szóra. Hogyan hallhatná meg a Szentlélek szavát, akinek lelke kívül jár, amikor a Szentlélek őt belül keresi.

EGYENSÚLYBAN A LÉLEK.

Az Isten Lelke jön hozzánk. Miért? Azért, hogy lelkünk lelkévé legyen, hogy bennünk a lelket erősítse.

Ha az apostol nem mondaná, akkor is tudnánk a saját tapasztalatunkból, hogy «a test vágyai a lélek ellen vannak»,¹ hogy bennünk állandó harc folyik a test és a lélek, a vak ösztönök és az eszes akarat között. Mint Kain és Ábel, Ézsau és Jákob, ezek is testvérek volnának, összetartoznak, de széthúznak, egymásnak ellenségei, a test a maga sötét, állatias ösztöneivel akar uralkodni a lélek fölött. Az egyiknek uralkodnia kell. Melyik uralkodjék bennünk?

Ez nem lehet kérdés. A lélek tesz minket emberré: a testnek kell alul lenni, a léleknek felül, a lélek az életnek célt, értéket ad, irányt mutat, mértéket, határt szab, a

¹ Gal. 5, 17.

testnek alkalmazkodni, engedelmeskedni kell. Mi lesz belőlünk, ha a test uralkodik a lélek felett?

De hogyan tudja a lélek fenntartani uralmát a test felett? A test egyre fejlődik, izmosodik, újabb és újabb ösztönök lépnek fel; a serdülő kort éppen a test teljes kifejlődése és a velejáró felburjánzó ösztönök jellemzik. Ha a lélek uralmát fenn akarja tartani, neki is gyarapodnia, erősödnie kell. Honnét vegye az erőt?

Főképen azért jön a Szentlélek a mi lelkünkbe, hogy erősítse bennünk a lelket. Minő kegyelmes intézkedése ez a jó Istennek, hogy a Szentlélek a bérálásban éppen abban a korban jön segítségünkre, hogy erősítse lelkünket, amikor arra legnagyobb szükségünk van, amikor belsőnkben leghevesebb a harc! Mekkora bizalmat, bátoriságot önt ez belénk.

«Álljatok a lélek vezetése alá és nem fogjátok a test vágyait teljesíteni.»¹

A bennünk lakó Szentléleknek nemcsak a test vágyaival szemben kell minket megsegíteni, hanem magát a lelket is rendeznie,

¹ Gal. 5, 16.

szerveznie kell. Mert nemcsak a test ösztönei csinálnak nekünk bajt, magában a lélekben is különböző értékű gondolatok, szétágazó törekvések vannak, amelyek sokszor harcban állanak egymással.

Mi az oka annak, hogy sokszor jó emberek, egymáshoz közelállók nem értik meg egymást: házastársak, szülők, gyermekek, alattvalók és előljárók? Az, hogy a lelkek kuszáltak, rendezetlenek. A bennük levő vágyak, akaratok keresztezik, gátolják, akadályozzák egymást. Az egyik törekvés, fel fogás jogosult, a másik nem; az egyiket bátorítani, erősíteni kell, a másikat visszatartani, alárendelni. Magát a lelket is nemcsak a testhez való viszonyban, hanem önmagában is nevelni, rendezni, szervezni kell.

A lélek nevelését, fegyelmezését, rendezését, szervezését, a bennünk lakó Szentlélek segítségével tudjuk végrehajtani. A bér málassal meg kell kezdenünk a nagy munkát, hogy a Szentlélek segítségével lelkünket nemesítsük, fegyelmezzük, erősítsük, hogy önmagunkat felneveljük necsak nagykorú emberekké, hanem nagykorú keresztényekké is. Mindez hosszas munkával,

gyakorlással (ascesis) jár. A Szentlélek megadja hozzá a kegyelmet, de annak felhasználása a mi feladatunk.

Nemcsak a lélek rendezetlen, a rendezetlen lelkekből alakul a rendezetlen társadalom. Tapasztaljuk, hogy a társadalomban is minden ki van mozdítva helyéből, bizonytalan, inog. Igen sokszor, aminek alul volna a helye, felül van és megfordítva. Ki állítja helyre a rendet, a jog biztonságát, a felsőbbség elismerését?

A társadalomban is úgy tér vissza a rend, ha visszatér a lelkekbe. A társadalmat is csak az szedheti rendbe, aki a lelkeket, a Szentlélek. Hogyan történik ez?

Az Úr az apostoloknak a «felülről jövő Szentlelket»¹ ígérte. Felülről lefelé ez a Szentlélek útja. Felülről jön minden jó, kegyelem, rend, szépség, élet. Alulról lefelé ez a dolog megfordítottja, a rombolás, a forradalom útja. Ami alul van, annak először meg kell nemesednie; ezt a nemesedést felülről kapja.

A Szentlélek ritkán szól közvetlenül valakihez, az egyik embert a másikhoz uta-

¹ Ap. csel. 1, 8.

sítja, kapcsolja, amint a családban, épen úgy az Egyházban, államban, társadalomban. Mindenütt egymásra vagyunk utalva, egymástól tanulunk, egymástól kapunk: szülőktől, feljebbvalóktól, mindig felülről.

A felsőbbtség a Szentlélek eszköze: azért tekintély, tisztelet, engedelmisség illeti meg. A felsőbbtség bírálata legtöbbszörre szűk látókörre mutat, lohasztja a tiszteletet, elősegíti a bomlást. Ahol a lélek uralkodik, ott rend, a felsőbbtség iránt tisztelet, engedelmes készség és béke honol.¹ Ez a nemes lelkületnek legnyilvánvalóbb jele.

¹ Efez. 6, 1, 5. Col. 3, 20, 22. Zsid. 13, 17.

LELKI EMBEREK.

Szent Pál apostol a Szentlélek uralmáról, működéséről a mi lelkünkben azt várja, hogy lelki emberré¹ alakuljunk át. Ez az ő jövetelének és az Egyház munkájának is célja. Ha bennünk a lélek uralkodik, mi, XX. századbeli keresztények is lelki emberek leszünk, mivel minket is épen úgy betölt a Szentlélek, mint azokat a régi korinthusi híveket, akikhez szent Pál ezeket a szavakat intézte.

Az a Szentlélek célja, hogy bennünk a lelket erősítse, a test alacsony ösztönei fölött uralomra segítse és magát a lelket is kiemelje, kiművelje, megnevelje. Ebben áll a lelkiiség.

Erre a lelkiiségre fokként vezet, nevel minket a Szentlélek, fokként kivezetve abból a léleknélküli életből, amelyben az embert csak ösztönei irányítják.

¹ 1. Kor. 2, 15.

Hogy lelkiiségre eljussunk, első teendőnk, hogy megszabaduljunk az ösztönök uralmától: önmegtartóztatás (tisztaság), mértékletesség, igazságosság tettben, beszédben, gondolatban, becsületesség, egyenesség, igazmondás, önfegyelmzés külső magatartásban és érzületben,¹ hogy bennünk a lélek uralkodjék, az irányítsa az egész életet, a test a maga ösztöneivel pedig neki engedelmeskedjék és szolgáljon. Nem lenyűgözni, előlni a testet, csak az őt megillető helyre viasztaszorítani, lázadását megfékezni, ez a lelki élet feladata, amelyhez a Szentlélek segítségét kapjuk. «Engedjétek át magatokat a lélek vezetésének és nem fogjátok teljesíteni a test vágyait.»² Akiben még az ösztönök uralkodnak, abban a lélek szolgáslorban van, nem hallja meg a Szentlélek szavát.³

A Szentlélek az igazság lelke,⁴ azért a lelki ember az igazságot szereti, annak keresésében fáradozik és ha megtalálta, ahhoz mindenáron csatlakozik. A protestáns

¹ Ef. 5, 18., Gal. 5, 19—21.

² Gal. 5, 16.

³ 1 Kor. 2, 14.

⁴ Ján. 15, 26.

tudósból katolikussá lett Newmann angol bíborosnak mindig nagy vigasztalására szolgált, hogy mondhatta magáról: soha sem vétkeztem a világosság ellen. Az ilyen világosságot kereső lelkek, ha más vallásban születtek is, rendesen megtalálják az utat az igaz egyházba.

Milyen sötét ez a föld, dacára a villanyfénynek, sok iskolának, egyetemnek! Sötétség van az emberek elméjében, de még nagyobb sötétség az ő szívükben! Azért jön a Szentlélek, hogy fölvegye a harcot a sötétséggel, mindenütt ott van, ahol a sötétség, a tudatlanság és bűn ellen kell harcot folytatni.

Az igazi lelkiesség a hittel kezdődik: ez a Szentlélek világossága, amellyel belsőnket át meg átvilágítja, úgy hogy a sötétség eltűnik.

A lelki embernél a hit nem húzódik meg szívének egy rekeszében, az életnek nem csak vasárnapjaira és az imádság óráira szorítkozik, hanem mint a napfény a levegőt, a lélek a testet, tökéletesen átjárja, átvilágítja és átszellemíti. Amint az Üdvözítő példabeszédében a kovász az egész tésztát átjárja és feldagasztja, úgy kell a hitnek mi bennünk az egész életet megfogni és át-

fogni, hogy a köznapi élet szürke teendőire is ráessék annak egy sugara, úgy hogy bennünk semmi, egy gondolat se legyen, ami magát kivonná a hit parancsa vagy befolyása alól. «Akár esztek, akár isztok, akár másvalamit cselekesztek, Isten dicsőségére cselekedjétek.»¹

Ez a gyakorlati kereszténység! A Szentlélek ezért szállt lelkünkbe, erre kötelez minket a bérmlásban.

Katolikus szülők, éljétek otthon gyakorlati keresztény életet. Vezessük be a családba a közös családi imádságot! Ne legyen arra eset, hogy igazán komoly ok nélkül elmaradna a böjt vagy a vasárnapi szentmise! Járjatok együtt templomba, a szentiségekhez. Éljétek egymással békében, szeretettel viselvén el egymás gyengéit. Ne bocsássatok be a családba olyan olvasmányt, amely rossz vagy közönyös iránya által elhidegít a vállástól, Egyháztól. Ha egy egész életen át látják ezt töletek gyermekeitek, minő hatalmas tanítás ez az ő számukra, az egész életre! Minő gazdag örökséget hagytok rájuk! Így lesztek ti magatok

¹ 1 Kor. 10, 31.

is észrevétlenül a Szentlélek eszközei gyermekeitek számára!

Nehéz ilyen példás, a vallásosságban is kifogástalan családi életet élni vegyesházasságban. Ahol a házastársak, ha a legjobb emberek volnának is, ha mindenben meg egyeznének is, abban nem egyeznek meg, ami lelküknek lelkét teszi! Amit az egyik tisztel, a másik nem tiszteli! Még a keresztség, az Úr imája, az Üdvözlégy Mária sem lehet közöttük közös! Melyiknek hite szerint fogják nevelni gyermekeiket? Melyiknek imádsága lesz a közös családi ima? Van-e abban egy parányi katolikus hit, aki apa vagy anya, beleegyezik, hogy gyermekét, akár fiú, akár leány, ne a katolikus hitben nevelje fel? Nem köteles a szülő, aki gyermekének életet adott, neki az örök életet is megszerezni, neki a legnagyobb jót, az örök élethez szükséges hitet, katolikus hitet is adni? Aki ezt nem teszi, abban a szülőben, bármit mond is mentségére, kialudt a hit lángja, egy sorban van a hitehagyottal.

Kedves megbérmált Gyermekeim, ti azzal tartoztok a Szentléleknek, hogy majd ha házasodásra kerül a sor, ha törik, ha szakad, ti tiszta katolikus házasságot kössetek.

A katolikus emberek házastársi életének is lelki emberéhez illőnek kell lennie. «Minden tekintetben tisztességes legyen a házaselet és szeplőtelen a nászágyp.»¹ A házastársak között nem szabad olyasminek történnie, ami ellenkezik a házasság céljával és Isten szent akaratával. Legyen mindig közöttük a Szentlélek, a test kívánságát rendeljék alá az ő törvényének.

A gyermekben lássák a Szentlélek ajándékát. Nagy bizalom és soha meg nem érdemelhető kegyelem, amikor Isten halhatatlan lelket bíz a szülőkre, hogy azt tőle átvéve, neveljék az Isten országa számára! Mekkora vétség a Teremtő ellen, ha a házastársak vonakodnak tőle gyermeket elfogadni és bűnös mesterkedéssel útját állják terveinek megvalósításában.

A hit nemcsak a családi élet házi lámpása, amelynek az otthont kell bevilágítani. A lelki ember számára a hit a nap, amelynek világosságánál lát mindent, a nyilvános élet viszonyait és kötelességeit is. A hit a mi világnézetünk, nekünk lehetővé teszi, hogy helyes nézetünk legyen az egész világ=

¹ Zsid. 13, 4.

ról, helyesen ítéljük az élet minden viszonyai között és megtaláljuk a helyes utat, amelyen járnunk kell.

A mai demokratikus világban mindenkinek részt kell vennie a közéletben, a választások által befolyást gyakorolni a községi, megyei, állami életre. Ez sem olyan terület, amelynek nem volna köze a lelkiességhez! A politikát nem lehet elválasztani az erkölctől: a lelki ember az egész vonalon arra törekszik, hogy a politika ne mondjon ellen a katolikus elveknek, hanem inkább álljon a katolikus elvek alapján, igyekezzék a katolikus igazság erejével az erkölcsöket javítani, az embereket törvénytiszteletre, becsületességre, lelkiismeretességre nevelni, nekik a vallásos életet lehetővé tenni!

«A lelki ember mindent mérlegel»,¹ nem ítél elhamarkodottan. Nem hisz el ismeretlen emberek első szavára is minden alaposok nélkül minden rosszat, amit a felsőbbégről mondanak, nem bocsátkozik bírálataba, amihez nem ért. Főképp az Egyház iránt ápolja magában a gyermeki kegyele-

¹ 1. Kor. 2, 15.

tet és óvakodik elhinni a rosszakarátú vagy könnyelmű emberek által terjesztett alaptalan híreket, akárcsak tulajdon szüleiről volna szó.

A hit csak abban járja át az egész életet, aki kegyelemből él. A kegyelmi élet akkor kezdődik, amikor a keresztségben újjászületünk. Az újjászületés valóságban megtörténik velünk, Istentől valami újféle életet kapunk, aminő addig nem volt bennünk. Új erők, a malasztok folynak be a mi lelkünkbe, isteni erők, azért a szó igaz értelmében mondja Szent Péter, hogy ezek által az «isteni természetnek leszünk részesesei».¹

Ezt a kegyelmi életet legbőségesebben a szentségek szolgáztatják nekünk. Azért a lelki ember az Egyház szentségeire támaszkodik, belőlük bőségesen merít. Az ő számára az Oltáriszentség nemcsak húsvét táján kötelező parancsa az Anyaszentegyháznak, hanem a lélek kenyere, amellyel állandóan táplálkozunk, mert valahányszor erőre vagy vigasztalásra szorulunk. A gyónás sem kelletlen kényszer, hanem a lelki

¹ 2. Péter 1, 4.

élet üdítő forrása, amelyhez mindig szívesen visszatér. A bérnálás, a Szentlélek szentsége, bevezetés a lelki ember életébe, amelyben nekünk hamarosan a nagykorúságig kell eljutnunk.

ERŐS EMBEREK.

Szent Pál arra figyelmeztet, hogy minden keresztényre harcok várnak, a keresztény élet harcos élet. Épen azért felhív, hogy öltük magunkra Isten fegyverzetét: az igazságosság páncélját, a hit pajzsát, az üdvösség sisakját, a lélek kardját.¹ Támadásoknak csak az erősek tudnak ellenállni; a legszükségesebb fegyver mindenkor az erős, bátor szív.

Ilyen hajlíthatatlan lelkiereje volt Keresztelő Szent Jánosnak, akiről maga az Üdvözítő mondja: Mit láttatok? Széltől hajlongó nádszálat? puha kelmékbe öltözött embert?² Hajthatatlan köteleességteljesítéséért került Heródes börtönébe. Inkább a pallos alá hajtotta a fejét, mintsem hogy hallgasson, amikor kötelessége volt szólni.

Mindenkor voltak erős és gyenge, bátor

¹ Efez. 6, 10—18.

² Máté 11, 7.

és gyáva keresztények. A bérmálás a meg-erősítés szentsége, erős, bátor keresztényeké akar minket nevelni.

A bérmálásban a püspök, az apostol-utód szemlét tart felettünk, hogy lesz-e belőlünk erős, bátor katolikus? Mind-egyikünknek elébe kell állnia, szemébe kell néznie. Ő szemünkben olvas, lelkünkbe akar látni, azt akarja tudni, erősek voltunk-e, megtartottuk-e keresztségi fogadalmunkat? Várhatja-e, remélheti-e, hogy ezentúl még férfiasabban fogjuk megtartani? Bízik bennünk, megjelöl homlokunkon Krisztus jelével, besoroz gárdájába, választottai közé, övéinek tart minket, megsimogatja arcunkat és azt várja tőlünk, hogy minderre öntudatos, bátor Ament, igent mondjunk, megfogadtatja, hogy úgy lesz! meg fogjuk tartani! Ehhez erősnek kell lennem.

Erősek voltak a vértanúk, az erősek között a legerősebbek. Erősek voltak azok, akiket mi hitvallóknak, confessoroknak nevezünk, akik nem voltak kényszerülve hitükért életüket is odaadni, de arra is készek voltak; hős lélekkel nagy küzdelmeket álltak ki és nagy erényeikkel mutatták ki erős hitüket.

Ma már ritkán van alkalom arra, hogy valakinek hitéért vértanúságot kelljen szenvedni; de azért mindenféle állásban van alkalmunk kimutatni, hogy erős hitű keresztények vagyunk; sokszor valóságos hitvallói próbát kell kiállanunk. Mindegyikünknek szüksége van erős hitre.

Erős hite van annak a katolikus embernek, aki Isten és az Egyház parancsát minden körülmények között mindenáron megtartja. Aki nem mulaszt misét, böjtöt; aki az üzleti életben sem követ el semmiféle nagy haszonért sem igazságtalanságot; aki a szegényben az éhező testvért látja és rajta még áldozatok árán is segít.

Erős hite van annak a katolikus szülőnek, aki katolikus hitét egész családi életébe beleviszi. Erős hitű az apa, anya, akiről gyermekei látják, hogy nála mindenben a hit parancsa az első: ahol a közös családi imádság nem maradt el, ahol szent az Isten neve, ahol a gyermekben Isten ajándékát látják és azt Isten félelmében nevelik fel.

Erős hite van a katolikus fiúnak vagy leánynak, aki bárminő csábító ajánlatot kap, nem köt vegyes házasságot, ha nem kap teljes biztosítékot (reverzális), hogy vele

együtt egész családja a katolikus hitet vallja és aszerint éljen.

Erős hite van annak a házastársnak, aki házastársa mellett hűségben kitart akkor is, ha a házaselet házastársa oldalán nem paradicsomi boldogság, hanem gyötrő purgatórium; nem gondol elválásra, hanem hitéből erőt merít, hogy ki tudjon tartani, amint szentül fogadta: holtomiglan, holtodiglan, marad mindennek dacára jó hitvestárs és jó szülő.

Erős hite van annak a katolikus ifjúnak vagy leánynak, aki munkahelyén, a gyárban vagy szolgálatban is színt vall, nem engedi vallását becsmérelni, nem szégyel keresztet vetni, imádkozni, tartja egyháza parancsait, a böjtöt.

Erős hite van annak a katolikus munkásnak, aki nem engedi magát megfélemlíteni és nem csatlakozik olyan egyesülethez, amely vallástalan alapon áll.

Erős hite van annak a katolikus embernek, aki csak katolikus könyvet, lapot olvas; aki a kíváncsiság kielégítésénél többre becsüli hitét, amely könnyen csorbát szenved, ha az, amit olvas, mást mond neki, mint amit hisz.

Aki a papban Isten szolgáját és saját lelkiatyját látja; akinek fáj, ha lelkipásztorában hibát lát, aki ezen nem gúnyolódik, hanem ha már nem tud rajta segíteni, azt legalább eltakarni igyekszik.

Annak van erős hite, aki az egyház szentségeit nagyra tartja és velük állandóan él. Akinek az Oltáriszentség valóban a köztünk időző Krisztus és a bűnbánat szentsége az Isten kiapadhatatlan irgalma, amelyért mindenkor hálát érez.

Annak van erős hite, akit a szegénység sem tud eltántorítani; aki nem fakad ki Isten gondviselése ellen; aki megérti, hogy Isten nem ígért földi paradicsomot a jó embereknek; aki, ha látja is, hogy sokszor a gonosznak jól megy dolga, rendületlenül hisz Isten igazságosságában és szeretetében.

Akinek erős hite van, az nemcsak a földön él, hanem hitével már látja az örökkévalóságot és reménységével abban él. A hit a látható világból a nem láthatók világába vezet át minket,¹ mint Szent Pál mondja: látva a láthatatlant, állhatatos maradt:

¹ Zsid. 11, 27.

azok szeretetével boldoggá tesz akkor is, amikor itt minden cserben hagy. Akiben erős hit van, az szent Teréziával vallja: «Nekem Isten egyedül is elég!»¹

¹ Solos Dios basta!

EGYÜTT PAPJAINKKAL.

Szent Lukács evangelista beszéli el, hogy egy imádságban átvirrasztott éjszaka után egy szép tavaszi nap reggelén domb tetején állott a mester. A domb lábainál álló tanítványok közül magához szólított névszerint tizenkettőt, akiket apostolainak nevezett.

Azóta mindig, ma is választ magának apostolokat, akiket a kegyelem belső szavával hív. Sok katolikus család gyermekeihez megy el a hívó szó, akik azután a szeminárium szent magányában elkészülve, papok lesznek és elindulnak az apostoli munkára.

A katolikus ember papjaiban nem elkülönített osztályt lát, hiszen minden osztály gyermekeiből lesznek papok, hanem saját testvéreit, akiknek a Szentlélek megbízást és hatalmat adott, hogy az Üdvözítő közbenjárásának gyümölcseiben minket részesítsenek. «Minden pap, aki az emberek

közül választatik, az emberekért rendeltetik azok végzésére, amik Istent illetik.»¹ Ők miértünk vannak, a mi lelkünk szolgálatára, értünk állnak az oltárnál, hogy értünk mutassák be az áldozatot, minket tanítsanak az isteni kinyilatkoztatásra, Istennek és nekünk, Isten gyermekeinek szolgálói ők.

Azért a katolikus emberhez a saját családján kívül senki sem áll közelebb, mint lelkipásztora, aki lelki ügyeinek gondozója, életútjának hűséges kísérője, míg el nem ér Isten hegyéhez. Ösztönszerűleg érzik ezt a kisgyermek, úgy sereglenek köréje, mint hajdan Jézus köré, tudják róla, hogy Isten embere.

A felnőtt, megbérmált katolikusnak még inkább jó barátot, Isten emberét kell a papban látni. A pap csak úgy tud eredményes munkát végezni, ha a hívek nem hagyják magára, mellé állanak és munkájában támogatják.

Hitközönyös időkből maradt ránk az a gondolkodásmód, hogy végezzék a papok a maguk dolgát, a világiak a magukét, ne

¹ Zsid. 5, 1.

törődjenek egymással. Sokan meg éppen mintha ellenséget látnának a papban, akár minő rágalmat hallanak róluk, rögtön elhiszik, küzdelmeikben magukra hagyják. Még mindig él az emberekben az a tévhit, hogy a papok urak, kevés a dolguk, jól élnek. Tagadhatatlan, hogy volt idő, amikor nemcsak a papok, hanem világi társadalmi osztályok is kevés munka mellett jól éltek. Hitközönyös világban a papoknak sem sok munkájuk akadt. Hála Istennek, ma másként van. Ma kevés embernek van annyi munkája, mint a papnak; legtöbbje két, három ember munkáját végzi, önként, minden ellenszolgáltatás nélkül. Aki ismeri az életet, tudja, hogy a pap ma még úgy sem él, mint a vele egyvonalon álló világiak, az élet örömeiről pedig hivatásának megfelelően lemond. Ha feleslegese van, abból jut a szegényeknek, elsősorban a szegény rokonoknak. Alig van pap, akire nem nehezedik szegény vagy elszegényedett szülők és testvérek gondozása, akiknek bizony a többi rokon sem jönne segítségére, ha nem volna a papfiú vagy paptestvér.

A bérálásban a katolikus hívő a fel-

kenés által még közelebbi viszonyba jön a paphoz. A Szentlélek őt is bevonja az apostoli munkába, a vallás és Egyház szolgálatába. A papságot neki jobban meg kell érteni és becsülni, mint a meg nem béráltatnak. Közös kötelességek, közös lelki érdekeik vannak.

Nagyon szomorú, hogy akadnak katolikusok, akik nem ártallják papjaikat még csúfolni is. Különös! másvallásúaknál nincs erre példa, hogy akár zsidó, akár más, a papját csúfolná. Csak az elvadult katolikus teszi ezt. A megbérált katolikus kitart papjai mellett, nem bánja, ha pápistának, klerikálisnak mondják is.

A pap az Egyház szolgája, az Egyház pedig mindnyájunké. A papok miértünk vannak, miértünk dolgoznak. Ne idegenkedjünk tőlük, haladjunk velük együtt.

Igaz, nem minden pap jó pap, vannak hibás papok is, amint minden pályán vannak megtévedt, félrecsúszott emberek is. Sőt a jó papokban is vannak fogyatkozások, szépséghibák. Nem volnának emberek, ha nem akadna közöttük is hiba. Mit csináljunk, ha hibát látunk a papban? Semmiesetre se essünk Cham hibájába

ne terjesszük a hiba hírét. Imádkozzunk érte. Takarjuk el a hibát mások szemei elől; de fedjük fel szeretetből az előljáró előtt, aki segíthet rajta.

Szerezzük meg az örömet a Szentléleknek, hogy szeretjük papjainkat. Örüljünk, hogy a jó Isten jó papokra bízta lelkünket.

CREDO.

A bérmlás hatását legegyszerűbben így szokták kifejezni: megerősíti bennünk a hitet. Az erős hit fontosságát sok helyen nagyon lelkünkre köti a szentírás. Így, mikor Szent Pál fogságából közeli halálának előérzetében levelet ír kedves tanítványának, Timotheusnak:, ezt mondja: «a jó harcot végigharcoltam, a pályafutást bevégeztem, a hitet megtartottam, készen vár már rám az igazság koszorúja, amelyet megad nekem azon napon az Úr, az igazságos bíró».¹ A sok munka, fáradság, szenvedés után is bizakodásának legfőbb alapja, hogy a hitet megtartotta. A mi bizakodásunknak is csak az lehet biztos alapja, hogy a hitet az egész életen át megtartjuk. Melyik hitet? Azt, amelyet Szent Pál hirdet, ame-

¹ 2. Tim. 4, 7.

lyet a keresztségben vallottunk, a katolikus hitet kell az életen át megőrizni, aszerint kell élni és abban kell meghalni.

A mi katolikus hitünk összefoglalása az apostoli hitvallás, a Credo. Ezt kell a felnőttek keresztelésében felmondani, annak bizonyosságául, hogy tudjuk, mire vállalkoztunk. A megbérmált, felnövekvő katolikusnak még mélyebben kell lelkébe begyökereztetni a Credót, hogy mindig szerte éljen. A Credo alapja az egész katolikus életnek. A katekizmus a Credónak bővebb magyarázata; sőt az egész hit-tudomány sem egyéb, mint annak tudományos kifejtése.

Mit mond nekünk a Credo 12 ágazata? Röviden elmondja a teremtető mindenható Atyának, a megváltó Fiúnak, és a megszentelő Szentléleknek működését miéretünk; ezzel szemben állnak a mi kötelességeink velük szemben.

Amikor mondjuk: Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtetőjében, nagy igazságokat foglalunk össze, amelyek az egész életnek alapját képezik. Miért mondom: hiszek egy Istenben? Mert ebben mindennél

erősebben kell hinnem. Egész életem alapja, tengelye az egy Istenben való hit. Mije van annak, akinek nincs Istene? Aki igazán erősen hisz Istenben, annak egész életét ez a hite igazgatja és szabályozza.

Hiszek mindenható Atyában! A hatalmas Isten, nekem atyám, akinek minden törvényét és intézkedését a szeretet sugallja! Aki tőle elszakad, árván, védtelenül áll a világban, egészen magára hagyatva. Atya és mindenható! mit mindent mond nekem ez a két szó!

Mennynek és földnek teremője! Tehát minden az övé, neki tartozunk szolgálni és engedelmeskedni! Mit teremtett? engem, a világot, mindent! Ő az úr, a törvényhozó, törvényeinek minden átlépése lázadás, kiszakadás az ő világából, végzetes baj.

Aki Istenben hisz és teljesen aszerint él, az egészen keresztény!

Hiszek Jézus Krisztusban! Benne erősen, teljesen kell hinnem. Ez a kereszténység. Hinnem kell Krisztus királyságában; hogy ő mindennek ura, uralkodója, törvényhozója, királya. A mai világ Krisztust mindenből ki akarja szorítani: iskolából,

családból, törvényhozásból, közéletből. Ismerik-e Krisztust a gyárban? a családban, ha a házasság nincs megszentelve? az iskolában, amelyben tilos keresztet vetni? Hát én magam elismerem-e őt hitem, életem, mindenem királyának?

Krisztus király törvényeit szentül kell tartanom, azok mindenben az egyes ember és a társadalom javát szolgálják; nekem azok védelmezőjének, terjesztőjének kell lennem.

Születék Szűz Máriától! Aki Krisztust tiszteli, szereti, megfedkezhetik-e az ő édes anyjáról? Szűz Mária tisztelete fő jellemvonása az igazi katolikusnak.

Hiszek Szentlélekben. Hol működik a Szentlélek? Az Üdvözítő ígérete szerint a katolikus Anyaszentegyházban. Nekem az Egyházat ismernem kell, ismernem annak dicső multját, jelenét, működését. Szeretnem kell az Egyházat; szeretnem és követnem kell a jó papokat. Nekem az Egyházzal kell élnem: az ő életéhez, ünnepeiben részt kell vennem, vele együtt éreznem, örömében, bánatában részt kell vennem, álláspontját magamévá kell tennem, kegyelmeivel kell élnem.

Az apostol szavai szerint az Egyház Krisztus Jegyese! Nagy szó! Tehát Krisztus az Egyházat mindennél jobban szereti, védi, felemeli; tőlünk is azt kívánja, hogy benne mi is az ő Jegyesét lássuk, pártoljuk, védjük, szeressük.

Hiszem az örök életet! Minő bátorítás a földi élet nyomorúságai, ezer baja között, hogy ez után örök élet, örök boldogság vár ránk, ami mindenért kárpótol.¹

A Credonak nemcsak hitvallói vannak, van vértanuja is. Vértanu Szent Péter életében, aki a tatárjárás idejében élt (ünnepe ápr. 20.) olvassuk, hogy eretnek rokonai kérdésére, hogy mit tanul a katolikus iskolában, ezt felelte: a keresztény hitvallást, a Credo=t. Egész életén át a Credo=nak volt apostola. Mikor ezért a heretikusok kövel támadtak rá és fején halálos sebet ejtettek, haldokolva még egyszer fennhangon elmondotta a Credo=t és meghalt.

¹ II. Kor. 4, 17.

MIÉRT VAGYOK KATOLIKUS?

Bátor öntudattal mondja az apostol: Tudom, kinek hittem.¹ Mondhatom=e én is megbérmált és hitében megerősített katolikus, hogy tudom kinek hittem, mert az én hitem is szilárd, megingathatatlan alapon nyugszik, tudom, hogy az én hitemet a mennyből leszálló Istenfia hozta és mellette tanuskodott életével és halálával.

Miért vagyok katolikus? Sokszor halljuk más vallásúaktól, hogy vallásukhoz azért ragaszkodnak sokszor igen tiszteletreméltó hűséggel, mert családjuk már századok óta mindig azon a hiten van. Erre persze nagyon könnyen azt válaszolhatnánk, hogy azelőtt pedig, sok=sok száz éven keresztül az ő elődeik is mind katolikusok voltak.

De ez nem döntő érvelés. Hát igazán az=e a legfőbb kérdés a vallásnál, hogy a

¹ 2. Tim. 1, 12.

család milyen régen él valamely vallásban? Nem ez a legfontosabb, hanem az, minő régi maga a vallás, eredete felnyúlik-e az ősi, az apostoli időkhöz?

Miért is vagyunk mi katolikusok? Erre a kérdésre feltétlenül felelni kell a megtermélt, hitében megerősített katolikusnak. Igaz, mi legtöbbször úgy lettünk katolikusok, hogy katolikus szülőktől születünk; katolikus hitünket már a bölcsőbe kaptuk ajándékul. Míg mások csak hosszú lelki küzdelem után jutottak el a katolikus hit ismeretére, mi minden küzdelem nélkül lettünk katolikusok. Nagy szerencse és kegyelem ez, amit eléggé soha sem hálaíratunk meg.

De csak azért vagyok katolikus, mert katolikus szülőktől születtem? Ez magában igen gyenge szál volna, amely engem szent hitemhez fűzne. Hisz akkor ha pogány, bálványozó szülőktől születtem volna, akkor pogánynak, bálványozónak kellene maradnom azért, mert őseim is azok voltak. Akkor rossz munkát végeznének a misszionáriusok, akik emberfeletti áldozattal és munkával térítik a pogányokat. Akkor azt kellene mondanunk: Maradjon pogány

pogány, zsidó zsidó és általán mindenki az, ami eddig volt.

Én tehát elsősorban nem azért vagyok katolikus, mert katolikus szülőktől születtem, nem ez a legerősebb szál, amely engem hitemhez fűz, hanem azért, mert a katolikus vallás az, amely egyedül őrizte meg Krisztus urunk tanítását és ezt a maga egész tisztaságában őrizte meg számunkra.

A hitnek mindennek előtt igaznak kell lenni. Ha a hit nem igaz, semmit sem ér. Krisztus urunk abban a válságos pillanatban, amikor Pilátus az ő élete és halála fölött döntött, azt vallotta magáról: azért jöttem a világra, hogy tanúságot tegyek, az igazságról. Ő az igazságot akarja, azt tanítja, az igazság követését tette kötelességünké.

Én tehát azért vagyok katolikus, mert a katolikus vallást és egyedül azt tartom igaznak. Ha nem tartanám igaznak, mindaddig keresnem kellene az igaz vallást, míg meg nem találnám. A katolikus vallás ma is ugyanaz, mint 1900 év előtt volt és mindig ugyanannak kell maradnia. 1900 éven keresztül sokszor próbálták megcá-

folni, eretnokségek keletkeztek, de elenyésztek, támadták a tudomány nevében, de nem sikerült. Akik elhagyták a katolikus vallást, nem azért hagyták el, mintha igazságában kételkedtek volna, hanem a vallás szigorú igáját akarták lerázni.

Azt a vallást, amelyet valaki igaznak tart, semmiért sem szabad elhagyni. Egyike a legnagyobb bűnöknek, ha valaki igaz hitét megtagadja.

Ellenben, ha valaki, aki nem katolikus vallású, a katolikus vallás igazságáról meggyőződik, nagy kötelessége lesz az igaz vallásra térni. Szent Pál erről a kérdésről így nyilatkozik: «ha mi vagy egy angyal az égből hirdetne nektek más evangéliumot, mint azt, amit nektek hirdettünk, átkozott legyen.»¹

Gal. 1, 6—9.

TUDOM, KINEK HITTEM.

A kereszt, amelyet a bérmálásban a püspök homlokunkra felrajzolt, a katolikus hitnek jelvénye. Épen homlokunkra rajzolta, hogy mint valamely a nyilvánossághoz szóló felirat, hitünk is mindenki számára látható legyen; hogy mindenkor bátor és nyugodt katolikus öntudattal járjunk és valljuk az apostollal: katolikus vagyok, örömmel és önérettel mondom, és ebben boldog vagyok, tudom kinek hittem.¹

A bérmálás ebben a boldog öntudatban erősít meg minket. Mi tudjuk, hogy a mi katolikus hitünk, nem akárminő hit, hanem az egyedüli, amely igaz, amely az üdvösségre vezet, nagy és dicsőséges, amelyből az emberségre minden áldás származik.

Igazán van-e okunk büszkén hordozni homlokunkon a keresztet és magunkat bol-

¹ 2. Tim. 1, 12.

dogan katolikusnak vallani. Jogosult-e katolikus öntudatunk.

Az első nagy ok a katolikus vallás igazsága (l. fentebb). Maga az 1900 év, amióta a katolikus vallás változatlanul fennáll és mellette minden más régi intézmény rombadőlt, minő nagy bizonyíték igazsága és Isten oltalmazó gondviselées mellett! Ilyen csodás módon Isten csak a maga igazának kelhet védelmére.

Azóta a katolikus vallás, vagy ami ugyanazt jelenti, a katolikus egyház, mindig az ember javát szolgálja, áldását kiterjeszti az ember lelki és testi javaira.

Európát nemcsak hinni és imádkozni tanította, hanem egész műveltségét is a kereszténységnek köszöni. Népeinek nevelője volt, kivezette a vad barbárságból és a műveltség magas fokára emelte.

Az iskolát a kisdédóvótól az egyetemekig a katolikus egyház adta az emberiségnek. Írás-olvasásra, földművelésre, iparra, kereskedésre tanította a népeket. A kórházak, árvaházak, az összes jótékony intézmények az Egyház talajából nőttek ki. A szerzetesrendek legtöbbje, a kontempláció mellett egyenesen az emberiség javára van ala-

pítva (tanítás, betegápolás, rabváltás, szegényügy, árvaházak). A tudományok (jog és orvostudomány), a művészetek (építészet, festészet, szobrászat, zene) legelső ápolója az Egyház volt.

Megváltoztatta a népek vad erkölcsseit: a gyermek, nő megbecsülése, a házasság, család megszentelése, a rabszolgaság eltörlése (a Philemonhoz írt levél) által; a lélek megnevelésére semmi sem gyakorolt oly nagy befolyást, mint a gyónás és a népmisziók.

Kiterjesztette figyelmét a társadalmi bajok orvoslására, felemelte szavát minden embertelenség ellen. A tízparancsolatot csak az Egyház emelte érvényre gyakorlatban és tette az emberiség alaptörvényévé. Az emberek egyenlősége és testvérisége csakis a keresztény erkölcs tan alapján válik lehetségessé.

Van-e okunk a kereszténységért szégyenkezni? Hogy voltak rossz, bűnös emberek, papok is annyi időn át, az természetes; de a nagy számmal levő szentek mellett elenyésző csekély számmal.

Kitüntetés, hogy a keresztet homlokunkon viselhetjük és magunkat katoliku-

soknak vallhatjuk. Ha rossz katolikusok leszünk, szégyent hozunk az Egyházra és annak alapítójára. Legyünk méltók a szent keresztre, hordozzuk mindig katolikus öntudattal.

Egy jeles francia író (René Bazin) mondja: Ne pirulj hited miatt; száz év= század él abban és minden jó, amit az emberiség termelt, reá támaszkodik.

TÖVISEK ÉS RÓZSÁK.

Az élet kötelességeket, munkát ró ránk, amiket teljesítenünk kell; de igen sűrű megpróbáltatásokat, gondokat, szenvedéseket is hoz magával, amiket el kell viselnünk. Jézusnak tökéletessége sokkal fényesebben tündöklék előttünk szenvedésének óráiban, mint azelőtt életének bármely pillanatában. A keresztény életnek is legfőbb próbája a szenvedés elviselése.

A kötelesség teljesítésében áll a cselekvő, a szenvedés elviselésében a szenvedő tökéletesség. Egyeseknek a cselekvő tökéletességre nyílik inkább alkalmuk; de a szenvedés közös emberi sorsunk lévén, a szenvedés elviselésével mindegyikünknek meg kell próbálkoznunk. A cselekvő tökéletesség megszerzésében a Szentlélek ajándékai támogatnak minket; a szenvedő tökéletesség útját a nyolc boldogságban mutatja meg nekünk az Úr, megtanít, hogy boldogok

lehetünk akkor is, amikor mások mágukat boldogtalanoknak tartják. Ez a Szentlélek munkájának betetőzése, amelyhez hasonlóképen a bérálásban nyerünk bőseges kegyelmet.

Mindenféle tökéletesség igazán csak a szeretet tökéletességében áll: a cselekvő tökéletességre a cselekvő szeretet, a szenvedő tökéletességre a szenvedő szeretet vezet el.

A cselekvő szeretet azt kívánja tőlünk, hogy önzetlenül szeressük embertársainkat. Amit nem akarsz, hogy neked cselekedjenek, te se cselekedd másnak; amit magadnak kívánsz, hogy cselekedjenek, te is azt cselekedd másnak. Terjeszd ki szeretetedet mindenkire, jó és rossz emberre, ismerősre és ismeretlenre és tégy meg mindent a szeretet szolgálatában, ami tőled kitelik.

Semmi sem oly gyakori a mi ajkunkon, mint a szeretet emlegetése és semmi sem oly ritka, mint a szeretet. Vannak a szeretetnek nagy hősei: Páli Szent Vince és munkatársa, sz. Marilac Lujza, Szent Bosco János, P. Veuster Damian, aki a poklosok vigasztalására áldozta magát és Istennek sok más szolgája, akik egész életüket a szeretet szolgálatába állították. De vannak a

szeretetlen névtelen kis hősei is, akik élet=hivatásuk mellett a világban maradva a szeretetlen apró, alig észrevehető kis szolgálataival teszik másoknak kedvessé az életet és tűrhetővé a fájdalmat. Mennyi alkalma nyílik a jó szívnek a maga melegségét éreztetni, valami bajnak, kellemetlenségnek elejét venni, a mások által ütött sebet enyhíteni. A szeretetlen embernek minden szava, mozdulata képes sebezni, begyógyult sebeket feltépni; a jó ember közelsége mindenkinek örömet szerez, sebeket gyógyít, békét hoz.

Gyakoroljuk a szeretet apró műveit, amelyekre annyi alkalom kínálkozik, ahány emberrel találkozunk. Ne hirdessük, hogy szeretjük embertársainkat, hanem érezzék, hogy szeretjük őket. Magunk pedig ne várjunk elismerést és hálát, hanem ha valakivel jót tettünk, keressünk új alkalmat, hogy szeretetet gyakorolhassunk.

De a szeretet nemcsak azt parancsolja, hogy tegyünk, alkossunk; az erős szeretet tud áldozni, tűrni, szenvedni is. Enélkül a cselekvő szeretet műveit sem tudjuk gyakorolni. A szenvedő szeretet gyönyörű képét rajzolja meg nekünk Szent Pál 1.

korinthusi levelében: «a szeretet tűr, nem irigykedik, nem kellemetlenkedik, nem fuvalkodik fel, nem nagyralátó, nem sértődik meg, nem gondol rosszat, mindent elszenvet, mindent hisz, mindent remél, mindent elvisel».¹ Ez ugyanaz, mint amit más szavakkal az Üdvözítő mondott: Boldogok a lelki szegények, a szelídek, a szomorúak, akik éheznek és szomjúhozzák az igazságot, a tisztaszívűek, az irgalmasok, a békességesek, akik üldözést szenvednek az igazságért.² Akinek a szívében olyan nagy a szeretet, hogy az szegénységben sem válik irigységgé, gyűlöletté a szerencsések, gazdagok iránt, aki szívesen tesz jót másokkal és a maga részére sok mindenről panasz nélkül le tud mondani, aki magára hagyva, sőt üldöztetve se lesz hűtelen az igazsághoz, Isten törvényéhez, a szeretethez, aki az Isten kegyelmével és szeretetével magát mindenért kárpótolva látja, az tökéletes ember és igazán boldog.

Nemcsak a különös szenvedés óráiban, hanem a rendes keresztény életben is, kisdolgokban is a nyolc boldogság útját kell járnunk.

¹ 13, 4. 7.

² Máté 5, 3—11.

Ezen jár, aki minden körülmények között, még áldozatok árán is hű marad Isten és az Egyház parancsaihoz, és pontosan, lelkiismeretesen teljesíti kötelességeit.

A gyermek számára is ez a tökéletesség útja. A szülők iránt való engedelmesség, a családifegyelem ránézve az alázatosságnak, jámborságnak, önfegyelmezésnek iskolája. Csak aki jó gyermek, az lehet jó keresztény, tökéletes ember, jó apa, jó anya, jó pap, jó apáca.

Mindent röviden összefoglalva, életünk tökéletessége abban áll, hogy magunkat mindenkor, jóban=rosszban, munkában=szenvedésben, mint Isten gyermekei hiszszük, érezzük és viseljük; akkor a tövisékből is rózsák nőnek.

A szenvedő tökéletesség útja száraz pusztaságon, sokszor sűrű felhők között sötétben, a Getsemanin, a Kálvárián keresztül meredeken vezet felfelé az Isten hegyére. Közben alig van más vigasztalás, mint Isten kegyelme, barátsága lelkünkben.

A hegyre felérve a felhők felett kisüt a nap és az átélt szenvedéseket mind lábaink alatt látjuk és boldogoknak érezzük magunkat, mert közel van a jutalom: a mienk a mennyek országa.

A SZENTLÉLEK GYÜMÖLCSEI.

A Szentírás igen sokszor hasonlítja az igaz embert virágzó, termő fához, platánhoz, olajfához, pálmához, szőlőhöz. A keresztény élet, az Isten kegyelméből való élet valóban olyan, mint viruló fa, amely gyökerét mélyen a kegyelemáztatta folyópartba bocsátja, onnét duzzadó életet merítve fejlődik, növekszik, koronája viraggal van beborítva és bőséges gyümölcsöt terem. Az éltető erő, a lélek benne a Szentlélek; azért gyümölcsei a Szentlélek gyümölcsei.

Csodafa a Szentlélek fája, amelyen nem egy, hanem sokféle gyümölcs terem. Az ember élete sokfelé ágazik, sokféle tevékenységben telik el, és ha tökéletes, sokféle gyümölcsöt érlel a lélekben. Az apostol a Szentlélek gyümölcseiről szólva tizenkettőt sorol fel: «A Lélek gyümölcsei: a szeretet, öröm, béke, türelem, gyengédség, jószívség, békétűrés, szelídség, hűség, szerény-

ség, önmegtartóztatás és tisztaság.»¹ Ezek közül az első három Istenre, az utolsó három az emberre önmagára, a többi hat az egymással való érintkezésre vonatkozik.

A szeretet Istennel egyesít és akaratunkat az övéhez simulóvá teszi. Akiben szeretet van, az mindenkor buzgósággal végzi Isten szolgálatát. Ebből származik a lélek igazi öröme, amely Isten jelenlétének és szeretetének átérzéséből fakad. Istene kívül nincs igazi öröm. A béke az Isten bocsánatából és lelkünk belső nyugalmaiból ered, amelyet nem zavarnak nyugtalan, kielégítetlen vágyak; saját sorsának nyugodt lélekkel való békés viselésében áll. Szeretet, öröm és béke tölti el annak lelkét, aki állandóan Isten kegyelmében él és az ő akaratát igyekszik gondolataiban és érzelmeiben is magáévá tenni.

Ha lelkünket a Szentlélek vezeti, akkor embertársainkkal szemben arra törekszünk, hogy bennünk is, bennük is szeretet, öröm és béke honoljon: hibáikkal szemben türelmet, gyengeségeikkel szemben gyengéd figyelmet, nélkülözéseikkel és szenvedé-

¹ Gal. 5, 22. 23.

seikkel szemben jószívűséget, a rosszindulattal szemben béketűrést, a sértésekkel szemben szelídséget gyakorolunk, ígéreteinkben, tartozásainkban és kötelességeinkben hűséget tanusítunk. Ezek a lélek fegyverei, amelyek nemcsak a jókkal, hanem a rosszakkal szemben is mindenkor győzhetetlenek és lassanként felépítik közöttünk a Szentlélek országát.

Önmagunkban is biztosítanunk kell a lélek uralmát, hogy semmi se zavarja a szeretetet, örömet és békét. Erre segít a szerénység, a lélek finomsága érzékeink használatában; megtartóztatás a vágyak, ösztönök, élvezetek kezelésében; ezek biztosítják a gondolatok, szavak és cselekedetek tisztaságát.

Ezeket kell a lelkiéletnek bennünk megteremni, és érett gyümölcsökké fejleszteni. Abban tökéletes a lelki élet, akiben a felsorolt lelki tulajdonságok már valóban érett gyümölcsök.

Az egészséges gyümölcsfától bőséges termést várunk. A Szentlélek sem elégedhet meg silány terméssel, miután lelkünket ajándékaival és kegyelmeivel olyan bőségesen ellátta. Az élet elég alkalmat nyújt

nekünk, hogy úgy Istenhez való felemelkedésünkben, mint az egymással való érintkezésben a kegyelmek bő gyümölcseit érleljük. Így teljesedik bennünk az apostol intelme: «Akár esztek, akár isztok, akár más valamit tesztek: mindent Isten dicsőségére tegyetek».¹ Mint az illatos balzsamfa, még akkor is, ha megsértik, a balzsam illatát árasztja szét, a Szentlélek kegyelméből élő keresztény, megbántva is a Szentlélek gyümölcseinek illatát terjeszti.

Az éretlen gyümölcs fanyar, az érett édes. A kezdő, tökéletlen keresztény magát erőltetve, nehezen, kelletlenül, fanyar arccal kényszeríti ki magából a nemes érzelmeket és elhatározásokat; a tökéletes keresztény lelkéből nem kelletlenül, hanem önként, bőségben és édességben fakad a türelem, gyengédség, szelídség, béketűrés, jóság, hűség.

Meglep minket az a szigorúság, amivel az Úr az evangéliumban átkot mond a terméketlen fügefára. Ezzel csak azt akarja nekünk mutatni, hogy mi sem találnánk előtte irgalmat, ha lelkünk terméketlen,

¹ Kor. 10, 31.

gyümölcstelen fa lenne. Ő, aki minden legkisebb jócselekedetnek, egy pohár víznek is mennyei jutalmat ígér, a Szentlélek kegyelmeinek eltékozlását, a gyümölcstelen, meddő életet szigorúan elítéli; de bőséges mennyei jutalmat ad annak, aki lelkében a Szentlélek gyümölcseit érleli.

Amint a fa a gyümölcseréssel fejezi be feladatát, a Szentlélek gyümölcsei is a lelki élet betetőzését jelentik. Akinek lelke ezekkel a gyümölcsökkel meg van rakva és aki ben ezek a gyümölcsök tökéletesen édesre meg vannak érve, az a tökéletes ember.

A SZENTLÉLEK JEGYESE.

A Szentlélek ajándékainak felhasználásával érnek a mi lelkünk termőfáján a Szentlélek édes gyümölcsei. Senkinek lelkében sem értek meg ezek oly tökéletesen, mint azében, akiről az angyal isteni üzenetként azt mondotta: «Malasztal vagy teljes». Ezt a dicséretet a keresztény világ azóta megszámlálhatatlan milliószor ismétli naponta: Üdvözlégy, malasztal teljes. A boldogságos Szűz egész lelki gazdagsága, amelyről az Egyház annyi himusza zeng (Salve Regina, Ave Regina Coelorum, Ave Maris stella, Alma Redemptoris) és amelyet a katolikus nép a lorettói litániában belefáradás nélkül magasztal, legelső kezdetétől befejezéseig a Szentlélek műve.

A boldogságos Szűz lelki gazdagsága a szeplőtelen fogantatással kezdődik. Az ő lelkét Isten ugyanabban a pillanatban, amikor Isten megteremtette, kegyelmével

aranyozta be, megszentelte és így megmentette attól, hogy a kegyelem hiányának, az eredeti bűnnek árnyéka akár csak egy futó pillanatra is érintse.

A Szentlélek készítette elő eljegyzését Szent Józseffel. Szűzi anyaságát, amelyben méltósága tetőpontját éri el, az angyal így magyarázza meg neki: «A Szentlélek száll tereád». Előbb is, most is minden lépése a Szentlélek vezetése alatt állott. Ennek a csodás vezetésnek köszönhetette, hogy egész élete alatt teljesen tiszta maradt mindenféle bűntől. Így jutott el olyan fokára a tökéletességnek, amely az angyalok szentségét is felülmulta, amiért őt az Egyház az angyalok királynéjának nevezi.

Az egek magasságáig emelkedő kegyelmek közepette sem felejtette el egy pillanatra sem, hogy önmagától éppen olyan teremtmény, mint minden más. Ezt a maga semmiségét tette minden tettének kiinduló pontjává, legnagyobb dicsőségében sem akart más lenni, mint Istennek alázatos szolgáló leánya, mindenben csak azt kereste, szeretete és szolgálta, ami Istené.

Ilyen lélekkel vett részt szent Fia életművében. Ennek jutalma az, hogy oldala

mellett a kegyelmek kiosztásában is részt vehet és a malasztokért és üdvösségünkért közbenjárónk lett Istennél. Minő eszköze ő a Szentléleknek!

«Egészen szép vagy, Mária»¹ ismétli róla az Egyház, elragadtatással szemlélve a Szentlélek gyümölcseinek mennyei gazdagságát, melyekkel lelkének termőfája rakva van.

Akarod-e te is, kedves leányom, magadat egészen a Szentlélek kezére bízni, akarsz-e az ő jegyese lenni? Akarsz-e csak neki tetszeni? magadat csak az ő ékszerei-vel ékesíteni? magadat tisztán megőrizni a világ leheletétől, ujjainak érintésétől? szűzi tisztaságban anyja lenni a szegénynek, árvának, elhagyatottnak, tanulatlan-nak, szerencsétlennek? A bérálásban betért hozzád a Szentlélek és kérdez téged: akarsz-e jegyese lenni?

¹ Off. Immac. Conc.

A KATOLIKUS CSALÁDBAN.

Életünk kezdete, növekedése és boldogságának nagy része a családhoz van kötve. A természetfeletti élet bölcsőjét is a katolikus családban ringatja az Egyház, legfőbb tere a Szentlélek munkásságának és eszköze az ő kegyelmeinek a katolikus család.

Amikor a szülők gyermekeiket nevelik, egyszerre kell őket nevelni a földi és a túlvilági élet számára, egyszerre kell előkészíteni földi boldogulásukat és örök boldogságukat. Isten a szülőkre bízta a gyermeknek nemcsak testét, hanem lelkét is. A szülőknek kell a gyermek lelkében a kegyelem útját egyengetniök. A Szentlélek sokat épít a szülőkre, sok kegyelmét egyenesen a szülők útján adja a gyermeknek, nélkülök, az ő munkájuk nélkül a kegyelem nagyon sok akadályra talál a gyermek lelkében.

A Szentlélek ajándékai és gyümölcsei útmutatásul szolgálnak a szülők számára. A Szentlélek ajándékai elárulják nekünk, hogy miféle kegyelmek működnek a gyermek lelkében; a szülőknek ezekkel együtt kell munkálkodniok a nevelésben. A Szentlélek gyümölcsei pedig a célt mutatják, amelyre a nevelésben törekedni kell, a gyümölcsöket, amelyeket a gyermek lelkében neveléssel érlelni kell. A szülőknek sem lehet más feladatuk a nevelésben, mint a gyermeket jámborságra, istenfélelmre, okosságra, szelídségre, erősségre, jószívúségre, szolgálatkészségre, béketűrésre, hűségre, szerénységre, önfegyelmzésre, önmegtartóztatásra és tisztaságra nevelni. Ebben a munkában sem a szülők nem boldogulnak a Szentlélek kegyelme nélkül, sem a kegyelem nem fogja a gyermek lelkét állandóan hatalmában tartani a szülők közreműködése nélkül.

Azért a bérálás egyaránt ünnepe a szülőknek és a gyermekeknek. Egyszerre kapják a Szentlélek kegyelmeit a gyermekekkel a szülők. Most jön a házhoz a nagy nevelő, aki ismeri a gyermek lelkének minden rejtekét, hisz ő teremtette azt; nemcsak

ismeri, hanem kezében is tartja, kegyelmeivel irányítja, erősíti és ha a gyermek lelkében visszhangra talál, győzelemre segíti.

De kegyelmet oszt a szülőknek is, hogy tudják figyelni a kegyelem működését, hogy azt ők is elősegítsék. Amint valami súlyos tárgyat egymagunk nem vagyunk képesek felemelni, hanem csak úgy, ha többen összefogunk, viribus unitis, egyesült erővel, a gyermek lelkében is csak úgy lehet eredményt elérni, ha ezek hárman kezét fognak: az Isten kegyelme, a szülő és maga a gyermek.

Kedves Gyermekem! Téged a Szentlélek helyezett a családba, bízott jó szüleidre, nemcsak az anyagiakat, hanem sok lelki segítséget és kegyelmet is ő általuk akar neked nyújtani. Légy jó gyermeke szüleidnek, ezzel nemcsak szüleidet becsüöld meg, hanem a Szentlélek segítségét is biztosítod magad számára. Csak a jó gyermek lehet jó keresztény; csak akkor fogsz engedelmeskedni a Szentléleknek, ha szüleidnek is engedelmeskedel.

A leggyümölcsözőbb kegyelem az élet

számára a békés boldog család, amelyben a gyermek lelke szabadon bontakozhatik ki, fejlődhet és így benne együtt lesz a szeretet, a munka és a jámborság. Azért tiszteld, szeresd szülőidet és légy nekik engedelmes. Ettől nemcsak a földi élet boldogsága, a hosszú, a jó, nemes élet függ, hanem az örökélet is.

Csak az igazi katolikus család lehet a Szentlélek kegyelmeinek eszköze, amelyben az élet egészen katolikus. Az ilyen család maga is a Szentlélek műve: ő önti a hitvestársak lelkébe a szeretetet, a hűséget és képesíti őket a házaselet terheinek okos és türelmes viselésére. Minden házasság, ahol nem mindkét szülőben él a katolikus hit, csonka mű, amelyben a Szentlélek nem találja meg a keresett munkatársat, szava siket fülekre talál.

Bérmálkozó Gyermekeim! A bérmálás szentségében a Szentlélek arra is különösen kötelez titeket, hogy ha majd felnövekedve házasságot akartok kötni, csak tiszta katolikus házasságot, olyant kössetek, amelyben a Szentléleknek zavartalan öröme telik. Csak úgy fogja családokban is felépíteni az ő országát, ha mindkét szülő a Szent-

lélek vezetése alá helyezi magát. A bér-
málás meghozza majd azt a kegyelmet is,
hogy most jó gyermekek, később gyerme-
keiteknek jó szülői lehessetek. Egyaránt a
Szentlélek műve: a jó gyermek és a jó
szülő!

APOSTOLSÁG.

Helyes úton járunk, ha a bérmlás napját az első pünkösdde l hasonlítjuk össze. A külsőségekben nem sok hasonlatosságot találunk, de annál többet abban, aminek a lélek belsejében kell történni.

A pünkösd nagy változást hozott a tanítványok életébe. Ez a változás nem abban állott, hogy a tanítványok addig félénkek voltak és most megszűntek félénkek lenni. Félénkségük már megszűnt hűsvétkor, az Úr feltámadása bátorságot öntött beléjük, bátran összejöttek Jeruzsálemben, apostolt választottak, szabadon folytatták mesterségüket, egy alkalommal több mint ötszázan jöttek össze a hegyen. Ennél sokkal nagyobb változáson mentek keresztül, amidő n rájuk szállott a Szentlélek: *tanítványokból apostolokká lettek.*

Ezt a nagy lelki elváltozást ígérte nekik az Üdvözítő, közvetlenül mennybemene-

tele előtt, «megparancsolá nekik, hogy ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várják be az Atya ígérését; János vízbe merítve keresztelt, mondotta nekik, ti ellenben a Szentlélekbe merítve fogtok keresztelkedni»; «a rátok szálló Szentlélek erejét fogjátok elnyerni és az én tanuim lesztek Jeruzsálemben, az egész Judeában, Samariában, a földkerekség határáig.»¹

Úgy is történt. Amint a tanítványokra szállott a Szentlélek, elhagyták a házat, ahol a mennybemenetel óta imádkozva, de már nem bezárkózva egybe voltak gyűlve. Kimentek Jeruzsálem utcájára és megkezdék az evangélium hirdetését, a «tanuskodást»² Jézus megváltó halála és dicsőséges feltámadása mellett.

A bérnálásban is hasonló változásnak kell történni a mi lelkünkben. Ez a vízkeresztség után következő második, a lélekkeresztség, amelyben a katolikus ember, aki eddig csak tanítvány volt, most az apostolok lelkét kapja, hogy ő is apostol legyen.

Minden felnőtt katolikus embernek

¹ Ap. csel. 1, 5, 8. ² Ap. csel. 2, 32.

apostolnak kell lenni a maga körében, igazi apostolnak. A gyermek is végezhet apostoli munkát a szülői otthonban és gyermek=társai között, ha például kéréssel ráveszi szülőit imádságra, böjtre, gyónásra, a rossz újságoknak, olvasmányoknak száműzésére a családi otthonból. Apostol lehet a munkás munkástársai között, a tanuló tanuló=társainál, az iskolából kikerült fiú vagy leány kortársai között, a jámbor cseléd a vallástalan családban. Apostol min=denki, aki szószólója valamely jó ügynek, valami rosszat megakadályoz vagy jót előmozdít.

A katolikus ember értékét cselekedetei mutatják meg. Kereszténységünk gyakor=lati értékének az a próbája, hogyan állunk helyt a cselekvés terén. Az élet szól hozzánk és hív minket. Itt bajok vannak, ott hiányo=kat látunk; a kevesek, akik dolgoznak, szinte összeroskadnak a rájuk nehezedő munkateher alatt, várják, hogy segítsé=gükre jöjjünk. Folyik a küzdelem a sötét=ség, bűn és nyomor ellen. Bennünk van=e a Szentlélek, ha mindezt összetett kezek=kel tudjuk nézni? Apostolok vagyunk=e? Akarunk=e azok lenni?

Külön-külön is tegyük meg a magunkét: ne pártoljunk semmit, ne adjunk egy fillért se semmire se, ami hitünkkel, meggyőzősédünkkel ellenkezik; karoljuk fel, pártoljunk mindent, ami jó katolikus. Vegyünk részt a katolikus mozgalmakban, egyesületi életben, mindenki a maga szellemi és anyagi tehetsége szerint.

Azonban minden buzgólkodásunk a cselekvés terén csak akkor lesz igazán katolikus, ha belekapcsolódik a katolicizmus szervezetébe, testébe, az Egyházba. A Szentlélek csak az Egyházban és az Egyház által osztogatja kegyelmét. Amint a fa minden ágának és minden levelének kapcsolatban kell állni a törzsszel és a gyökérrel, a keresztény életben sem élhet valaki elszigetelten, hanem minden igazán keresztény cselekedetnek bele kell kapcsolva lenni az Egyházba. A katolikus életben semminek sem szabad lenni, ami kivonhatná magát az egyházi irányítás és fegyelem alól; minden munkásságunk felett el kell ismernünk az egyházi engedelmisséget.

Bizonyos, hogy ez áldozat, de az áldozat kedves az Isten előtt, főképp az engedelmeség áldozata.

Az Egyházban nagy szabadság van: szabadság minden jóra, Isten gyermekeinek szabadsága.¹ Ami azonban az Isten gyermekéhez nem illő, arra nem szól a szabadság.

A dolgokat nem mindnyájan nézzük mindenkor egyformán, az egyik ezt, a másik azt tartja a legsürgősebb teendőnek, a nap feladatának. Mit csináljunk? szét= húzzunk? mindenki máshoz fogjon? egy= mást lebíráljuk? kétségbe vonjuk jó szán= dékát? Hozzuk meg a nagy áldozatot: rendeljük alá magunkat az Egyháznak nemcsak a hit és erkölcs dolgában, hanem a katolikus tevékenység terén is, a dolgok egymásutánjában is.

A kisebb egyházi előjáróságok nem csalatkozhatatlanok, de mi sem vagyunk azok. A Szentlélek mégis mindenkor velünk lesz, valahányszor az egyházi előjáróság irányítását követjük és munkáját támogatjuk.

Pünkösdkor a Szentlélek nem külön= külön jött el az apostolokra, hanem, amikor együtt voltak. Mély értelme van ennek az

¹ Róm. 8, 21.

együttlétnek. A lélek megszentelése külön-külön történik, de a katolikus cselekvésben együtt kell mennünk. Minnél jobban beleolvad a mi munkásságunk az Egyház munkájába és vele egyet képez, annál több ponton érintkezik a Szentlélek munkájával és annál több kegyelmet nyer hozzá tőle.

A magányosan halászgató Péter semmit sem fogott; amint azonban az Úr hajójába szállt, szakadoztak a hálók a halak sokaságától. Amíg magunk erőlködünk, semmire sem megyünk, ha hajónkban van a Szentlélek, minden áldása velünk van. De a Szentlélek Péter hajójában van.

A SZENTLÉLEK SZOLGÁLATÁBAN.

A megváltás isteni terveiben nagy fordulópontot jelent a pünkösd, a látható égi jelek mögött láthatatlan mélységek huzód-
nak meg.

Az Üdvözítő földi élete a mennybe-
menetellel lezárul. A pünkössdel az Egyház
élete kezdődik: a Szentlélek meleg lehele-
tére kikel az elvetett mustármag, felpattan
a rügy és szemünk láttára növekszik nagygyá
a Szentlélek által vezetett világgyházzá.

Az Üdvözítő földi élete ennek előkészí-
tésére volt szentelve. Az Úr nyilvános éle-
tének három éve az apostolok kiképzésére
volt beállítva, úgy, hogy amikor majd az
Üdvözítő elhagyja a földet, az apostolok
zökkenő nélkül beléphessenek az ő mun-
kájába és Péter vezetése mellett az előírt
programm szerint folytathassák a megkez-
dett munkát: az emberiséget részesítsék
a megváltás gyümölcseiben.

Nagyon vonzó volna lépésről=lépésre követni az evangélium elbeszéléseit; de csak azt emeljük ki, ami az apostolok iskoláztatására vonatkozik.

Az evangélium elbeszéli, hogyan gyűjtötte össze egyenként apostolait az Üdvözítő. Gyermeekiesen bájos az első két apostol összetalálkozása az Üdvözítővel Keresztelő Szent Jánosnál a Jordán partján, amint bártortalan gyermekek módjára hozzá szegődnek és az Úr kérdésére: mit akaratok, felelik «Uram, hol lakol?» Jöjjetek és nézzétek meg, mondja az Úr.

Hallgatják a mélyértelmű példabeszédek, tanui a feltűnő nagy csodáknak: a vihar lecsendesítésének, az Üdvözítő a habokon jár, a kenyeret megszorítja. Jönnek a titokzatos nagy ígéretek az Oltáriszentségről; Péter Fülöp Caesareájában meghallja, hogy ő lesz a szikla, amelyen felépül Isten földi országa; hárman tanui a színváltozásnak, ennek a mennyországot a földre varázsoló látomásnak. Látják csodáinak koronáját Lázár feltámasztását, amivel magát az élet és halál urának revelálta.

Az utolsó vacsora misztériumainak kö-

zépontja az Oltáriszentség és az ennek szolgálatára alapított papi rend. Az ígéretek kezdenek valóra válni.

Az Olajfák hegyén megkezdődő szenvedés lefaragta róluk a földies gondolkodás maradványait. A húsvét, a feltámadás befejezte a szenvedés munkáját: előttük az élet és halál ura, maga a megfogható valóság. Itt megkapták, ami még hiányzott a papi rendből, a megkötés és feloldozás hatalmát. Még egy fontos találkozás következett a genezáreti tónál, az Úr Péterre bízta juhait és bárányait legeltetését. Jött a mennybemenetel, az utolsó megbízás: menjetek és hirdessétek az evangéliumot az egész világnak.

Most az imádság napjai következnek. Azután pünkösd. Péter körülvéve az apostoloktól kilép a piacra és beszédet intéz hozzájuk:¹ Zsidó férfiak . . . midőn ezeket hallották, szólanak Péterhez: Mit cselekedünk? Péter felelé: Tartsatok bűnbánatot. Akik megfogadták szavait, megkeresztelkedének és körülbelül háromezer lélek csatlakozék az nap hozzájuk.

¹ Ap. csel. 2.

Ez a nagyszerű jelentősége a pünkösdeknek, a tanítványokból apostolok lettek. Mindez megmagyarázza a bér-málás nagy jelentőségét. Veletek is ez történik a bér-málásban, a tanítványokból apostolokká kell lennetek. A kis keresztény a keresztség után a kis tanítvány, aki tanulja a vallását, hogy tudjon aszerint élni. Vallását, a szerinte való életet tanulja szülőitől, tanulja a katekizmusból, ez az ő gyermekkori nagy kötelessége. Amint azonban nagyobb lesz, amikor már tudja vallásának parancsait, gyakorlatait, a bér-málásban jön a Szentlélek és szolgálatába fogadja, kis apostollá teszi. Ez történik *a bér-málásban : a kis tanítványból kis apostol lesz*. Apostol nem abban az értelemben, mint a pap. Nem prédikálnia kell; de mégis a jót mindenképen terjeszteni.

Már nem elég, ha a megbér-mált katolikus csak magával törődik; törődnie kell másokkal is. A gyermek is lehet apostol odahaza a családban, a kisebb testvéreknél, a szülőknél, a cselédek-nél, az iskolában. Mennél jobban felnövekszik, annál nagyobbra nő a kör, amelyben apostolkodhatik. Sok gyermek szép szóval, kéréssel

elhozott már a templomba gyónni, áldozni olyant is, aki azt teljesen elhanyagolta. A sok kis szívgyárdista mind apostolkodik, terjesztve a jó ujságot, könyvet. Aki vallását szereti, szívéen hordozza, annak nem mind=egy, vajon más gyakorolja=e hitét vagy sem.

Nagy és megtisztelő, hogy a Szentlélek minket munkatársainak fogad. Hordozzuk örömmel homlokunkon a Szentlélek jelét, az apostol=jelvényt.

EGY TÖRZSNEK ÁGAI VAGYUNK.

Végig gondoltuk-e már egyszer az Üdvözítő szavainak egész mélységét, amikor azt mondja: «én vagyok a szőlőtő, ti vagytok a szőlővesszők».¹ E szavak elsősorban őhöz tartozásunkat magyarázzák, hogy mint az ág a törzshöz, az inda a tőhöz, olyan szorosan tartozunk mi őhöz és amint amazok emezekből, úgy mi őbelőle merítjük az élet-erőt. Ugyanezt az igazságot Szent Pál ismételten emlékezetünkbe vési, amikor ismételve mondja: «nem tudjátok, hogy a ti testeitek Krisztus testének tagjai? Krisztus teste vagytok, testrészeinek tagjai».² Ebből tovább az következik, hogy miután egy törzsnek, egy fának vagyunk indái, ágai, nemcsak mindnyájan Krisztushoz, hanem egymáshoz is tartozunk, különböző tagjai vagyunk egy testnek, összesen alko-

¹ Ján. 15, 5.

² 1 Kor. 6, 15, 12, 27.

tunk egy testet, «mindegyik tagja a másiknak».¹

Micsoda nagy igazság bontakozik ki ezekből a szavakból! Mi mindnyájan, az egész nagy keresztény világ, benne minden megkeresztelt ember, élő vagy holt, egészséges vagy beteg tagja Krisztus testének és így közvetlen kapcsolatban van egymással, hivatva van, hogy élő egységet képezzen! Nem egymás mellett elhelyezkedő külön lények vagyunk, nem a homoknak egymástól független szemei, a víznek szétfolyó cseppjei, minket egy élet éltet! Nem is csak úgy, mint egy egyesület tagjai, egy hazának fiai, akikben közös az érzület, a hagyomány, a cél. Mibennünk közös maga az élet. Melyik élet? Hogyan jön létre ez a közössége az életnek?

Ezt a közösséget a keresztség hozza létre, akkor leszünk Krisztus testének tagjaivá, akkor indul meg bennünk az új életfolyamat, amely mindnyájunkban közös. Az apostol a faajtással magyarázza, hogy egy élet van a fában és a beoltott ágban,² mi a fába, amely Krisztus, mint ágak beoj-

¹ Róm. 12, 5.

² Róm. 11, 17, 24.

tatunk, vele összenövünk, egy vérkerin= géssel egy életet élünk vele és egymás kö= zött. A keresztségben újjászületünk és ebben a születésben azt az életet kapjuk, amely Krisztusé; ez a mi új közös életünk.

Ennek az életnek táplálására van ren= delve az áldozás: lelkünk táplálása Krisztus életével. De az áldozás nemcsak a Krisztus= sal való közösséget táplálja mibennünk, hanem az egymással valót is. Erre mutat rá Szent Pál, amikor azt mondja: „mindnyájan egy testet képezünk, akik egy kenyérből részesedünk”.² Az apostol nem arra gondol csupán, hogy ugyanannak a megtört ke= nyérnek kapjuk egyes darabjait, mind= egyikünk egy másikat, mint a testi étkezés= nél; hanem mindegyikünk ugyanazt az osz= tatlan kenyeret, az egészet kapja. Az áldoz= tató pap teljesen ugyanazt a darabját Krisz= tus testének, azaz az egészet rakja mind= egyikünk szájába. Ugyanaz adarab kenyér csak ugyanazt az életet táplálhatja bennünk.

Ez a csodás közösség a megváltás közös= ségén nyugszik. Ez a közösség benne volt a Teremtő első tervében. Az volt Isten

¹ 1 Kor. 10, 17.

szándéka, hogy a szülők útján kapjuk a terem= szetes étellel együtt a kegyelem életét is. A teremtés rendjét elrontotta, megsemmi= sította a bűn. A bűnbeesés az embereket idegenekké tette egymáshoz, akik egymás= tól nem a kegyelmet és boldogságot, hanem a nyomorúságot öröklik. A bábéli szétszó= ródás, meg nem értés, ellenségeskedés magvát a paradicsomban vetette el az első bűn. A jóvátetésnek, a megváltásnak vissza kellett állítani az elrontott közösséget. Amint a közösséget lerontó bűn egy ember= aól indult ki és átjárta az egészet, éppen úgy fz egy Jézus Krisztus állította helyre a fel= torgatott rendet, az elvesztett életet.¹ Hogyan történik ez?

A test különböző tagjait az egy éltető lélek tartja egységben. Az éltető lélek az egységnek forrása és gyökere. Krisztus testének tagjait, a megváltott embereket a Krisztus misztikus testének éltető lelke, amelyet ő az apostolokba lehelt,² a Szent= lélek élteti³ és fogja össze egy testté.⁴ Ezért

¹ Róm. 5, 17.

² Ján. 20, 22.; Ap. csel. 19, 28.

³ Ján. 7, 38, 39.; Zsid. 6, 4.

⁴ Róm. 8, 9.

nevezi a megváltottakat Szent Pál Isten templomának, amelyben a Szentlélek lakik.¹

Ennek a nagy közösségnek megnyilatkozása az együtt, egymásért való imádkozás. A Miatyánkban nem mint egyes emberek imádkozunk, hanem együtt az egész család; azért nevezzük Istent a *mi* Atyánknak, kérjük mindnyájan mindennapi kenyerét, bűneinek megbocsátását és mi is mindnyája részéről ígérjük a megbocsátást és kérjük a gonosztól való megszabadítást. A közös családi imádságban a család egysége tükröződik vissza. A nyilvános istentisztelet, a liturgia mindig az egész istencsaládja nevében fordul Istenhez. A szentmisét el sem lehet gondolni, mint az egyes ember cselekvését, hogy az egyes ember kedvéért szálljon le a földre újból a mennyei oltár áldozati báránya.

Azért mennél jobban engedjük magunkban munkálkodni a Szentlelket, annál közelebb hoz minket egymáshoz is, annál jobban tudatára ébredünk összetartozásunknak és annál jobban kívánjuk a közösséget életünkben tapasztalni és érvényesülni.

¹ 1 Kor. 3, 16.

A tagok nem önmagukért vannak, hanem a testért, az egészért. Így lesz a szeretet lelke, a Szentlélek mibennünk a gyakorlati szeretet összekötő kapcsa, úgy hogy egymásban már nem is csak testvért látunk, hanem azt, amit ez a magyar szó betű szerint mond, egy testnek tagjait, amelyekben ugyanaz a vér kering. «Aki a szeretetben marad, az Istenben marad és Isten őbenne.»¹

A Szentléleknek a bérálásban közölt kegyelmei ezt a szeretet=közösséget is erősebbre fűzik mibennünk, amire minket az apostol buzdít: «igyekezzetek fenntartani a lélek egységét a béke kötelékével,»² «hogy ne legyen meg hasonlóság a testben, hanem a tagok kölcsönösen szorgoskodjanak egymásért.»³

¹ 1 Ján. 4, 16.

² Efez. 4, 3.

³ 1 Kor. 12, 25.

JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD.

A Szentlélek eljövétele után az apostolok nem sokáig maradtak együtt, hanem szétszólva a világ minden tájára, magukkal vitték a Szentlélek kegyelmeit és megkezdték az Egyháznak nagyszerű missziós munkáját, amely azóta a mai napig sohasem szünetelt. «Elmenvén, tanítanak mindenütt, az Úr velök együtt munkálkodván és a beszédet megerősítvén a rákövetkező csodajelekkel.»¹

Amit az apostolok megkezdettek, folytatták az ő utódaik, bejárták az újonnan felfedezett országokat, világrészeket, nem rettenve fáradalomtól, szenvedésektől, igen sokan közülük vértanui halállal fizettek meg apostoli buzgóságukért. Egész sora van az Egyház dicsőséges szentjeinek, akik nem egyeseket, nem is ezreket, hanem egész

¹ Márk 16, 20.

országokat térítették a keresztény hitre. Elkezdte Szent Pál apostol, folytatták Szent Remig megtérítve Franciaországot, Szent Patrik Írországot, Szent Ágoston Angol=országot, Szent Bonifác Németországot, Szent Adalbert Magyar= és Poroszországot, később Xaveri Szent Ferenc egymaga száz=ezreket térített meg Indiában és Japánban.

Dacára a sok apostoli férfiú buzgóságá=nak és a sok kiontott mártírvérnek, még mindig mintegy ezermillió pogány él a világon, akik lelkükben nemcsak a Szent=lélek eljövételét, hanem még Krisztus Urunk születését sem ünnepelték meg, akik még mindig a legnagyobb tudatlanságban vannak a legfőbb igazságok Isten és az örök élet felől is és csak sejtve várnak valakit, aki majd egyszer elvezeti őket Krisztushoz. Ezekhez küldi az Egyház állandóan misz=szionáriusait és missziós apácáit, akik minden szerzetesrendből és a világi papság sorából elmennek mindenüvé, ahol még pogányok vannak. Ott vannak ők az egyen=lító forró tájain, a sarkvidék jégmezőin, a kínai rablók tanyáin, az orosz szovjet börtöneiben, a belpoklosok szigetén, hol nyil=tan, hol álruhában hirdetik Krisztust, ki=

téve a gyilkos láz, belpoklosság veszedelmének, várva a vértanúság pálmáját.

Honnét van ez a nagy erő? ki irányítja ezt az évezredes mozgalmat? Ki lelkesíti, erősíti a misszionáriusokat, hogy elhagyva otthonukat, hazájukat, lemondva a legkedvezetlenebb kényelemtől, ezer veszélynek kitéve eljegyezzék magukat a vértanúságnak? ki önti szívükbe a szeretetet a szegény kafferek, malájok, indiánok, kínaiak, koraiak, belpoklosok iránt, hogy ezeket testvérekül, gyermekekül fogadva, értük mindent feláldoznak? Nem a szeretet lelke, a Szentlélek?

Az Egyház missziós területe a Szentlélek országa. Ahol csak egyetlen egy misszionárius működik, ott van a Szentlélek és megújul az első pünkösdi ünnepe! Mennyire kell mindenkinek, aki a Szentlelket tiszteli, aki érzi, hogy neki hálára van kötelezve, nemcsak imádkozni: Jöjjön el a te országod, hanem a Szentlélek birodalma határainak terjesztésén a pogánymissziók támogatásával is buzgólkodni. Erre új kötelezettséget vállaltunk a bérházban, amikor a Szentléleknek oly sok kegyelmében részesültünk. Mostantól fogva a missziók ügye nem ide-

gen ügy nekem, hanem belső, lelki ügyem, a Szentlélek ügye, aki lelkünkben lakást vett és minket kegyelmeivel állandóan éltet. Minden fillér alamizsnából, amit a pogány=missziókra áldozunk, templomot építünk a Szentléleknek, nem kövekből, hanem a megtérő pogányok lelkéből.

ISMERJÜK ŐT?

Mikor Szent Pál az efezusi tanítványokat kérdezte: vajjon, miután már hitre tértek, vettétek-e a Szentlelket? azt felelték neki: Még nem is hallottuk, hogy van Szentlélek!¹ Ezt ugyan ma már nem mondhatja katolikus ember, de azért sokszor zavarba jönnek, ha minket a Szentlélek felől kérdeznének, mert ritkán foglalkozunk és bizony keveset törődünk vele. Pedig valahányszor keresztet vetünk, a Hiszek egyet, a Dicsőséget imádkozzuk, a Szentlelket is említjük, hitünkbe foglaljuk és imádjuk, mint a Szentháromság egyik személyét. Ha ezt mind átgondoljuk, ezzel máris sokat tudunk róla.

A Szentháromságból legjobban ismerjük a második személyt, a Fiút, mert emberi alakot véve föl, közöttünk élt, járt-kelt,

¹ Ap. csel. 19, 2.

sokan hallották tanítását és részesültek jótéteményeiben. De a Fiúnál is az, amit látunk, az csak emberi természet; az isteni nála is láthatatlan maradt, azt csak az ő kinyilatkoztatásából, a hitből ismerjük.¹

Amit az ő isteni természetéről tudunk, az segít minket a Szentlelket is megismerni, mert aki az egyik isteni személyt ismeri, az ismeri a másik kettőt is. Az isteni természet mind a három személyben közös és azért mindenben hasonlók egymáshoz, csak az egymástól való származásban van a különbség.

Azért mondotta az Üdvözítő Fülöp apostolnak, aki egyszer kérte őt, hogy mutatná meg nekik az Atyát, hogy azt is megismerjék: «Fülöp, oly régóta veletek vagyok, nem ismertek még engem? aki engem lát, látja az Atyát is. Nem hiszed, hogy én az Atyában és az Atya énbennem van? Ha engem ismernétek, ismernétek az Atyát is.»² Így van a Szentlélekkel is, amit a megtestesülésen kívül a Fiúról tudunk, az áll a Szentlélekről is, aki a Fiút ismeri, ismeri a Szentlelket is.

¹ Ján. 1, 18.

² Ján. 14, 7—10.

Amit a Szentlélek tanít, «enyémből veszi és hirdeti nektek»¹ mondja Jézus; a Szentlélek gondolatai, tervei mind megegyeznek az ő szívének szándékaival. Aki ismeri a Fiút, ismeri a Szentlelket is, mindig együtt imádjuk és dicsőítjük az Atyával és Fiúval, mind a három személyben egyaránt kell hinni, bízni, őket szeretni, tisztelni, földi életünk legfőbb célja az ő akaratuk végrehajtása.

Ha a Miatyánkot imádkozzuk, abban épúgy szólunk a Szentlélekhez, mint az Atyához és Fiúhoz; ha bűnbánatot tartunk, őt is ép úgy engeszteljük; de ha vétkezünk, akkor sem csak az Atya és Fiú ellen vétünk, hanem a Szentlelket is megszorítjuk vele.²

A Szentlélek a láthatatlan világba tartozik, a lélek, az Isten világába. Akinek szemei nyitva vannak a lelki világ számára, az megismeri és megtalálja őt. Ellenben nem fogja megtalálni és megismerni a Szentlelket, aki csak azzal törődik, amit lát, megfoghat, aki előtt az anyag, a kenyér, a pénz, a haszon, előmenetel, érvényesülés minden.

¹ Ján. 16, 14.

² Ef. 4, 30.

Mi keressük a Szentlelket, szeretnénk őt jobban megismerni, hogy tanítványai lehessünk és jobban megismerhessük; mi is mint az első tanítványok, akik Jézust a Jordánnál megpillantották, hozzá közeledve félénken megszólították: «Mester, hol lakol?»¹ kérdezzük: Uram, hol lakol?

Hogyan és hol lehet a Szentlelket megtalálni? A lélek nem látható; az ember lelkét sem láthatjuk, hát az Istenét! A lelket csak működéséből lehet felismerni: amíg a test mozog, addig él, addig benne van a lélek. Az Isten lelkének is működését kell figyelnünk. Jézus azt mondja, olyan, mint a szellő, nem látjuk, csak fúvását, működését tapasztaljuk, de nem tudjuk, honnét jó és hová megy.²

A Szentlélek igazi otthona az Isten örök életének mélységeiben van. Az Atyától és Fiútól származik öröktől fogva. Isten örök életének csodás gazdagsága a Szentháromság titka: három személy egy Istenben. Mind a három egyformán örök, végtelenül tökéletes, mindenható, jóságos és szent, megközelíthetetlen fényben laknak,³ felül=

¹ Ján. 1, 31. ² Ján. 3, 8. ³ Tim. 6, 16.

múlthatatlan boldogságban élnek. A Szentlélek is onnét árasztja ki boldogító jóságát miránk, kicsi teremtményeire, tisztelet és dicsőség neki mindörökké.

Onnét jött el a Szentlélek pünkösöd napján, az Atya és Fiú küldötte, mint a nap sugarát a földre. Jézusnak vissza kellett térnie az Atyához akkor, amikor művét a kereszten befejezte, bár az emberek lelkében még éppen csak megkezdette. Az apostolok már ki voltak jelölve, de még nem tudtak semmit sem csinálni.¹ Jött a Szentlélek, leszállt, megszervezte az Egyházat, annak éltető lelkévé lett, mint ahogy az ember lelke élteti a testet. Egyszerre megindult az élet az Egyházban.

Ez az ő lakása itt a földön, az ő országa. Vezeti a pápát, de minden egyes katolikus papnak is ő adja a szentségi hatalmat és általuk tovább terjeszti Isten országát. Aki az Egyháznak hisz, engedelmeskedik, a Szentléleknek hisz, őt tiszteli, neki tárja fel szívét és az ő kegyelmeit fogadja be. Minő más szemmel nézünk az Egyházat, ha ezt tudjuk: emberi

¹ Ján. 15, 5.

külső alatt isteni élet! Minő szerencse, boldogság a katolikus Egyháznak, a Szentlélek birodalmának tagja lenni!

A Szentlélek harmadik otthona a keresztény lélek szentélyében van. Az ő eljövételének végső célja mindig a mi lelkünk, azt akarja bírni mindenáron! Intézményei, kegyelmei mind arra szolgálnak, hogy lehetőleg minden lelket megnyerjen, magához vonzzon, felemeljen, megszenteljen, benne Isten országát felépítse.

Ezt a munkáját megkezdi a keresztségben: már ott lelkünkbe száll, abban magának lakást vesz, azt templomává avatja, lelkünk sötétségét világosságával felderíti és sugallataival iránítja lépteinket.

A megkezdett munkát folytatja a bérálásban, lelkünket egészen birtokába veszi és szolgálatába fogadja.

Amikor ő lelkünkben lakik, ha lelkünk arculatát állandóan befelé, feléje fordítjuk, az ő fényessége sugárzik rajtunk; ha akarunkat őhöz szabjuk, felegyenesedünk, felnövekszünk hozzá, a tanítvány a Mesterhez. Így lassanként kialakul bennünk a keresztény jellem.

A Szentlélek, mint a szellő,¹ ahol akar, ott terem. Minden lélekhez most még nem juthat el a rendes úton, az Egyház szentségei által. Sok nemes lélek él az Egyházon kívül, távol, ahová még nem hatolhattak be az Egyház apostolai, talán valamely pogány országban vergődik és keresi az igazi világosságot. A Szentlélek ezeket is felkeresi rendkívüli kegyelmeivel. Amint a repülő vándormadarak elviszik a magvakat az Óceán ismeretlen szigeteire, amint a postagalamb hírt visz az elzárt várba, a Szentlélek is felkeresi az istenkeresőket, a vergődő lelkeket és előttünk ismeretlen utakon felnyitja a holt szemeket, felrázza az alvó lelkeket és a romlatlan szívekben felépíti Isten országát. Nincsen olyan elhagyatott lélek, amelyet a Szentlélek fel nem keresne, mint a visszatérő fecske tavaszi fészket, nincs oly lélek, amely ki volna zárva az ő kegyelméből és ez által Krisztus megváltásából.

¹ Ján. 3, 8.

JÉZUS MŰVE A SZENTLÉLEK KEZÉN.

Az Úr Jézus csak rövid három évet tölt=hetett az apostolokkal. Ennek az időnek legnagyobb részét az apostolok nevelésére, kiképzésére fordította. Bármennyire igyekezett az időt felhasználni, éjjel=nappal magánál tartotta őket, útközben, a tengeren, munkaközben állandóan oktatta őket, magával vitte apostoli útjaira, az idő rövid volt ahhoz, hogy mindent elmondjon nekik, hogy mindenre, ami szükséges, kitanítsa őket, hogy a népek tanítóivá, az Egyház oszlopaivá, a hit vértanuivá nevelje őket; még inkább rövid volt ahhoz, hogy minden időkre biztosítsa művének fennállását. Maga az Úr mondotta: «Még sokat kell nektek mondanom, de most még nem bírjátok el.»¹ Igéri nekik, hogy majd elküldi a Szent=

¹ Ján. 16, 12.

lelket, «az megtanítja őket mindenre»¹ és «velük marad mindörökké».² Úgy is történt, a Szentlélek tovább folytatta Jézus művét és egészen kiépítette azt.

A mennybemenetelkor még úgyszólván semmi sem volt, csak a tizenegy hűséges tanítvány, ők is közben visszatérek a messiaságukhoz, halásztak a tapon. Nem voltak templomok, nem voltak összejövetelek, szentmise, nem szolgáltatták ki a szentségeket, nem hirdették Isten igéjét, nem volt Szentírás, nem volt törvénykönyv, a tanítványok maguk sem igen tudták, hogy mi lesz velük, hogyan fog fennmaradni Isten országa.

Jött a pünkösöd! Mint a tavaszi nap sugárja a földből előzendül az élet, kibújik a fűszál, kinyílnak a rügyek, énekelni kezdenek a madarak, úgy indult meg a kereszténység élete is, amint leszállt az éltető Szentlélek. A *tanítványok* most már *apostoloknak* érezték magukat: hirdették az evangéliumot, kereszteltek, bűnbocsánatot osztottak, papokat, püspököket szenteltek, zsinatot tartottak, törvényt hoztak, szer-

¹ U. o. 13.² U. o. 14, 16.

vezték az isteni tiszteletet, a közös imádságot a templomban, a szentmisét áldozással a maguk körében, házaikban végezték, megírták az evangéliumokat, az apostoli leveleket, szervezték a szeretet műveit. Munkájuk most már nem maradhatott titokban, mindezzel magukra vonták az emberek figyelmét és christianusnak, Krisztus híveinek nevezték őket.

Igy folytatta és így tetőzte be a Szentlélek Jézus művét, megtanított mindenre, nemcsak mit kell hinnünk, hanem arra is, mit kell tennünk, hogyan kell élnünk, hogy christianusok, Krisztus hívei, keresztények legyünk.

Nem volt elég, hogy kiépítette Jézus művét, azt fenn is kellett tartani. Mit használt volna nekünk, ha a kereszténység él és virágzik az apostolok korában, ha azután az üldözés, a pogányság vagy a nép-vándorlás elsöpörte volna.

Jézus ígérete, amit Péternek tett, hogy az Egyházon a pokol kapui nem fognak erőt venni, csak a Szentlélek által mehetett teljesedésbe.

A régi világból minden elpusztult. A régi nagy városok, Athén, Jeruzsálem,

Damascus, Ephesus elpusztultak, Konstantinápoly dicsőségéből sem maradt semmi. Egy birodalom sem maradt fenn abból az időből, a régi nemzetek sírba szálltak, még nyelvük is kihalt (héber, görög, latin). A régi városok közül egyedül csak Róma áll. Csak a kereszténység maradt fenn, Rómát és mindent, ami megmaradt a régi világból, a kereszténység mentett meg a mi számunkra. A kereszténység fennmaradása pedig a Szentlélek műve !

Micsoda erő a Szentlélek! A háromszáz éves üldözés, a sok világháború, összeomlás, népvándorlás, eretnekség, emberi romlottság, hamis tudomány sokat ártott a kereszténységnek, sok ágat letört fájának koronájáról, de nem öregítette meg, nem merítette ki. Ma is él, új ágakat hajt, virágzik, mint bármikor ez előtt. Ez a Szentlélek ereje.

A Szentlélek nemcsak mostanig tartotta fenn, hanem most is fenntartja és állandóan tovább építi az Egyházat. Amit Jézus mondott Péternek: terád, a sziklára fogom építeni Anyaszentegyházamat, azt a Szentlélek által állandóan teljesíti, tovább építve, fejlesztve, növelve az Egyházat.

Az Egyház a lelkekben él. Épen azért építése soha sincs befejezve. Minden egyes újszülöttben újra kell felépíteni Isten országát, állandóan terjeszteni kell azt a pogányok között, mindig jobban kell azt alapozni a rossz keresztények lelkében, még a jók lelkében is mindig mélyebben kell meggyökeresíteni, az evangélium tanítását mindig bővebben kell kifejteni és gazdagabb virágzásra hozni.

Az Egyház, a kereszténység, a Szentlélek soha sem lesz kész munkájával, hogy pihenőre térhetne. Bennünk sem kész, nekünk sem szabad soha sem pihenőre térnünk, hanem állandóan munkálkodnunk, tökéletesítenünk kell életünket.

Azért kapjuk a bérálásban a Szentlelket, hogy mibennünk is állandóan építse Isten országát, hogy mindig mélyebb legyen hitünk, hogy hitünk mennél jobban befolyjon életünkbe, hogy életünk mennél igazabban keresztény legyen.

A SZENTLÉLEK ORSZÁGÁBAN.

A Szentlélek pünkösdkor leszállt, a tanítványokból apostolok lettek, belőlük és az ő néhány száz hívükből megalkotta az ő nagy, örök időkre szóló birodalmát. Az Anyaszentegyház a Szentlélek birodalma, minden egyes részében az ő műve.

Az Egyház tanítását, a katolikus hitet a Szentlélek nyilatkoztatta ki, ő sugallta a szent könyveket, ő vezeti a zsinatokat, a római pápát az Egyház tanának magyarázásában, ő oltalmazza az Egyházat minden tévedéstől, amint azt Krisztus Urunk megígérte: «ő meg fog titeket tanítani minden igazságra».¹

Az Egyházban a sokféle kegyelmet a Szentlélek osztja; amit a szentségben, az imádságban kapunk, a Szentlélektől kapjuk.

¹ Ján. 16, 13.

Az Egyházat azok kormányozzák, akiket a Szentlélek a papi, kormányzói hatalommal felruház; lelkipásztoraink nemcsak a szent kenetet, hanem a hivatást és apostoli buzgóságot is a Szentlélektől nyerik.

Az Egyház fennmaradása is a Szentlélek műve. Csak a Szentlélek erejével tudta magát az Egyház 1900 év viharán keresztül állandóan fenntartani. Körülötte minden elpusztult, romokban hever, csak Péter sziklája áll.

Hasonlóan a Szentlélek műve az Egyház elterjedése az egész világon, ő küldötte a misszionáriusokat minden néphez és ő vezette úgy a nemzeteket, mint az egyeseket az igazság megismerésére.

Mi is a Szentlélek kegyelméből vagyunk az Egyháznak tagjai. Megbecsülhetetlen nagy kegyelem, hogy nem pogányok között születünk és nem hitetlenségben nevelkedtünk fel. Hálásaknak kell lennünk a Szentlélek iránt az Egyház alapításáért és fenntartásáért és azért a nagy kegyelemért, hogy az igaz hitben nevelkedhetünk és az igaz Egyháznak lehettünk tagjaivá.

Amikor a bérmlás szentségében a

Szentlélek kegyelmét vesszük, ezt a kegyelmet azért adja, hogy az Egyháznak mindenkor hű tagjai tudjunk lenni. A Szentlélek az Egyház által akar minket megszentelni és az üdvösségre vezetni. Aki az Egyházhoz nem ragaszkodik, a Szentlélekhez sem ragaszkodik és megfosztja magát az ő kegyelmeitől.

A keresztségben az Egyház tagjaivá lettünk, mintegy beleszülettünk az Egyházba; a bérálásban már öntudatosak vagyunk, megújítjuk és megerősítjük az Egyházhoz tartozásunkat. Azért a bérálás után már igazi egyházi életet kell élnünk. Az Egyházat ezentúl nem szabad a papokra hagynunk, hogy csak azok törődjenek vele; az Egyház nem egyedül és nem is elsősorban a papoké, hanem egyformán mindnyájunké, a mi lelkünk országa. Amit az Egyházért teszünk, a Szentlélekért tesszük és magunkért tesszük. Mennyi kegyelem lesz annak jutalma!

Egyházi élet azt jelenti, hogy élni akarunk mindennel, amit az Egyház nyújt. Mily gazdag az Egyház! A lelki élet kincseit szórja elénk, ne válogassunk bennük, amit ad, az mind drága kincs! Tanítása,

ünnepei, szertartásai, templomai, szentségei, áhítatgyakorlatai, mind a mi számunkra vannak, nekünk készítette a Szentlélek. A bérálásban új jogcímet nyerünk arra, hogy mindez a miénk legyen. Ha a mienk, éljünk vele bőségesen!

Az Egyház nekem a kereszténységet jelenti a maga egészében, sem többet, sem kevesebbet. Amint a kereszténységhez ragaszkodom, úgy kell ragaszkodnom az Egyházhoz is. A kereszténység az én számomra nem gondolatok vagy elméleti tanok rendszere, hanem a Krisztus által alapított intézet, amelyben egyedül lehet azt az életet megvalósítani, amelyre ő minket hívott.

Az Egyházon kívül is lehetnek, akik Krisztus tanait akarják követni és igazi keresztény életet akarnak élni. Aki Krisztus tanítását válogatás nélkül elfogadja és egészen az ő parancsa szerint akar élni, azt a Szentlélek előbb=utóbb el fogja vezetni a teljes igazság megismerésére: a katolikus Egyházba, katolikus életre.

A SZENTLÉLEK TANÍT.

Meg fog titeket tanítani minden igazságra»¹ ez volt az Üdvözítő nagy ígérete a Szentlélekről. Minden igazságra; nem világi ismeretekre, hanem minden igazságra, amit nekünk az üdvösségre tudnunk, hinnünk kell. A hit a lélek világossága, annak kell bevilágítania az élet útját, hogy az üdvösségre eljussunk.

Hogyan tanít minket a Szentlélek? Nem látunk tüzes nyelveket, nem röpködnek fölöttünk suttogó galambok, nem hallunk angyali szót.

A Szentlélek először is kinyilatkoztatta az apostoloknak mindazt, amit az Üdvözítő nekik még nem mondhatott el. Sokat még nem értettek volna meg, amit később mégis tudniok kellett, mert azokra az Egyháznak a hívek üdvösségének munkálására

¹ Ján. 16, 13.

szüksége volt. Először sugallta az apostoloknak és evangélistáknak az újszövetségi Szentírást. De a Szentírásban nem foglaltatik benn az egész kinyilatkoztatás. Lassanként közölte velük az egész kinyilatkoztatást is, aminek a Szentírásban nem foglalt részét szenthagyománynak nevezünk.

De még ez sem lett volna elég. Az emberek, amit egyszer tanultak, könnyen elfelejtik, az igazság elhomályosodik. A Szentírás a könyvnyomtatás feltalálása előtt, sok kézen ment keresztül, sokszor leírta egyik ember a másikéről, milyen könnyen elhibzáhatták, elferdíthették, sőt el is vesztetett volna. Ki őrizte meg számunkra éppen az evangéliumokat, az apostolok leveleit? A szenthagyományt milyen könnyű lett volna elfelejteni! Azt is feljegyezték ugyan az egyházatyák, a zsinatok, de hány régi feljegyzés veszett el! Ki gondoskodott arról, hogy mindez megmaradjon?

A Szentlélek, miután elhozta nekünk a keresztény kinyilatkoztatást, arra állandóan gondot visel az Egyházban, őrzi, hogy el ne vesszék és gondoskodik róla, hogy mindig legyenek jeles tanítók az Egy=

házban, akik annak helyes értelmét magyarázzák.

Szent Pál Timotheust arra tanítja,¹ hogy «az Egyház az igazság oszlopa és erőssége». Az Egyháznak nem szabad az igazságtól eltérnie. Mint az apostolok mondták Jézusnak: «Kihez máshoz menjünk, hisz az örök élet ígéi nálad vannak»,² mi sem mehetünk máshova, mint a Krisztus által alapított Egyházhoz, tőle kell az élet ígét kérnünk. Az Egyháznak mindig tisztán, minden tévedéstől mentesen kell bírnia és tanítania minden keresztény igazságot. Azért mondhatta az Úr: «aki titeket (az Egyházat) hallgat, engem hallgat, aki titeket (az Egyházat) megvet, engem vet meg.»³ Ezért mondjuk a katolikus Egyházat tévmentesnek.

Az Egyház tévmentessége a Szentlélek műve. Minő szerencse és minő kegyelem ez! Hányféle vallás van a világon! Lehet-e hinni azok igazságában? Hogyan tudják azok híveiket biztosítani, hogy az igazság birtokában vannak? Bírják-e azok a Szent-

¹ 3, 15.

² Ján. 6, 69.

³ Luk. 10, 16.

lélek támogatását? Nem! Csak mi egyet= dül, a katolikus Egyházban! Minő bizony= talanságban lennénk enélkül a legszüksé= gesebb dolgok felől! Azért mi katolikusok mindnyájan mély hálával mondjuk, mint életének vége felé szent Pál: «tudom, hogy kinek hiszek»,¹ tudom, hogy a Szentlélek vezeti az Egyházat, azért nem tévedhet az Egyház abban, amit tanít; ha az Egyház= nak hiszek, a Szentléleknek hiszek!

A Szentlélek az Egyházban nem vezet külön minden egyes hívőt, hanem az egész az Egyház feje, a pápa által vezeti. A Szentlélek vezeti a pápát, a pápa vezet minket. Ő van azzal megbízva, hogy a mi tanítónk legyen: «te erősítsd meg testvé= reidet»,² mondotta az Úr Péternek. Azért nem tévedhet a pápa, amikor az Egyhá= zat tanítja, mert őt ebben a Szentlélek vezeti!

Nem úgy kell ezt érteni, mintha a pápa a jövőbe látna, a titkokban olvasna, olyant tudna, amit senki sem tudhat. A pápa nem részesül a Szentlélektől kinyilatkoz= tatásokban, ő sem tud titkokat megfejtani,

¹ Tim. 1, 12.² Luk. 22, 32.

hanem abban irányítja őt a Szentlélek kegyelme, hogy mindig tisztán őrizze az Egyház hitét, az elágazó vélemények közül felismerje, melyik a Szentlélek tanítása.

Mekkora kegyelem ez! Az Egyház szava által ugyanaz a Szentlélek tanít engem, akinek kegyelmét a bérnálásban nyertem. Tehát mostantól még inkább kell az Egyházra hallgatnom. Még inkább igaznak kell tartanom az ő tanítását.

Mennyire kell becsülnöm a katolikus hitemet: ez a Szentlélek tanítása, amely mindig igaz marad. A világon minden megváltozhatik; sőt sok, amit most igaznak tartunk, tévedés lehet; de a katolikus vallás minden tanítása igaz marad örökre. «Ég és föld elmúlnak, de az én ígéim nem múlnak el.»¹ Álljunk mindig az Egyház mellé; itt halljuk a Szentlélek szavát. «Ha az Úr szavát halljátok, ne keményítsétek meg szíveteket.»²

Mekkora erősséget ad ez a katolikus embernek! Nem kell félnem, hogy az én

¹ Márk 13, 31.

² 94. Zsolt.

hitemet vagy annak legkisebb pontját valaha meg fogják cáfolni. Mindenkor rábízhatom magamat az Egyházra.

Azért kötelességem, hogy az én katolikus hitem tanítását jól ismerjem. Nekem szól, az én számomra ezek az «élet ígéi». Pedig semmiben sem oly tudatlanok az emberek, mint a hit dolgaiban. Hol szereshetjük meg a szükséges hitbeli, vallási ismereteket?

Az iskolai hitoktatásból, főként a katekizmusból és a templomi prédikációkból. Emellett jeles katolikus egyházi írók könyveit is kell olvasnunk, mindenekelőtt az evangéliumokat; így tanít minket a Szentlélek.

Könyvekből sokat lehet tanulni, sok jót és sok rosszat. A könyvek sokszor a Szentlélek eszközei, de sokszor a gonosz lélek kísértése. Aki a Szentlélek szavaira hallgat, az nem olvas mindent, ami keze ügyébe akad, amit neki kínálnak, hanem csak azt, amiről tudja, hogy lelkének hasznára lesz, nem pedig ártalmára. Vallási kérdésekről csak olyan könyveket olvasunk, amelyeket az egyházi hatóság megvizsgált és számunkra jóváhagyásával el-

látott, ami a könyvek elején mindig világosan ki van mondva.

De ne csak a magunk olvasmányára legyen gondunk, hanem legyünk a jó könyvek és jó újságok terjesztői, apostolai. A Szentlélek ezeket is szolgálatába fogadja és ezek által is tanít. Aki ezeket terjeszti, a Szentlélek szolgálatába áll, apostoli munkát végez.

A SZENTLÉLEK KÖNYVE.

A Szentlélek tanításai között legelső helyen áll a Szentírás. Azért nevezzük görög szóval bibliának, könyvek könyvének, mert nem ember, hanem maga a Szentlélek szerezte. Emberi kezek írták, de ezeket a kezeket, mint az írni nem tudó gyermekét a Szentlélek vezette; írói nem a maguk gondolatát írták le, hanem, amit a Szentlélek sugallt nekik. Nem is egy népnek vagy korszaknak szól csak a Szentírás, hanem az egész világnak és minden korszakbeli embereknek, nekünk is épen úgy, mint azoknak, akik az apostolok korában éltek.

Nagy tisztelet illeti a Szentírást, mert a Szentírás szava Isten szava. Tisztelettel, alázatos hittel kell minden szavát fogadnunk.

A Szentléleknek a Szentírásról különös módon kellett gondoskodnia. Nem enged-

hette meg, hogy ez a szent könyv, amelynek minden gondolatát ő diktálta, az emberi könyvek sorsára jusson. Közöséges könyvek sorsa, hogy azok az emberek hanyagságából elvesznek, másolások, sokszorosítások alkalmával azokba hibák csúszanak, amelyek azok értelmét megváltoztatják, sőt sokszor szándékosan is meghamisítják azokat. Hogy a Szentlélek a Szentírásnál ezeknek elejét vegye, a Szentírást az Egyház gondjaira bízta, hogy állandóan őrizze, hibáktól, hamisításoktól megóvja és híveinek állandóan magyarázza. Mivel az Egyházat is a Szentlélek tartja fenn és vezeti, a Szentírás az Egyházban is állandóan szerzőjének, a Szentléleknek oltalma alatt áll, az Egyház gondozása tulajdonképpen a Szentlélek gondozása.

Az Egyház gondozása nem csak arra terjed ki, hogy a Szentírás könyvét őrizze, hanem őrzi annak helyes értelmét is. Épen azért, mert a Szentírás Isten szava, amely Istennek az örök életre vonatkozó tanítását foglalja magában, végzetes hiba volna annak félreértése; mert aki tévesen magyarázná, a téves értelmet Istennek tulajdonítaná. Azért nem bízhatja a Szent-

lélek annak értelmezését a tévedező emberi tudományra, annál kevésbbé minden tanulatlan emberre, hogy mindenki magyarázza, ahogyan tudja, hanem fenntartja magának. Az Egyházzal és az Egyházban az ő vezetése alatt működő tanítói hivatallal, a pápával és püspökökkel őrizteti a Szentlélek a Szentírást és magyaráztatja annak igaz értelmét.

Igy egészen biztosak lehetünk mi, katolikusok afelől, hogy az Egyházban az igazi Szentírást és annak igaz értelmét bírjuk. De épen azért csak az Egyház által megvizsgált, hibátlannak talált és jóváhagyott Szentírást fogadjuk el és olvassuk. A nemkatolikus bibliatársulatok által kiadott olcsó bibliákat az Egyház nem hagyta jóvá, sőt mivel azokból a Szentírás egyes részei hiányoznak vagy nemkatolikus értelemben vannak fordítva és így a katolikus ember hitével ellenkeznek, azok vásárlását és olvasását katolikusoknak meg is tiltotta.

Csak ezeket tiltja az Egyház. Igazságtalan ráfogás, mintha katolikus embernek tiltva volna az igazi Szentírás olvasása. Az Egyház által jóváhagyott Szentírás olva-

sása a katolikus embernek egyáltalán nincs tiltva, sőt a könnyebb, mindenki által érthető részeknek, pl. az evangéliumoknak olvasása, mindenkinek nagyon ajánlatos. Ellenben nem mondja az Egyház mindenki számára szükségesnek a Szentírás és főképp az egész Szentírás olvasását azért, mert hitünket nem írott könyvekből, hanem az Egyház tanításából kell merítenünk, amint az apostol mondja a thessalonikiaknak: «tőlünk hallomás útján kaptátok Isten ígését!»¹ Az egész Szentírásra csak magának a tanító Egyháznak van szüksége, nem pedig minden egyes hívőnek. Annál kevésbbé szükséges mindenkinek, mert mindenki nem is képes a Szentírást megérteni. Sok egyszerű hívőtől egyenesen lehetetlenség volna kívánni, hogy olvasásból merítse hitbeli ismeretét. A hit pedig mindenkinek, tudósnak és tudatlannak, az írásolvasásban járatlannak is egyaránt szükséges. Azért eretnek tanítás minden olyan, amely azt mondja, hogy a hitet minden egyes hívőnek közvetlenül a Szentírásból kell meríteni. Ha így volna,

¹ 1 Thess. 2, 13.

mit csináltak volna az egyszerű emberek a könyvnyomtatás feltalálása előtt?

Akár olvassuk, akár hallgatjuk a Szentírást, fogadjuk azt nagy tisztelettel, örömmel és mély hittel: a Szentlélek szava az mihozzánk!

Azonban a Szentírás nem foglalja magában a Szentléleknek minden tanítását, csak a Szentléleknek írásba foglalt szavait. A Szentíráson kívül még sokféleképpen szólott hozzánk.¹ A Szentlélek egész tanítását a katolikus Egyház tanítása foglalja össze. Azért a mi számunkra hitünk forrása mindenkor a katolikus Egyház tanítása marad, amelynek a Szentírás csak egy része, de mindenesetre a legjelesebb része.

¹ Zsid. 1, 1.

FORRÁSOK A SIVATAGBAN.

Ezechiél próféta a Megváltó idejéről szóló látomásában¹ leírja, hogy a Messiás templomának küszöbe alatt forrás fakad, amely a hegy oldalán lefolyva gyorsan folyammá dagad és a sivatagon keresztül a Holt=tengerbe ömlik, annak keserű vizét édessé változtatja, úgy hogy az hamarosan benépesedik halakkal, partján pedig sohasem hervadó, gyümölcszel megrakott fák pompáznak. Ez a forrás a Szentlélek kegyelmeinek képe, amelyek a sivatagot termékennyé, a Holt=tenger holt vizét élővé változtatják át. Az élet útját járva mindenütt rátalálunk az élet vizére, amely számunkra a Szentlélek kegyelméből legbővebben hét forrásból, a hét szentségből fakad.

¹ 47, 2—12.

Mindenütt, ahol az élet sivatagján előre törtető vándornak új erőre van szüksége, van egy forrás, amelyből előfakadnak az élet vizei, amelytől kiszökdül a sivatag és termékeny oázissá változik.

Az élet kezdő pontján, a születés után a keresztségben újjászületés képesíti az újszülöttet az új életre, megajándozván a hittel, tisztára mosva lelkét a bűntől, betöltve Isten malasztjával és a világ világossága lesz vezetőjévé az életen keresztül. Ezzel veti meg a Szentlélek Isten országának alapjait a lélekben. Az élet végén az elgyengült testből kiszállni készülő lelket a Szentlélek szent olajból készült orvossággal gyógyítja a még rajta tapadó gyarlóságokból, épen abban a pillanatban, amikor legnagyobb szükség van a kegyelem segítségére, mert a hit és bizalom legnagyobb próbára vannak téve, amikor Isten kegyelmének bírása vagy nembírása szerint dől el az embernek örök sorsa.

A serdülő korban, amikor az embernek lassanként önállóvá kell lennie, amikor támasz nélkül magára marad, az erősség lelkét kapja a bérmlásban, hogy a gyor=

san fejlődő természet új ösztönei és az élet új kísértései ellen helytálló legyen. Az újjászületés kegyelmének betetőzése ez a Szentlélek teljessége által.

Amikor a serdülő kor elmúlt, az ifjú és hajadon fiatal korának java virágzásához érve magának családi fészket akar alapítani, az alapítás nehézségeiben és a házaselet áldozatos folytatásában a házasság szentsége erősíti őket. Csak a Szentlélek kegyelméből fakad a házaseletben is: szeretet, öröm és béke és csak a Szentlélek gyümölcseiben bővelkedő házi tűzhelyből lesz boldog otthon.

A Szentlélek a tűrésben és áldozatban is boldogító kegyelmeit csak a tiszta katolikus házasságban áraszthatja szét akadálytalanul. Ahol a katolikus hit és istentisztelet nem közös kincse a család minden egyes tagjának, szülőnek és gyermeknek, ahol nem mindenki egyformán tiszteli a Szentlelket, mert nem egyformán vallja az ő kegyelmeit, hogyan árassza ki ott a Szentlélek kegyelmének teljes bőségét?

Ha pedig valamely ifjú házasság helyett Isten kizárólagos szolgálatára szenteli

magát, nehéz apostoli pályájára a papszen-
telésben nyeri el a Szentlélek erősítő ke-
gyelmét, hogy ne csak a maga lelkét szen-
telhesse meg, hanem mások lelkéért is
tudja életét áldozni, hogy ő is, mint a
nagy apostol, mindenkinek mindene le-
gyen, hogy mindenkit az üdvösségre ve-
zessen.

De nem épen csak az életút fordulói-
nál él az ember válságos pillanatokat.
A mindennap is hoz magával viharokat,
éreztetni velünk gyengeségeinket. Ezek szá-
mára tartogatja orvosszerű a Szentlélek
a szentgyónást az elvesztett kegyelem
visszaszerzésére és a szentáldozást, amely
számunkra a lelki élet legmagasabb emel-
kedését is elérhetővé teszi. A lélek tisztító
fürdője és mindennapi kenyere ez a két
szentség, a Szentléleknek számunkra tar-
togatott mindennapi nagy kegyelme, amely-
lyel gyakorta kell élnünk.

«Hárman vannak, akik tanuságot tesz-
nek a földön: a Lélek, a víz és a vér».¹
Ezek hárman annak a kegyelemnek szer-
zői, amelyet mi a szentségekből nyerünk:

¹ Ján. 1 lev. 5, 8.

a víz, hozzá hasonlóan az olaj, a kenyér a szentségek földi részét, anyagát, külsejét képezik; a vér Krisztus vére, amelyből a szentségek egész érdemüket veszik, a szentségek belseje; a Lélek, aki a szentségekben él és működik, aki azok által a mi lelkünket megtisztítja, megszenteli és szentté teszi. Ha a szentségekkel élünk, a bennük levő Lélek, a víz és a vér a mi megszentelésünk által tanúságot tesznek a keresztség igazsága és termékeny szentsége mellett.

Ennek a mi megszentelődésünknek útját és fokait a három első szentség mutatja nekünk. Kezdődik a lelki születéssel a keresztségben (újjászületés). A lelkiélet gyermekkorát éli; még csak magára lehet gondja, védelemre, támogatásra, nevelésre szorul. Kifejlődését, nagykorúságát a bérálás jelenti, most már képes önállóan lelkiéletet élni, tevékenységét önmagán kívül másokra is kiterjeszteni az apostolkodásban. Célja a lelkiéletnek az Isten bírása. A célhozjutás édességét megízlelteti velünk az Oltáriszentség. Mennél mélyebb, mennél jobb az áldozás, annál magasabb fokban valósul meg az Üdvözítő ígérete: aki

eszi az én testemet és issza az én véremet, az én bennem van és én őbenne.¹ A szentül végzett áldozásban a lélek elérte azt, ami a földön elérhető: élek én, de már valójában nem is én, hanem él bennem Krisztus.²

¹ Ján. 6, 57.

² Galat. 2, 20.

AHOL MINDENKOR MEGTALÁL=

HAT JUK.

Amit Ezechiél próféta látomásában leír (47, 2—12), hogy a templom küszöbe alatt a világot megújító éltető forrása fakad, az betű szerint megvalósul minden katolikus templomban. A templom a Szentlélek működésének legfőbb színtere, innét árad szét legbővebben a kegyelem folyama. Nem ok nélkül látjuk igen sok templomban a keresztút, szószék, gyóntatószék felett a Szentlélek jelképező galambot ábrázolva. Minden, ami a templomban van, a Szentlélek kegyelmének egy=egy nagy eszköze, egy=egy forrás, amelyeknek összefolyásából lesz a kegyelem nagy folyama, amely az Egyházat hordozza.

A Szentlélek munkáját a keresztkútnál kezdi. Be sem várva az értelem megnyilatkozását, kegyelmeivel megelőzi a megfeszített természet gyarlóságát.

A gyóntatószék is a Szentlélek munkatere. Ez a kapu, amelyen a nehéz útról jövőket hazavezeti; ennek titkos csendjében osztogatja vigasztaló kegyelmét mindenkinnek, aki szívét előtte megnyitja.

A szószékről az ő tanítását halljuk. Aki ben a Szentlélek él, tanulékony lélekkel hallgatja a szent tanítást, nem az emberi külsőre, a szavak ékes vagy kevésbé ékes voltára figyel, hanem a lélekre és életre,¹ amelyet a legegyszerűbb és egészen művészietlen beszédből is meríthet minden jószándékú ember.

Az oltár nemcsak a templomnak, hanem a Szentlélek működésének a középontja. A szentmise, a szentségi színek átváltozása a Szentlélek munkája. Az áldozás kegyelmét a Szentlélek szerzi meg számunkra, ő készíti elő lelkünket és az ő segítségével tudjuk leszüretelni a szent pillanatok minden kegyelmét.

A templom az imádság helye. A vigasztalást, erősséget, felemelkedést adó imádság a Szentlélek kegyelme.

Hogyan, sokszor nem nehéz szívvel,

¹ Ján. 6, 64.

gondterhelten, háborgó lelkiismerettel megyünk a templomba? és hogyan térünk vissza? Nem üres kézzel, szegényen, vigasztalanul, hanem megajándékozva a Szentlélek kegyelmével, világosságával, vigasztalásával, erejével.

A bérálás után a templom is drágább lesz nekünk, mint eddig volt. A templomba járunk felújítani a nagy kegyelmeket, amiket a bérálásban kaptunk.

A BÉKE LELKE.

A próféta ígérete szerint¹ a Megváltó birodalmában eljön a Szentlélek és olyan béke és egyetértés fog uralkodni, hogy «együtt lakik a farkas a béránnyal, a párduc a kecskével, a gyermek együtt őrzi az oroszlánt és a juhot, együtt legelnek borjú és medve, az oroszlán szénát eszik, mint az ökör, az aspis és kígyó lyukánál nyugodtan játszik a csecsemő.»¹ Nemrég mindennek az ellenkezőjét láttuk, nemcsak a vadállatok nem szelídültek meg, hanem még az emberek is oly vadakká lettek, hogy a csecsemőknek sem kegyelmeztek.

Minő más volt az első keresztények élete a Szentlélek eljövetele után! A prédikáló apostolokat «mindegyik a maga anyanyelvén hallotta beszélni»² a parthusok, medek, elamiták, Mezopotámia, Kap=

¹ Iz. 11, 6—8.

² Ap. csel. 2, 6—8.

padocia, Pontus lakói, a Phrigiából, Pamphiliából, Egyiptomból, Cireneből, Kretából, Arábiából, sőt magából Rómából összesereglett jövevények. Ez a nyelvek csodája volt. De a nagy tanulság belőle az, hogy a Szentlélek kegyelme minden embert összehoz, bármely nemzethez tartozzék is; az ő vezetése alatt mindenki megérti egymást, testvérré lesz, bármennyire elválasztja is őket az éghajlatok és nyelvek különbözősége. A Szentlélek kegyelméből fakadt az első keresztények között az a nagy egyetértés,¹ hogy mint egy családhoz tartozó testvérek mindenüket közösnek tartották; a Szentlélek műve volt a szeretet állandó kapcsolata az apostoli Egyházak között, amelyektől az apostolok szigorúan megkívánták, hogy az egyik gyülekezet jöjjön a másiknak szükségében segítségére.

Ügylátszik, mintha a háború szétszakította volna azokat a kötelékeket, amelyek a keresztény népeket egymáshoz fűzték; most is, évtizedekkel a békekötés után, mint ellenségek állanak egymással szemben. Mintha nem a Szentlélek országában

¹ U. o. 2, 43—47.

élnénk, hanem viisszasüllyedtünk volna a régi pogányságba, amikor mindenki csak a maga nemzetét nézte, mindenkiben másban gyűlölt ellenséget, barbárt látott, akihez semmi sem fűzi, akinek ártalmára lenni hazafias kötelesség.

Mikor lesz ennek vége? Mikor értjük meg ismét, ha nem is egymásnak nyelvét, hanem legalább egymásnak igazát, emberi jogát? Mikor gondolkozunk megint egyformán keresztény módon mindenkiről? mikor fogják az emberek bűnnek, égbe kiáltó bűnnek tartani a szegények, árvák, özvegyek nyomorgatását akkor is, ha azok más néphez tartoznak? Mikor látjuk ismét egymásban a testvért, akit nem szabad mindenéből kifosztani és ha kifosztva látjuk, szamaritánus lélekkel segítségére kell sietnünk?

Majd ha a Szentlélek kegyelme a lélek bölcsességét ismét uralomra segíti a test bölcsesége felett; majd ha nemcsak egyesek, hanem a nemzetek is elismerik maguk felett az igazság Lelkének uralmát, ha majd igazán tiszteljük a Szentlelket. Majd ha a Szentlélek a franciának nem a franciák istene, a németnek a németeké, a magyar-

nak a magyarok istene lesz, hanem a mindeneket teremtő, éltető és megszentelő Lélek, amely minden embert és minden népet egyaránt betölt kegyelmével. Men-nél jobban uralkodik a lelkeken a Szentlélek, annál több előítélet szűnik meg és ellentét símul el, annál közelebb jönnek egymáshoz a népek is: ez a mi egyedüli vigasztalásunk.

«A test bölcsesége: a halál; a lélek bölcsesége: az élet és béke.»¹

Ennek a békének munkatársaivá és apostolaivá avat minket a bérmlás. Pax tecum. Béke veled, ezek a bérmló püspök búcsúszavai, a Szentlélek üzenete hozzám, hogy terjesszem a békét a családban, a községben és a társadalomban, hogy így a világ békéje vegye kezdetét legalább az én szívemben.

¹ Róm. 6, 6.

MIVEL TARTOZUNK?

Csodás világot tárt fel előttünk a bér= málás szentsége: a Szentlélek világát. Az ő működése mindenre kiterjed. Már a terem= tés első napján: «a vizek felett az Isten lelke lebeg vala».¹ Mindent a bölcsesség és szeretet szerint rendez és szervez, min= dent kimérve és minden lénynek törvényt szabva.

Még sokkal jobban látszik az ő munkája az ember teremtésén, az ember lelkén, amely a Szentlélek képmása, az első csa= ládon, amely arra volt hivatva, hogy a sze= retet és kegyelem általa terjedjen el a föl= dön.

Amikor azután a teremtés műve a bűnbeesés következtében rombadőlt és a Szentlélek eredeti szándékai nem valósul= tak meg, mérhetetlen szeretete hozzá=

¹ 1 Móz. 1, 2.

fogott, hogy a rombadőlt művet helyreállítsa és a megváltást előkészítse.

A szeplőtelen szűz, a kegyelemteljes istenanya életének legkisebb része sem képzelhető el a Szentlélek nélkül. Akit a Szentlélek jegyesének nevezünk, az a Szentlélek örök szeretetének, gondoskodásának, gyengédségének volt tárgya.

Még inkább neki köszönjük magát az Üdvözítőt. A boldogságos Szűznek az angyal mondja: «a Szentlélek száll tereád és a Magasságbelinek ereje megárnnyékoz téged». Az Ige megtestesülése Istennek legnagyobb műve, amelyben a legnagyobb mértékben nyilatkozik meg Isten bölcsesége és szeretete.

A Szentlélek szeretete gondolta ki a megváltásnak ezt a csodálatos módját úgy, hogy ezzel Isten bőséges elégtételt nyerjen, a mi számunkra pedig a kegyelemnek kimeríthetetlen forrását nyissa meg. Azért mindabban, amit nekünk az Üdvözítő hozott, amit értünk tett, része van a Szentléleknek.

Igy segítségére volt a Szentlélek az Üdvözítőnek, az ő legnagyobb művének, a katolikus Anyaszentegyháznak felépítésé-

ben. Ő rá hagyta az Üdvözítő az apostolok felvilágosítását, sugalmazását, az Egyház életbentartását és védelmét. Azért, amit az Egyháznak köszönünk, a mi katolikus hitünket, nevelésünket a sok kegyelmet és vigasztalást, mindezt az Egyház a Szentlélek erejében nyújtja nekünk.

A mi lelkünkben levő istenországa egyenesen a Szentlélek műve. Neki köszönjük, hogy a keresztségben Isten gyermekei lettünk: «Isten elküldötte a ti szívetekbe Fiának Lelkét, aki kiáltja: Abba, Atyám»;¹ hogy ebben az istenfiúsító keresztyénységben felnevelkedtünk és megerősödtünk a bérnálásban; általa részesültünk a hét nagy ajándékban: a bölcsesség, értelem, a tanács, erősség, tudomány, jámborság és az istenfélelem ajándékában, amelyek minket állandóan vezetnek és támogatnak, hogy a katolikus hit által mutatott úton Isten fiaihoz méltóan járjunk, és, ha vezetését követjük, elvezet minket a tökéletességre is, ahol az erények nem parancsszóra, fanyar kényszerűségből fakadnak, hanem mint édesre érett gyümölcsei a

¹ Gal. 4, 6.

lelkiéletnek a mi lelkünk gazdagságát és gyönyörűségét képezik.

A kis keresztelendő, a bűnbánó, az imádkozó, a fáradozó, a küzdő, a szenvedő, a kis tanuló és a nagy tudós, a földműves és a király, az ő kegyelmét kéri és az ő ajándékaiból él. Az örök világosság, örök élet, örök béke, örök boldogság mind a Szentlélek ajándéka.

Mit adjak az Úrnak mindezekért, amiket nekem oly bőségben adott?

Minden jótevőnkkel szemben a hála első kötelessége, hogy igyekezzünk őt megismerni és jótéteményeit elismerni. Aki a Szentlelket nem ismeri, akinek nevében van megkeresztelve, az a keresztény életben még igazán öntudatlan kis gyermek. Mi most már ismerjük nemcsak a Szentlélek személyét, hanem az ő működését is. Nem idegen ő mihozzánk, ő a mi lelkünk éltető lelke, akire mindig számíthatunk. Ha ismerjük őt, mint isteni fölséget imádás és tisztelet illeti meg, mint jótevőnket hála és odaadó hűség. Testem és lelkem a Szentlélek temploma, a tisztelet és hála parancsolja, hogy testemet, lelkemet szentül tartsam.

Tartozom a Szentléleknek azzal, hogy kegyelmét és ajándékait becsülöm, örzöm és buzgón felhasználom.

A Szentlélek maga a jóság; mindent, amit velem tesz, jóságból teszi. A jóság ára szeretet, a jóságot szeretnem kell.

Az ő hozzám való jósága csak kisugárzása az ő jóságos lelkének, mint a napsugár az izzó napnak. A Szentlélek Isten. Isten maga a jóság. Ennek a jóságnak én is azzal tartozom, ami bennem a legértékesebb, a végső szó, amit kimondani tudok, a legnagyobb, amit tenni tudok: a szeretet. A Szentlelket szeretni tartozom mint Istent, teljes elméből, teljes szívemből és minden erőmből. Ezzel tartozom neki, elsősorban nem az ő jótéteményeiért, hanem azért, mert ő a felséges Isten.

A szeretet ellentéte, annak lelohadása, kialvása bennünk, ha megszorítjuk azt, akit szeretnünk kellene. Azért int az apostol: «Ne szomorítsátok meg a Szentlelket, akinek pecsétjével meg vagytok pecsételve».¹ A Szentléleknek szomorúságot okoz, ha nem vagyunk lelkiemberek, ha nem követ=

¹ Ef. 4, 30.

jük az ő világosságát, ha nem élünk az ő kegyelmeivel, ha bennünk a lélek háttérbe szorul, szava elcsendesedik és lassanként testi emberekké leszünk.

Ha a Szentlelket szeretjük, akkor őt keressük, keressük a hozzá való felemelkedést az imádságban. Nemcsak a kis diáknak kell tanulás és vizsga előtt a Szentlélek kegyelmét kérni, hogy őt megsegítse. Az egész keresztény életet az ő világosságánál kell látnunk és nemcsak cselekedeteinkben, hanem gondolatainkban is az ő kegyelmének kell minket hol üdvös félelemmel eltölteni, hol erős karjával vezetni. Mindezt a kegyelmet az imádságban találjuk meg.

Magát a bérmlást is és a vele járó sok kegyelmet köszönjük és háláljuk meg buzgó szívvel. Töltsük a bérmlás napját zajos mulatság helyett csendes magunkba szálással, úgy, amint az áldozás napját ülni szoktuk. Legyen az egész nap egy hálaadó ének, *Te Deum*, amivel a nagy kegyelmet megköszönjük.

VÉGSZÓ A SZÜLŐKHÖZ ÉS BÉRMASZÜLŐKHÖZ.

A Szentlélek sokféle kegyelme, amit a bérálásban a fiatalságnak útravalóul ad, arra mutat, hogy fiatal éveiben sokra van szüksége az embernek, hogy teste=lelke egészségesen fejlődjék; hogy se szeretet híján a tavaszi fagyok le ne perzseljék, se az alacsony gondolkozású környezet, mint csúf hernyók, a fakadó bimbókat el ne pusztítsák, se a csábító kísértések arany hímes pilangói a pusztulás csiráit szívébe ne ojtásák.

Amint a gyermeknek a testi életet Isten a szülőkön keresztül adja, ugyanez az útja a lélek életének is, sok kegyelem is a szülőn keresztül jut el a gyermekhez. Kiváló embereknek rendszerint kiváló szülők vannak (X. Pius, Szent Bosco János). A gyermekek a bérálásban megújítják fogadalmukat, amit a keresztségben helyettük a keresztszülők tettek. Meg fogja=e, meg

tudja-e tartani a gyermek ez életben? Ez az élet nagy kérdése, amelyre csak az lehet a felelet, hogy az legnagyobb részben a szülőktől függ. Jó szülőnek jó, szent szülőnek szent gyermeke lesz. Ha a szülő teljesíti a maga nagy szülői feladatát, mindig a gyermek mellett áll, tőle a rosszat távol tartja és iparkodik őt mindig Isten közelében megtartani, ha nem esik nehezére, hogy gyermekéért más örömről, szórakozásról le kell mondani, ha élete példájában nincs hiba, ha nem hiányzik a szükséges apai, anyai buzdítás: inti, ha kell, feddi, bünteti, ha itt-ott hibázik is a gyermek abban, amit fogadott; meg fogja tartani, ha nem, később biztosan vissza fog térni az elhagyott jó útra.

Elsősorban a szülők a Szentlélek eszközei a gyermek számára, hozzájuk intézi szavát, őket irányítja a gyermeknevelésben, rajtuk keresztül osztogatja a gyermek számára kegyelmeit. Boldog a szülő, aki a Szentlélek szavát meghallja és útmutatását követi. És boldog a gyermek, akinek szülője a Szentlélek vezetése alatt áll. Ha a szülők elhalnak, ez a feladat a keresztes és bérmaszülőkre száll.

A bérálás napja a kegyelem napja nemcsak a bérálkozó gyermek, hanem szülei számára is: a gyermek kapja a szent-ségi kegyelmet, a szülő szülői kegyelmeket kap, amely őt erősíti a gyermeknevelésben és megsegíti, hogy szülői kötelességeit mindenkor híven tudja teljesíteni. Össze kell fogni gyermeknek és szülőnek, hogy a szülő szavában a Szentlélek szava visszhangozzék, annak kenetét érezze a gyermek és így szent harmóniában egyesüljenek mind a hárman: a Szentlélek, a szülők és a gyermek. Ha ők hárman találkoznak és összefognak, az eredmény nem maradhat el.

A serdülőkorban kétszeres lesz a szülő felelőssége, kétszeresen nehéz a feladat. A példabeszédek könyve szerint három dolog van a világon, amit nehéz megmagyarázni: hogyan repül a sas a levegőben, hogyan siklik tova a kígyó a sziklán, hogyan úszik a hajó a tengeren; egy negyedik azonban már teljesen megfejthetetlen: az ember életútja fiatal korban.¹ Az első három megfejtését mi már ismerjük; a

¹ Péld. 30, 18. 19.

negyedik azonban ma is épen olyan talány, mint régen volt és az is marad mindenkorra. Azért az Egyház a szülők mellé állítja még a bérmaszülőt is, hogy ő is a Szentlélek munkatársa legyen. A szülőt, bérmaszülőt a bérálás kegyelme nem menti fel semmi felelősség alól, hanem ellenkezőleg, újból felelőssé teszi a gyermekért.

Kedves szülők és bérmaszülők! A bérálás kegyelme nektek útmutatást ad, hogy a Szentlélek mitől látja szükségesnek óvni gyermeketeket és miben támogatja különös kegyelmével. Nektek is ez a feladatok. A Szentlélek gyermeketeket a forrongó, fejlődő koron, az élet csábításain sértetlenül akarja átvezetni és lelkiemberré nevelni. Ezen kell nektek is munkálkodnotok. Hogyan tudjátok ezt megtenni?

Az 1935. évi katolikus nagygyűlésre minden utcasarkon egy igen szép kép hívta fel a figyelmet. A gyűlés tárgya volt Krisztus és a gyermek; a kép egy kis gyermeket ábrázolt, amint egy útszéli fészülethez kapaszkodott fel, de lábujjhegyre állva is csak a felfeszített lábujjainak hegyét éri el és csókolgatja. Gyönyörű jelkép: a gyermek

keresi Krisztust, hozzá akar jutni, de csak úgy ér fel hozzá, ha a felnőttek őt felemelik és Krisztushoz segítik. Ez a ti feladatotok, kedves szülők.

Hogyan tudjátok ezt megtenni?

Ebből a kis könyvből ti is megtanulhatjátok. Legyetek ti magatok igaz lelki emberek, éljetez magán és családi életetekben, de a közéletben is úgy, mint igazi katolikusokhoz, lelkiemberekhez illik, gyermekeitek sohase lásson, sohase halljon tőletek mást, mint amit az ő szívében a Szentlélek sugall. Ha a szülői példa és tanítás kívülről és a Szentlélek sugallata belülről egybehangzik és mindig ugyanazt mondja a gyermeknek, hallgatni fog rá és jó gyermek, igaz keresztény és lelkiember válik belőle.

A KERESZTSÉGI FOGADALOM MEGÚJÍTÁSA.

A bérmálás után a bérmáló püspök vagy az oltárhoz, vagy, ha nagyon sokan vannak, a szószék alá maga köré gyűjti a megbérmáltakat és rövid, meleg szavakkal összefoglalja a keresztségben a keresztszülőktől helyettük letett fogadalmat, amelyet, mivel az egész katolikus élet alapjainak összefoglalása, gyermekkortól meg kellett tartani. A kisgyermek korban ez nem nagy feladat, mert a kisgyermek egész nevelésének erre kell beállítva lenni. De nagy feladattá válik a serdülő és későbbi korban, amikor a felnövekvő fiú és leány az életnek ellenkező hatalmaival és kísértéseivel kénytelen megküzdeni, amelyek a keresztségi fogadalmuktól eltéríthetik. A bérmálás kegyelmeit épen azért is kapjuk, hogy minket ebben a harcban megerősítsenek: *őrizd meg keresztségedet* mondotta

az Egyház keresztelésünkkor. Azért ebben az ünnepélyes órában meg kell újítanunk erős akarattal szent föltételünket, hogy a keresztségi fogadalmakat mostantól fogva is éspedig lehetőleg még jobban, hívebben és szentebbül meg fogjuk tartani. Ennek jeléül a bérnáló püspök kérdésére, hogy ezt megígérjük, bátor, hangos szóval együtt mondják:

ígérjük,

utána pedig hitvallásul és egymás bátorítására fennhangon együtt elmondják

az apostoli hitvallást, ami a keresztyén élet alapját képezi.

Ez után hálaadásul gyermekek és szülők közösen, mert a szülők is kaptak ezzel az alkalommal új kegyelmeket szülői hivatásuk hűséges teljesítéséhez, imádságos lélekkel, hálás szívvel elénekelik

Téged Isten dicsérünk.

A keresztségi fogadalom megújításának ez a módja van gyakorlatban a váci egyházmegyében.

IMÁDSÁGOK.

Imádság a bérmlás előtt.

Szálljon le rám a Szentlélek és a Magas-ságbelinek ereje őrizzen meg a bűntől!

Uram, hallgasd meg könyörgésemet és kiáltásom jusson elődbe.

Mindenható örök Isten, aki nekem, a te szolgádnak a vízből és Szentlélekből való újjászületés kegyelmét adtad és minden bűneimet megbocsátottad, küldd el rám a mennyből a vigasztaló Szentlelkedet, hét ajándékával, tölts be engem: a bölcsesség, értelem, tanács, erősség, tudás, jámborság és istenfélelem ajándékával és Krisztus keresztyének jelével jelölj meg engem az örök életre. Amen.

Imádság a bérmlás után.

Erősítsd meg, Uram, amit bennem cselekedtél. Mutasd meg nekem a te irgal-masságodat és add nekem a te üdvösségedet.

Uram, hallgasd meg könyörgésemet és kiáltásom jusson elődbe.

Mindenható örök Isten, aki apostolaidnak a Szentlelket adtad és elrendelted, hogy ők azt a híveknek tovább adják, tekints kegyesen rám és engedd, hogy miután homlokom a szent krizmával fel van kenve és a szent kereszt jelével meg van jelölve, ugyanaz a Szentlélek lelkembe szállva és abban lakást véve azt a te dicsőséged templomává avassa. Amen.

Imádság a Szentlélek ajándékaiért.

(Bertram bíboros.)

1. Jöjj el Szentlélek, a *bölcsesség* lelke, hogy a mennyei javakat értékük szerint becsüljem és szeressem. Ne vakítsa meg a földi dolgok csillogása szemeimet, hogy egy pillanatra se térjek le az egyenes útról, amely az örök életre vezet.

2. Jöjj Szentlélek, hozd el nekem az *értelem* ajándékát, hogy Jézus szavait helyesen értsem, Isten ígését a prédikációban szívesen befogadjam és mindenkor a te malasztod világosságánál járjak.

3. Jöjj Szentlélek, a *tanács* Lelke, adj

nekem tanácsot, mitévő legyek az élet változó helyzeteiben. Világosíts meg engem a választás pillanatában, hogy felismerjem és bátran végrehajtsam azt, ami javamra válik úgy a mostani, mint az örök életre.

4. Jöjj, *erősség* Lelke. Te vagy a felülről jövő erő, te vagy a mártírok ereje. Te adsz erőt, hogy képesek legyünk nagy áldozatokat is meghozni. Erősítsd meg az én akaratomat a két legrosszabb ellenség, a gonosz vágyak és az emberfélelem ellen. Erősíts meg engem a belső kísértések és a külső csábítások ellen. Adj nekem lelkierőt, hogy szívesen hozzak áldozatot Istenért és lelkem üdvösségéért.

5. Jöjj, *tudás* Lelke, hogy az örök igazságok tudományát, amit a katolikus Egyház őriz és tanít, nagy kincs gyanánt becsüljem és szeressem. Soha se engedd, hogy elefelejtsem a katekizmus tanításait és mindig s mindenkinek számot tudjak adni hitemről.

6. Jöjj el, *jámborság* Lelke, adj nekem jámbor szívet, hogy hűséges legyek az imádsághoz, örömet leljem az isteni tiszteletben és szívesen járuljak a szentségekhez. A jámbor szív boldog szív. Add

nekem ezt a csendes boldogságot a jámborságban.

7. Jöjj el Szentlélek és tölts be engem *Isten félelmével*. Sohase felejtsem el, hogy mindenről számot kell adnom Isten ítélőszéke előtt. A mindenütt jelen levő Isten színe előtt tisztelettel fogok járni.

Vezess engem az élet veszedelmei és küzdelmei között úgy, hogy az örök élet koronáját elnyerjem. Amen.

Veni Sancte Spiritus.

Veni, Sancte Spiritus, — Et emitte coelitus — Lucis tuae radium!

Veni, pater pauperum, — Veni, dator munerum, — Veni, lumen cordium!

Consolator optime, — Dulcis hospes animae, — Dulce refrigerium!

In labore requies, — In aestu temperies, — In fletu solatium!

Jöjj el Szentlélek-isten! — Ereszd reánk teljesen, — Mennyből fényességedet.

Jöjj el árvák gyámola! — Jöjj el szívünk orvosa! — Oszd ki égi kincsedet.

Ó kegyes vigasztalónk! — Testilelki táplálónk! — Érez-zük bőségedet.

Fáradtságban nyugalomunk, — Hévben lüvvös árnyékunk, — Sírásunkban örö-münk.

O lux beatissima!
— Reple cordis in=
tima — Tuorum fi=
delium.

Sine tuo numine
— Nihil est in ho=
mine, — Nihil est
innoxium.

Lava, quod est
sordium, — Riga,
quod est aridum, —
Sana, quod est sau=
cium!

Flecte, quod est
rigidum, — Fove,
quod est frigidum, —
Rege, quod est de=
vium!

Da tuis fidelibus
— In te confidenti=
bus — sacrum septe=
narium!

Da virtutis meri=
tum, — Da salutis
exitum, — Da pe=
renne gaudium!

Amen.

V. Emitte spiri=
tum tuum et crea=
buntur.

R. Et renovabis
faciem terrae.

Oremus. Deus, qui

Ó dicső nap! —
Híveid szíve minden
részeit világosítsd, —
Légy velünk.

Nincsen Istenen
kívül — Semmi jó
ember körül, — Mert
vétkezve vétkezünk.

Bűnünk szennyét
tisztogasd, — Szá=
razságunk áztogasd,
— Gyógyítsd a seb=
hedteket.

Hajtsd meg ke=
ményiségünket, —
Hevítsd hidegségün=
ket, — Térítsd a té=
vedteket.

Engedd hív szol=
gáidnak, — Kik csak
téged óhajtanak, —
Hétszeres kegyelme=
det.

Add jólétünk ér=
demét, — Boldogítsd
éltünk végét, — Add
az örök életet. Amen.

V. Áraszd ki lel=
kedet és minden
életre kél.

R. És megújítod
a föld színét.

Könyörögjünk. Is=

corda fidelium sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere et de eius semper consolatione gaudere.

ten, ki híveid szívét a Szentlélek fölvilágosítása által tanítottad, add, hogy ugyanazon Szentlélek által megismerjük, ami helyes, és az ő vigasztalásán mindenkor örvendjünk.

Veni Creator Spiritus.

Veni Creator Spiritus, — Mentis tuorum visita, — Imple superna gratia, — Quae tu creasti peccatorum.

Qui diceris Patris, — Altissimi donum Dei, — Fons vivus, ignis, caritas, — Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere, — Digitus paterner dexterae, — Tu rite promissum Patris — Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus, — Infunde

Teremtő Lélek, szállj reánk, — Elmét derítő tiszta láng, — Önts lelkünkbe, melyeket — Megszenteltél, kegyelmezzet.

Kit Isten, mint vigasztalót, — Nekünk ajándokul adott — Minden javak bő kútfeje, — Lelkünk világa s élete.

Te hét ajándok Istene, — Az Úr hatalmas jobbkeze, — Te, kit nekünk ígért Atya, — Nyelvünk kenetdús szózata.

Érzékeinkrefényt deríts, — Kebelt

amorem cordibus —
In firma nostri cor=
poris — Virtute fir=
mans perpeti.

Hostem repellas
longius — Pacemque
dones protinus: —
Ductore sic te prae=
vio — Vitemus omne
noxium.

Per te sciamus,
da Patrem, — No=
scamus atque Filium
— Teque utriusque
Spiritus — Creda=
mus omni tempore.

Deo Patri sit glo=
ria, — Et Filio, qui
a mortuis — Sur=
rexit, ac Paraclito, —
In saeculorum sae=
cula. Amen.

V. Veni Sancte
Spiritus, reple tuo=
rum corda fidelium.

R. Et tui amoris
in eis ignem accende.

Oremus. Deus qui
etc. mint főntebb.

erényre fölhevíts, —
Testünk erőtlensé=
geit — Védjék magas
kegyelmeid.

Kísértetekben el
ne hagyj, — Szívünk=
be békességet adj, —
Légy utainkban fő=
vezér, — Ne érje
népedet veszély.

Ó adjad ismer=
nünk Atyát, — És
egyszülötte szent
Fiát, — S téged, ki
tőlük származol, —
Valljon, mi ég s föl=
dön honol.

Legyen dicsőség,
ó Atyánk, — Neked,
a kitől megváltatánk,
— Fiadnak, a Vigasz=
talót, — Áldván ve=
led, mint egy valót.

Amen.

V. Jöjj el, Szent=
lélek Úristen, töltsd
el híveid szívét.

R. És gyullaszd
föl bennök szereteted
tüzét.

Könyörögjünk. Is=
ten, ki stb. mint fön=
tebb.

FÜGGELÉK.

A bérálás szertartása.

A bérálkozók mind letérdelnek, a püspök az oltárnál, süveg és pásztorbot nélkül, a bérálkozók felé fordulva kiterjesztett kezekkel mondja:

Spiritus sanctus
superveniat in vos et
virtus Altissimi cu=
stodiat vos a pecca=
tis. *R.* Amen.

Adjutorium no=
strum in nomine Do=
mini. *R.* Qui fecit
coelum et terram.

Domine exaudi
orationem meam. *R.*
Et clamor meus ad
te veniat.

Dominus vobi=
scum. *R.* Et cum spi=
ritu tuo.

Szálljon le rátok
a Szentlélek és a Ma=
gasságbelinek ereje
őrizzen meg a bűn=
től. *F.* Amen.

A mi segedel=
münk az Úr nevében
van. *F.* Aki a meny=
nyet és földet terem=
tette.

Uram, hallgasd
meg a mi könyörgé=
sünket. *F.* És a mi
kiáltásunk jusson
elődbe.

Az Úr veletek. *F.*
És a te lelkededl.

Oremus. Omnipotens sempiternus Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos ex aqua et Spiritu sancto; quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum; emitte in eos septiformem Spiritum tuum Paraclitum de coelis. *R. Amen.*

Spiritum sapientiae et intellectus. *R. Amen.*

Spiritum consilii et fortitudinis. *R. Amen.*

Spiritum scientiae et pietatis. *R. Amen.*

Adimple eos Spiritu timoris tui, et consigna eos signo crucis Christi, in vitam proptius aeternam. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate eiusdem Spi-

Könyörögjünk. Mindenható örök Isten, aki ezeknek a te szolgáidnak a vízből és Szentlélekből való újjászületés kegyelmét és minden bűneik bocsánatát adtad; bocsásd rájuk a mennyből hét ajándékával vigasztaló Szentlelkedet. *F. Amen.*

A bölcsesség és értelem lelkét. *F. Amen.*

A tanács és erősség lelkét. *F. Amen.*

A tudás és jámborság lelkét. *F. Amen.*

Töltsd be őket a te félelmed Lelkével és jelöld meg őket kegyesen Krisztus keresztyének jelével az örök életre. Ugyanaz a Jézus Krisztus a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egyetemben

ritus sancti Deus, per Isten, mindörökön
omnia saecula saeculorum. R. Amen. örökké. F. Amen.

Ezután a püspök feltéve süvegét, vagy ülve fogadja a bér má l k o z ó k a t, vagy sorban a bér má l k o z ó k h o z l é p. A bér má l k o z ó k a bér má l á s t t é r d e n á l l v a f o g a d j á k, a bér m a s z ü l ő k m ő g ő t t ű k á l l n a k é s a bér m á l á s a l a t t j o b b k e z ű k e t a bér má l k o z ó j o b b v á l l á r a t e s z i k. A p ü s p ő k k r i z m á b a m á r t o t t h ű v e l y k ű j j á v a l e g y e n k é n t m e g j e l ö l i a bér má l k o z ó k h o m l o k á t a k e z s z e t j e l é v e l é s ő k e t n e v ű k ö n s z ó l í t v a m o n d j a :

N. Signo te signo
cru † cis, et confirmo
te chrismate salutis.
In nomine Pa † tris,
et Fi † lii et Spiritus
† sancti.

N. Megjelöllek téged a kereszt † jelével és megerősítelek az üdvösség krizmájával. Az Atyának †, és Fiúnak †, és Szentléleknek † nevében.

A bér má l k o z ó f e l e l i : A m e n .

A k e n é s u t á n a p ü s p ő k a bér má l k o z ó r a h á r o m s z o r k e r e s z t t e t v e t, m a j d j o b b j á v a l a r c á t é r i n t i, m o n d v á n :

Pax tecum.

Béke veled.

Ezután a segédkezők letörlik a bér má l k o z ó h o m l o k á t. A p ü s p ő k, m i u t á n m i n d e n k i t m e g bér má l t, v i s s z a t é r a z o l t á r h o z é s m i k ő z b e n k e z é t m e g t ö r l i é s m e g m o s s a, i m á d k o z z á k :

Confirma hoc
Deus, quod operatus
es in nobis a templo

Erősítsd meg,
Uram, a te templo
modból, Jeruzsálem=

santo tuo, quod est
in Jerusalem. Gloria
Patri etc.

ből, amit bennünk
cselekedtél. Dicsőség
az Atyának stb.

A püspök az oltár felé fordulva, süvegét
letéve, folytatja:

Ostende nobis
Domine misericor=
diam tuam. *R.* Et sa=
lutare tuum da no=
bis.

Domine exaudi
orationem meam.
R. Et clamor meus
ad te veniat.

Dominus vobi=
scum. *R.* Et cum
spiritu tuo.

Oremus. Deus qui
apostolis tuis san=
ctum dedisti Spiri=
tum, et per eos, eo=
rumque successores,
ceteris fidelibus tra=
dendum esse volui=
sti; respice propitius
ad humilitatis no=
strae famulatum et
praesta, ut eorum fron=
corda, quorum fron=
tem sacro chrismate
delinivimus et signo
sanctae crucis signa=
vimus, idem Spiritus

Mutasd meg ne=
künk, Uram, a te ir=
galmasságodat. *F.* És
add nekünk a te üd=
vösségedet.

Hallgasd meg,
Uram, az én könyör=
gésemet. *F.* És az
én kiáltásom jusson
elődbe.

Az Úr veletek. *F.*
És a te lelkeddel.

Könyörögjünk. Is=
ten, ki apostolaid=
nak a Szentlelket ad=
tad és elrendelted,
hogy ők és utódaik
azt a többi híveknek
is adják; tekints ke=
gyesen a mi csekély=
ségünk szolgálatára
és engedd, hogy akik=
nek homlokát a szent
krizmával felkentük
és a szent kereszt
jelével megjelöltük,
ugyanaz a Szentlélek
az ő lelkükbe szállva

sanctus in eis super= veniens, templum glorie tue dignan= ter inhabitando per= ficiat. Qui cum Pa= tre et eodem Spiritu sancto vivis et regnas Deus, in saecula sae= culorum. *R. Amen.*

Ecce sic benedi= cetur omnis homo, qui timet Dominum.

Majd a megbértáltak felé fordulva, áldást ad rájuk, mondván:

Bene † dicat vos Dominus ex Sion, ut videatis bona Jeru= salem omnibus die= bus vitae vestrae et habeatis vitam aeter= nam. *R. Amen.*

és abban lakást véve, azt a Te dicsőséged= nek templomává avassa. Aki az Atyá= val és ugyanazzal a Szentlélekkel élsz és uralkodol Isten, örö= kön örökké. *Amen.*

Ime így száll ál= dás minden emberre, aki féli az Urat.

Áldjon † meg ti= teket az Úr Sionról, hogy lássátok Jeru= zsálem javait életetek minden napjaiban és el nyerjétek az örök életet. *F. Amen.*

Megjegyzés. Nálunk általában szokás a bértálásban új nevet, ú. n. bérmanévet fel= venni. Ez azonban egyáltalán nem szükséges, mert a püspök a bértálkozóknak nem új nevet akar adni, csak meglevő igazi nevén akarja őt szólítani. Új név csak akkor volna szükséges, ha valaki a keresztségben nem kapta volna vala= mely szentnek nevét. Ezért vagy ne legyen bér= manév, vagy valamely szentnek neve legyen, ne Árpád, Zoltán, Ibolya, Viola és hasonló. Ha nincs külön bérmanév, vagy nem megfelelő, a püspök keresztnévén szólítja a bértálkózót.

TARTALOM.

A szerző előszava	3
Bevezetés	5
Az ifjúság napja	7
Pünkösd	13
Kísért az élet	20
Őrizd meg keresztségedet	26
Pünkösd után	36
Isten kezén	42
Kitartani	47
Útravaló	51
Az útitárs	55
Boldog, aki igaz barátot talál	60
Nehéz úton	63
A nagy vigasztaló	69
Jelek és képek	73
A Szentlélek ajándékai	78
A Szentlélek szava	86
Egyensúlyban a lélek	91
Lelki emberek	96
Erős emberek	105
Együtt papjainkkal	111
Credo	116
Miért vagyok katolikus	121
Tudom, kinek hittem	125
Tövissek és rózsák	129

A Szentlélek gyümölcsei	134
A Szentlélek jegyese	139
A katolikus családban	142
Apostolság	147
A Szentlélek szolgálatában	153
Egy törzsnek ágai vagyunk	158
Jöjjön el a te országod	164
Ismerjük Őt ?	168
Jézus műve a Szentlélek kezén	175
A Szentlélek országában	180
A Szentlélek tanít	184
A Szentlélek könyve	191
Források a sivatagban	196
Ahol mindenkor megtalálhatjuk őt ..	202
A béke lelke	205
Mivel tartozunk?	209
Végszó a szülőkhöz és bérmaszülőkhöz	215
A keresztségi fogadalom megújítása ..	220
Imádságok	222
Imádság a bérálás előtt és után .	222
Imádság a Szentlélek ajándékaiért .	223
Veni Sancte Spiritus	225
Veni Creator Spiritus	227
Függelék	229
A bérálás szertartása	229

